

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ЦЕНА 3 ДИНАРА

БЕОГРАД, ДЕЦЕМБАР 1999. ГОДИНЕ
ГОДИНА Х, БРОЈ 701

Српски Покрет Отимања

ЗЕМУНСКЕ НОВИНЕ

ГОДИНА X • БРОЈ 250 • НОВА СЕРИЈА 91

ЗЕМУН, ДЕЦЕМБАР 1999. ГОДИНЕ
ЦЕНА 3 ДИНАРА

ДРАШКОВИЋА СОКАЧЕ

Београдских батаљона на Кошутњаку

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Приликом сваке легалне смене власти, примењује се неписано правило да се новој власти даје рок од сто дана да покаже прве позитивне резултате. То се сматра довољним роком да се уочи какве су намере нове власти и какав ће бити крајњи резултат владавине. Из садашње перспективе, после три године проведене под владавином Српског покрета обнове (коалиције "Заједно") у Београду, може се слободно закључити да је ово демократско правило потпуно исправно.

Већ на конститутивној седници Скупштине града било је јасно да ће се коалиција распасти, што се и десило после шест месеци, па се може сматрати да је највећи успех нове власти у Београду то што се није распала у првих сто дана свог мандата.

После распада коалиције ушли смо у период владавине мањинске владе Српског покрета обнове. Та влада је опстала све до данас, јер је успела да обезбеди подршку одборника Социјалистичке партије Србије и Југословенске левице. Захваљујући томе, Београд је, за ове три године послужио као заморче у експерименту који се звао "Границе похлеле Српског покрета отимања". Након три године утврђено је да та граница не постоји, да је грамзивост бескрајна, да цео Београд не може задовољити све градске моћнике у њиховој глади за новцем.

Управо то је тема овог броја. Он се логички наставља на претходни број који је објављен почетком ове године. У првом броју су објављене све афере и махинације почињене од долaska Српског покрета обнове на власт до дана објављивања тог броја. Овај број, поред криминала почињеног у овој години, даје и комплетну слику владајуће странке у Београду кроз изјаве лидера те странке. Такође, може се прочитати и шта је све јавна тајна у граду у вези корупције, тарифа за разне услуге итд.

Дакле, овај број, уз претходни, даје комплетну слику и о Градској власти и о Српском покрету обнове, не износећи ниједанпут сугестију и закључак, већ се читаоцима оставља да сами донесу тај закључак.

Закључак, који је изнела одборничка група Српске радикалне странке јесте да се у Београду мора увести "принудна управа", а затим расписати избори. Аргументи тог закључка су све чињенице објављене у овом и претходном броју.

Стево Драгишић, председник Градског одбора Српске радикалне странке

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУНСКЕ НОВИНЕ

• Оснивач и издавач: др Војислав Шешел • Главни и одговорни уредник: Синиша Аксентијевић • Заменик главног и одговорног уредника: Душан Весић • Помоћник главног и одговорног уредника: Јасна Олујић • Издање приредила: Марина Рагуш • Редакција: Момир Марковић, Наташа Јовановић, Јадранка Шешел, Жана Живалjeвић, Огњен Михајловић, Весна Арсић, Коста Димитријевић, Ивана Ђурић, Драголуб Стаменковић, Александар Вучић • Техничко уређење, компјутерски прелом, дизајн колор: Северин Поповић • Лектор: Зорица Илић • Фотограф: Марко Поповић • Реализација и штампа: "Етикета" Болеч и БИГЗ Бул. војводе Мишића 17 • Редакција прима пошту на адресу: "Велика Србија", Трг победе 3, 11080 Земун, • Рукописи се не враћају • Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године. Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. алинеје 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

• Оснивач и издавач: Скупштина општине Земун • За издавача: Стево Драгишић • Главни и одговорни уредник: Огњен Михајловић • Заменик главног и одговорног уредника: Маринко Марин • Помоћник главног и одговорног уредника: Ивана Борац • Редакција: Дејан Анђус, Весна Арсић, Драгана Глушац, Ивана Ђурић, Жана Живалjeвић, Наташа Жикић, Дејан Лукић, Јасна Олујић, Весна Марић, Весна Зобенић, Драган Перић, Зорица Стојановић • Техничко уређење, компјутерски прелом: Северин Поповић • Фотограф: Крсто Голубовић • Реализација и штампа: "Етикета" Болеч и БИГЗ Бул. војводе Мишића 17 • Редакција прима пошту на адресу: СО Земун-Земунске новине, Трг победе 3, 11080 Земун • Рукописи се не враћају • Земунске новине су уписане у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информисање под бројем 891. од 20. марта 1989. године. Министарство за информисање Републике Србије 12. марта 1991. године дало је мишљење број 413-01-335/91-01 да се Земунске новине сматрају производом из Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. алинеја 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

СРПСКИ ПОКРЕТ ОБНОВЕ, САСВИМ ЈЕ СИГУРНО, БИЋЕ ЗАПАМЋЕН
ПО ЦРНИМ СЛОВИМА ИСПИСАНЕ ИСТОРИЈЕ ГРАДА КОЈИ ЈЕ НЕКАДА
БИО СЈАЈАН ПРИМЕР ЕВРОПСКИМ И СВЕТСКИМ МЕТРОПОЛАМА

ПОНОС БЕОГРАДА У ОГЛЕДАЛУ СПО-а

Због тога што се налази на истакнутом месту, Београд је био око четрдесет пута рушен, али оно што му је актуелна власт урадила за последње две и по године, не може се поредити ни са једним освајачким хиром

С обзиром да нема случајности, коначно није случајно да овако почињемо наставак бележења првих дана у Београду. Као што смо прошли пут обећали да то, нажалост, није крај злостављања народа ове метрополе од стране Српског покрета обнове, већ само крај једне фазе коју је наследила много гора уз тромесечне сирене, разарања и велике жртве како у Београду, тако у Србији – у целој држави. Сасвим се логично намеше следеће: шта још треба да буде и колико траје трпљење, питања су међу многобројним, која врло често сваки хроничар поставља себи у покушајима да бар наслuti одговоре. Мислим да је у записивању догађаја који карактеришу време прошло, претпостављају време садашње и скоро детерминишу време будуће, тешко је постићи ту идеалну објективну дистанцу не доносећи, при том, одређене закључке, али ћу бар покушати да маргинализујем свој суд остављајући вама који редове који следе читате, да коначно судите.

Бележећи све што актуелна власт чини скоро две и по године, нема за циљ, свакако, само да се буде vox populi, јер је то управо оно што се брзо заборави. Циљ нам је да се оваква срамота, која је постала ваздух који сви удишемо, никада не заборави. Уз оно неизбежно, у народу чувено: "Да Бог да се никад не понови". Свакако да не желимо да се заглавимо у прошлим догађајима како би замерили будуће, али мозаик који ћете склопити, верујемо, биће слика као поук како не треба за убудуће.

Неколико речи о...

"Градови, као и људи, имају своје карактере и физиономије. И своје судбине. Београд је судбине феникса. Већ двадесет и три столећа он се диже, спаљује, и наново ваксрава из свог пепела. Ми му видети данас не можемо стара здања и улице, тргове и булеваре. И њих је било, можда и врло лепих и свакако веома значајних, али њих тражити значило би пепео превртати. И земљу риљати.

Тамо су се, међутим, задржала само све-
доочанства; па и она фрагментарно.

Оно што од Београда стоји трајно, то су његов карактер и његов лик.

Карактер неуморног и неуморивог борца.

И лик, зачудо, увек млада градитеља.
Онога шта тек почиње посао".

Суреп

"Избриши Господе, сва сећања моја – осим једног. Јер сећања ме чине старим и немоћним. Сећања ми упропашћују данашњи дан. Она ми притискују данашњи дан проишлости и слабе ми наду на будућност, јер ми у легионима шапчу на ухо: биће само оно што је било.

А ја не желим, да буде само оно што је било. Ја не желим... да будућност буде повторена прошлост. Нека буде не бивало, оно што се никад не појави. Сувисне је скупо сунце, да би гледало само повторење..."

Епископ Николај
Молитве на језеру

Иако је као насеље старији од већине данашњих европских престоница и великих градова, Београд нема сачуване ни урбанистичке целине, а ни фрагменте свога бурног развоја, осим тврђаве – Кalemegдана и неких делова из XIX века.

Насељен још у камено доба, своју прву познату организацију добија од Келтова у III веку пре наше ере, као и своје прво познато име – Сингидунум. У првом веку наше ере освајају га Римљани који га утврђују и насељавају у оквиру Лумеса, границе на Дунаву, ради одбране од Варвара. Развијајући размену добара на граници, Београд се стално развија, тако да је у II веку наше ере добио градска права, а у III веку је подигнут на степен колоније, као важно управно и војно насеље провинције Горње Мезије.

Поделом Римског царства на Источно и Западно у IV веку наше ере, Београд је припао граничном делу Источног цар-

ства, што је имало великог утицаја на његов будући историјски развој. За време четири века римске владавине, Београд је био организовано насеље и добро повезан путевима у правцу Цариграда и Рима, као и са Дакијом.

Први већи плански захват догодио се за време владавине Римљана, када је подред римског логора подигнут нови град – насеље Ветерана, на платоу данашње Горње тврђаве и у границама које се поклапају са трасама данашњих улица 7. јула, Душановом и продужетком Кнез Михајлове ка Кalemegдану. Ово насеље је потпуно уништено од стране Авара у V веку. Римско насеље је било снабдевено водоводом дугим 6 км (од Пашиће чесме) и повезаном мостом са Земуном, који је у то доба био седиште римске флоте на Дунаву.

У наредних неколико векова мења се етнички састав становништва београдског подручја у корист Словена, и у IX веку се први пут помиње словенско име – Београд. У разним сукобима између Франака и Авара, Византинца и Мађара, Београд је пропао. Мађарски краљ Стефан II је примио Београд до темеља 1124. године и београдским каменом изградио Земун.

Византијски цар Манојло руши, пак, 1153. Земун и враћа камен ради изградње Београда. У XII веку кроз град пролазе многе крсташке војске, а крајем века дефинитивно престаје владавина Византије над Београдом. У XIII веку се смењују борбе између Мађара и Бугара преко Београда да би у другој половини XIII века припао првом путу једном српском владару – краљу Драгутину. Мађари у више мањева заузимају Београд, а цар Душан у два мања, 1334. и 1354., освајају га поново. Најезда Турака је скренула пажњу Србије на југ и Мађари поново заузимају Београд, да би га 1403. предали деспоту Стевану Лазаревићу.

Деспот развија веома живу делатност на обнови и уређењу Београда. Ова важна епоха у урбанистичком развоју Београда јасно диференцира град који се састоји из горњег града са замком, доњег града са предграђем и пристаништем на

Сави. Деспот Стеван је успео да из осно-
ва измене функције града и подигне у
ту сврху велики број јавних објеката
градског значаја, дајући истовремено
повластице трговцима које је у граду на-
сељавао. Цени се да је Београд тада имао
40 до 50.000 становника.

После смрти деспота Стевана Београд
постепено опада све до најезде Турака у
XVI веку. Султан Сулејман Величанст-
вени га дефинитивно заузима 1521. године. Како су Турци тада освојили и
многе земље западно и северно од Беог-
рада, Београд је престао да буде гранич-
но место и стратешки пункт. Уместо
тога, он постаје веома жив трговачки
центар, што изазива његов нагли пораст
и изградњу далеко ван градских зиди-
на, дуж главних путева. Град добија
читав низ објеката градског стандарда
(амами, караван – сараји, безистани и
др.). Мноштво минaretова даје граду исто-
чњачки карактер. Организација стамбен-
их зона са кућама у пространим врто-
вима чинила је да је Београд у то време
био један од градова у зеленилу. Нагли
успон Београда био је прекинут поразом
Турске при опсади Бечеа 1683. године и
освајањем Београда од стране Аустрија-
нца 1688. године.

Турци поново свајају град 1690. године и мењају основу средњевековног
града изградњом савременијег форти-
фикационог система. Међутим, Аустрија-
њани га поново заузимају 1717, под ко-
мандом принца Еугена Савојског. За
време владавине Аустријанаца град ме-
ња свој источњачки лик и формира ос-
нову за свој функционални преображај.

Иако су подигнути многи репрезен-
тативни барокни објекти, планови за ре-
гулацију града нису били реализовани,
јер је Београд 1793. поново пао у турске
руке. На овај начин Београд опет поста-
је гранично место у турском империји и
све до настанка младе српске државе, по-
сле I и II српског устанка, Београд је
опадао заједно са турском империјом.
Тек учврђивањем српске власти, нарочито у другој половини XIX века, Београд
се енергично ослобађа заосталости и
снажним захватима почиње брзо да се
приближава организацији градова запад-
не Европе.

Иако је Београд и формално добио
градска права у II веку наше ере (од ри-
мског цара Хадријана) на данашњу његову
урбанистичку организацију најбитније је утицао развој у другој половини
XIX века. После стабилизација нове српске државе под Обреновићима, и
коначног ослобођења од Турака, тадашњи Београд, који се налазио у оквиру
шапца између Кalemegдана, Обилићевог Венца, Скадарске улице и Дунава, имао је 1826. године око 30.000 становника.
Турски део града на падинама Ду-
нава је био запуштен и у рушевинама,
док је савски део града ("Српска варош")
почео да се шире преко шапца, нарочито у периоду од 1830–1848. године.

Развојем и увођењем сталног пароб-
родског саобраћаја на Дунаву, почев од
1834. године, Београд се опредељује за
изградњу новог пристаништа на Сави.

То је изазвало обимну изградњу савског
дела града и развој трговине у Савској
улици (данас Карађорђева). Поред тога,
извршена је регулација Сава-мале и
почела је планска изградња западног
Врачара.

Београд добија, крајем XIX века, нај-
важније објекте инфраструктуре:

– 1884. године железничку пругу,
железнички мост преко Саве и зграду
железничке станице на данашњем мес-
ту,

– 1886. године ново градско гробље,
на месту данашњег Новог гробља,

– 1891. године градски водовод са ка-
пациитетом од $2800 \text{ m}^3/\text{дан}$ и потрошњом
од 50 лит/становник/дан,

– 1893. године електричну централу
са потрошњом од $7 \text{ kWh}/\text{ст/година}$. Те године је упољена прва електрична сија-
лица у Београду и на Балкану,

– 1895. године први електрични трам-
вај у Београду и на Балкану.

У исто доба извршена је и регулација
турског дела Београда. Град се знатно
шири дуж смедеревског и крагујевачког
пута и ка Топчидеру. У том кратком раз-
добљу Београд је успео да скоро потпу-
но уклони оријентални лик и да се ор-
ганизује по узору на остале европске
градове.

Као престоница Краљевине Србије,
Београд се и даље нагло шири, повећа-
јући непрекидно капацитете инфрас-
труктуре и опрему града. Све до почетка
I светског рата, Београд је бележио по-

раст као примарни центар државе. Пос-
ле ратног пустошења, Београд је постао
главни град Краљевине Срба, Хрвата и
Словенаца – доцније Југославије.

Веома жива урбанистичка активно-
ст, почев од кнеза Милоша па преко
визионара Емилијана Јосимовића, кра-
јем шездесетих година прошлог века,
настављена је и у новој држави. На ос-
нову међународног конкурса 1921. године
израђен је Генерални план Београда,
који је одобрен 1924. године и по коме је
требала да буде настављена планска из-
градња града. Планом је обухваћена са-
мо градска територија унутар тзв. "Рејо-
нске улице" (Мостар – Булевар Франши
Депера – Јужни Булевар – Булевар
Револуције – Северни булевар – Панче-
вачки мост) са површином од око 3.000

ха. Насеља која су се налазила изван гра-
дског рејона касније су добијала своје
регулационе планове, који су углавном
задржавали постојеће стање, тј. њихову
лошу и често нехигијенску организаци-
ју. Предлог архитекте Ковачевског, 1923.
године, о проширењу града на леву оба-
лу Саве (данашњи Нови Београд) према-
шивао је реалне економске снаге и по-
тенцијале ондашњег Београда и Југос-
лавије, па је тако ова идеја чекала 25 године
на своје урбанистичко решење. Београд је спојен са Земуном новим лан-
чаним мостом на Сави и добрим путем.
Земун, који је припојен управи града Бе-
ограда 1934. године, изграђиван је по

Др Војислав Шешељ: "То ће вас скупо коштати!"

свом Генералном плану, који је на основу конкурса израдио архитекта Ђорђе Шушића, 1930. године.

Сталне и честе измене Генералног плана из 1924., као и његова недовољна стручност, довеле су до ситуације у којој су нагомилани проблеми стихијске изградње захтевали енергично решавање. Тако је дошло до израде идејне скице Генералног плана архитекта Данила Томић и Ковачевског, 1939. године. Циљ ове идејне скице је био сређивање прилика само у граду, те је на тај начин учињена кобна грешка урбанистичког планирања Београда – захваташе само уж градске територије, без решавања ужег или ширег региона града.

У динамичном развоју између два светска рата, смењују се успеси и неуспеси урбанистичких захвата у граду. У таквој ситуацији Београд је дочекао 1941. годину, када је претрпео огромне штете услед бомбардовања и ратних разарања.

Урбанистички и општи развој Београда кроз историју показује:

- због тога што се налази на истакнутом месту главних континенталних кретања, Београд је имао веома буран развигак и био око 40 пута рушен,
- из истих разлога Београд је увек обнављан и још више развијан,

- град је доживљавао највећи успон у развоју у време када на Дунаву и Сави није било никакве границе,

- присуство две велике реке Дунава и Саве, обезбеђује Београду прворазредни геополитички положај који представља сигуран основ за развој у будућности.

Дакле, судбина Београда истоветна је фениксу, али шта рећи када рушилачки усуд Београђана чине "наше горе лист", а када им понестане снаге помоћ траже с поља и то не од једне земље, већ од 19 земаља чланица НАТО алијансе, и свесно убијају што се убити може. Дефинитивно, нема довољно јаке речи у српском језику које би их дефинисале. Они, дакако, себе називају патриотима, месијама новог блиставијег сутра, Српским покретом обнове (при том питајмо се чега)?!

Будући да је највећи грех "заборавити", наредне странице овог издања, уписаће их црним словима у историју београдске управе.

Ваља почети од 19. седнице Градске скупштине, где је одборничка група Српске радикалне странке најавила иницијативу за образовање привременог градског Већа за град Београд, а званично и поднела Влади Републике Србије, односно Министарству за локалну самоуправу 11. октобра 1999. године, са следећим образложењем:

На основу члана 45. Закона о територијалној организацији Републике Србије и локалној самоуправи, одборничка група Српске радикалне странке у Скупштини града Београда покреће

ИНИЦИЈАТИВУ за образовање привременог градског Већа за град Београд.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

На деветнаестој седници Скупштине града Београда, закапајо осмог октобра 1999. године, у току поступка утврђивања дневног реда на предлог шефа одборничке групе Српског покрета обнове, Скупштина је усвојила Декларацију "Осуда покушаја атентата и убиства функционера Града" (у даљем тексту Декларација). Декларација је усвојена одмах по подношењу предлога без њеног увршићивања у дневни ред, тако да је одборницима ускраћена могућност да се изјасне, да ли Декларацију треба уврстити у дневни ред, као и да дискутују о тексту Декларације. Поред тога, чланом 100. Пословника скупштине града Београда, предвиђено је да су акти које доноси Скупштина: одлуке, програми, решења, закључци и препоруке и аутентична тумачења аката које доноси. Из овога се види да Декларација која је усвојена, ни по форми, ни по садржини не спада у надлежност Скупштине, што је очигледна злоупотреба Скупштине у циљу подизања политичких тензија поводом трагичне погибије градских функционера.

Чланом 78. став 5. Пословника Скупштине града предвиђено је да се: "одборници посебно изјашњавају, прво, о сваком предлогу за измену и допуну предложеног дневног реда, а затим о предложеном дневном реду у целини". У овом случају, председник Скупштине није дозволио да се одборници изјасне о предлогу за допуну дневног реда, већ је поред инсистирања одборника да се ради о повреди Пословника, ставио предлог Декларације одмах на изјашњавање и по обављеном гласању констатовао да је Декларација усвојена.

На овај начин грубо је прекршен и члан 35. Статута града Београда и члан 80. Пословника Скупштине града којим се сваком одборнику гарантује право да говори на седници Скупштине. Како је одборницима ускраћено право на учествовање у раду Скупштине и право на изражавање мишљења у Скупштини, тиме је прекршено начело народног представништва које гарантује Устав Републике Србије.

Извозни овако грубим кршењем процедуре за доношење одлука и права одборника на учествовање у раду Скупштине, као и излашењем из оквира надлежности Скупштине, велики број одборника је напустио седницу. Након тога, одборник Срђан Смиљковић је захтевао да се утврди кворум у сали. Председник Скупштине је по изласку одборника Срђана Смиљковића из сале преbroјао присутне одборнике и објавио да постоји кворум за рад и одлуčivanje, иако је било очигледно да је било мање од педесет шест одборника у сали, што је каснијим прекидањем седнице због недостатка кворума и потврђено.

У том саставу, Скупштина је наставила рад и донела неколико важних одлука за функционисање града. По усвајању тех одлука Скупштина је прекинула рад, јер је председник Скупштине констатовао недостатак кворума.

Оваквим начином рада Скупштина је отворено прекидаша члан 49. Закона о територијалној организацији Републике Србије и локалној самоуправи који предвиђа да Скупштина одлучује већином гласова на седници којој присуствује већина од укупног броја одборника. Ово је јединствен пример да председник Скупштине свесно дозвољава да Скупштина противзаконито доноси одлуке. Како је Скупштина и раније доносила одлуке са сумњивим кворумом и често прекидала свој рад због недостатка кворума, јасно је да није у стадију да легално доноси одлуке из своје надлежности, чиме је блокирано функционисање локалне самоуправе у граду Београду.

С тим у вези, треба посебно нагласити да је осамнаеста седница Скупштине одржана 8. јула 1999. године, а да је деветнаеста седница закапајо осмог октобра, тачно три месеца од одржавања претходне седнице, што је максималан рок који прописује члан 45. Закона о територијалној организацији и локалној самоуправи. Како деветнаеста седница није завршена због недостатка кворума, протекао је рок од три месеца који Закон дозвољава, па су се стекли услови из члана 45. да Влада непосредно преузме вршење послова града или да образује тело које ће те послове вршити.

Неспособност Скупштине да обавља своју нормативну надлежност одржава се и на катастрофално стање у свим комуналним делатностима, чиме се тешко оштећује општи интерес, услед чега се примењују одредбе члана 45. Закона о територијалној организацији и локалној самоуправи.

Најочигледнији пример угрожавања општег интереса је потпуно погрешно регулисање јавног превоза у Београду од стране надлежних органа града, што је више пута доводило до колапса у овој делатности, а тренутно стање у јавном превозу града може се назвати хаосом.

Јавно предузеће "Градско саобраћајно предузеће" је доведено у суноврат, што директно утиче на угрожавање општег интереса на следећи начин: у односу на 1997. годину ово предузеће данас броји око 350 возних јединица (ранији број је 850 возила ГСП); увођењем приватних превозника је тек направљен хаос, због неједнаких услова обављања јавног превоза, непостојања реда вожње; непостојања Јединственог тарифног система (валидност маркила посебно за повлашћене категорије путника и у приватном превозу), што је директно утишало на непостојање квалитетног пружања услуге јавног превоза Града према грађанима; да се не помиње уништење коловозних трака пуштањем у саобраћај возила која нису адекватна намени (приватни аутобуси у шинском саобра-

хату); посебна је проблематика везана за набавку резервних делова, коју ћемо детаљно разрадити у наставку текста.

У циљу потврде искреiranог хаоса у јавном градском превозу, како би се у ствари прикрила корупција сведочи "Тролејбуска афера":

Ради се о куповини 80 тролејбуса за потребе града Београда. На конкурс, који је расписала Скупштина града, јавило се неколико заинтересованих понуђача и формирана је комисија која је требало да припреми одлуку за куповину возила (у комисији су били Александар Милутиновић, Бојан Димитријевић, Драган Човић, Твртко Гаврановић, Милан Живановић и Никола Николајевић).

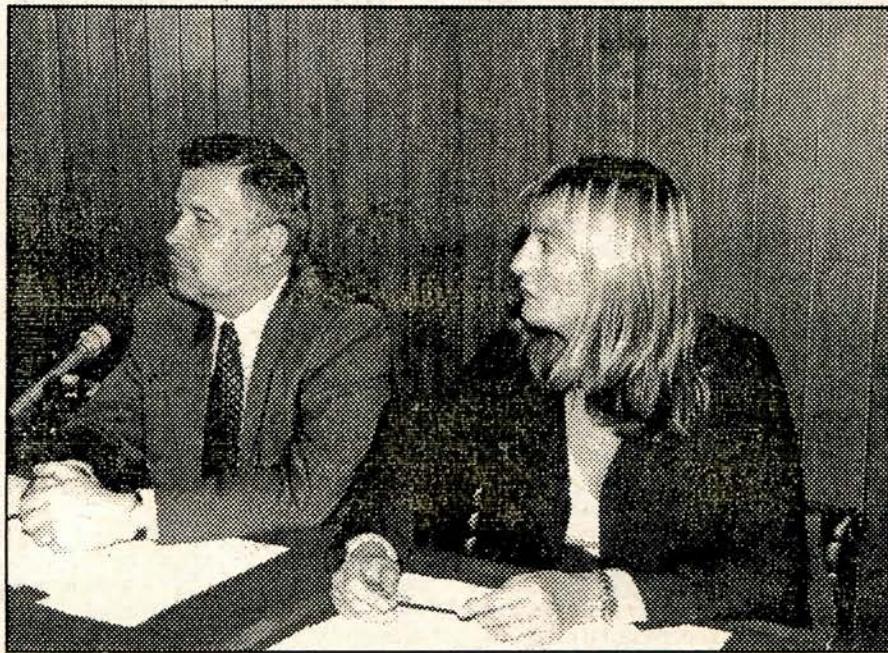
У ужи избор су ушли руски и чешки тролејбуси. Комисија је констатовала да је руска понуда неупоредиво боља, те је тако донела одлуку о набавци возила руског производњача. Непосредно затим,

исти број руских. Укупна разлика у ценама износи једанаест милиона немачких марака, односно 53%, што значи да руски тролејбуси укупно коштају двадесет један милион немачких марака, док чешки коштају 32 милиона немачких марака.

У погледу услова плаћања за руске тролејбусе авнас износи 10%, односно 2.100.000, а за чешке 15%, односно 4.800.000 немачких марака. Дакле, и овде је разлика 2.700.000 немачких марака.

Грејс период за руске тролејбусе је двадесет четири месеца од потписа уговора, а за чешке шест месеци од последње испоруке. Тролејбуски завод "Енгелс" из Саратова је спреман да у року од 80 до 210 дана испоруче све тролејбусе (што значи да би Београду били испоручени седамнаест месеци пре почетка отплате кредита).

За руске тролејбусе камата је дефинисана у понуди, док за чешке тролејбусе

"Ово нам није требало"

Спасоје Крунић и Драган Човић, мимо комисије, доносе одлуку о набавци чешких тролејбуса. Тролејбуски завод из Саратовске области из Русије, понудио је 60 соло и 20 зглобних тролејбуса, по цени од 294.000 немачких марака по комаду, док је чешки представник "Тератреј" понудио сличне тролејбусе по цени од 594.000 немачких марака по комаду.

Већ у самој набавној цени се види да су разлике у цени ова два производњача огромне, иако се ради о истом броју возила који су истог типа и исте класе. Разлика у цени између соло тролејбуса руске и чешке производње је 82.562 немачких марака, односно 34,4% у корист руских тролејбуса. То значи да је у укупном износу потребно дати 5.250.000 немачких марака за чешке соло тролејбусе.

Што се тиче зглобних тролејбуса, ту је ситуација још гора. За 20 зглобних чешких тролејбуса треба дати шест милиона немачких марака више него за

се фиксна камата не постоји, већ се наводи да ће се камата дефинисати додатним споразумом.

Отилата кредитна за руске тролејбусе је десет година на 20 шестомесечних рата по 1.500.000 немачких марака, док је за чешке тролејбусе једанаест година у 22 шестомесечне рате по скоро 1.500.000 немачких марака.

Господина Драгана Тодоровића, министра саобраћаја и веза ресорног министарства је, 4. новембра 1998. године, контактирао руски министар саобраћаја, господин Сергеј Санко, и скренуо пажњу на нерегуларности конкурса који је расписала Скупштина града Београда. Републичко министарство саобраћаја и веза је, 23. новембра 1998. године, по сазнању о завршеном лицитационом поступку за куповину 60 комада соло и 20 комада зглобних тролејбуса од стране Градског секретаријата за саобраћај, и о определењу града Београда да закључи уговор о куповини тролејбуса чешког производњача, проценило да је ова-

кав поступак Градског секретаријата за саобраћај штетан као за град Београд, тако и за Републику Србију, те је затражило информацију од Скупштине града о разлозима за овакав избор, о чему није добило одговор.

С обзиром да се закључивањем уговора несумњиво може утврдити да се ради о правном послу којем би се нанела штета од 11.257.500 немачких марака, Министарство саобраћаја и веза Србије предлаже (под бројем предмета 344-08-1989798-0 дана 14. децембра 1998. године) да Републичко јавно тужилаштво, у оквиру својих надлежности, покрене истражни поступак у смислу утврђивања наведених чинијеница и извршилаца дела.

Потом се Министарство унутрашњих послова Србије, Управа криминалистичке полиције, обраћа Скупштине града (под бројем ПО-948/98, дана 19. јануара 1999. године), односно тадашњем секретару Скупштине града, господији Биљани Кајганић, да на основу члана 151. Закона о кривичном поступку ставе на располагање сву потребну документацију везану за куповину тролејбуса од чешког производњача, како би се удовљило захтеву Окружног јавног тужилаштва из Београда (КТП-2766/98 од 22. децембра 1998. године; у посттиску начелник Управе криминалистичке полиције пуковник Миленко Ерчић). Истог дана секретар града (која је убрзо после тога и разрешена дужности) упућује захтев старешинама градске Управе (Секретаријату за скупштинске послове и прописе; Секретаријату за саобраћај; Секретаријату за финансијско-рачуноводствене послове и градском Јавном правобраниоцу, под бројем 404-4/99 С) да доставе сву расположиву документацију најкасније до 21. јануара 1999. године, до 12.00 часова, а по захтеву Министарства саобраћаја и веза Србије и Управе криминалистичке полиције – Секретаријата у Београду која се односи на куповину тролејбуса чешког производњача.

Када је реч о набавци резервних делова преко посредника, најпознатија афера која је доспела у јавност је она која је везана за посредничке фирме "Форца импекс" (из Београда, Чика Љубина, број 11), чији је власник Јасна Лазаревић (иначе рођака Данице Драшковић) и "Пинекс" (из Ваљева, Милована Глишића, број 65), власника Војислава Михајловића (члана Председништва Српског покрета обнове). Дакле, у току 1998. године, закључно са 31. августом, предузећу "Форца импекс" је уплаћено око 21 милиона динара, а добављач је до половине септембра испоставио фактуре за испоручену робу у вредности од око 14.800.000 динара (што значи да је преко 6.000.000 динара већ нечија провизија). Слична ситуација је и са предузећем "Пинекс", с тим што је том добављачу до 31. августа 1998. године уплаћено око 13 милиона динара, а то предузеће је фактурисало робу у вредности од око 11.300.000 динара (1.700.000 динара провизије).

Због свега овога, група радника је поднела кривичну пријаву Првом општинском јавном тужилаштву у Београду, и то против: Твртка Гаврановића, градског секретара за саобраћај; Милана Живановића, в.д. генералног директора Градског саобраћајног предузећа; Драгана Радојчића, руководиоца комерцијалног сектора ГСП-а, Радмила Дамјановића, шефа набавне службе ГСП-а због несавесног пословања и злоупотребе службеног положаја, који су нанели вишемилионску штету Градском саобраћајном предузећу.

У само ова два случаја нанета је штета од преко 7.700.000 динара, јер није било ниједног разлога да поменуте фирме посредују између Градског саобраћајног предузећа и "Тигра" из Пирота, "Југоазбеста" из Младеновца, "Прве петолетке" из Трстеника, "Стаклоплана" из Панчева и сличних. Због свега овога, набавна цена постаје виша и до 30% од набавне. Овакве махинације, примеђа ради, односе месечно преко пет нових "Икарбус"-ових аутобуса. Као отежавајућа околност је и чињеница да су у периоду од 22. јула до 30. јула 1998. године поменутим и сличним фирмама извршена плаћања у вредности од преко 7.000.000 динара (о чему постоји одговарајућа документација у наведеним надлежним органима).

Посебно је занимљиво предузеће "Еуро Спој" из Београда, са првобитним седиштем у Улици Булевара АВНОЈА број 201, основано 17. октобра 1995. године решењем Окружног привредног суда у Београду ФИ 14849/95 од стране власника Вojислава Михајловића (грађаначелника Београда), који је и именован за директора без ограничења. Данас 14. јула 1998. године извршена је промена седишта предузећа и овлашћеног лица за заступање, ново седиште предузећа је у Улици Бранкова бр. 13-15, а за одговорно лице наименована је Јасмина Бабић из Београда, са станом у Улици Булевар Ленjина број 187.

Републички завод за статистику одредио је матични број предузећу 17086-332. За обављање својих финансијских послова предузеће је у ЗОП-у Савски венац отворило жиро рачун број 40802-601-0-559663, и том приликом су за расpolaganje новчаним средствима овлашћени Јасмина Бабић и Анђелко Триковић из Београда, Улица Салвадора Аљенде број 12.

Од октобра 1998. године, када предузеће почине да се бави израдом елабората за линије приватних превозника за обављање јавног градског превоза (где управо има и монопол) у Београду, на жиро рачуну предузећа се знатно повећава прилив средстава по основу извршених услуга приватним аутопревозницима (цена изrade елабората по комаду је око 1.500 немачких марака). Од почетка интензивнијег прилива средстава, до 17. јуна 1999. године, на рачун предузећа је укупно уплаћено 4.628.308,40 динара, а исплате средстава добављачима су 3.922.898,30 динара. Као добављачи углавном се појављују агенције

за вршење маркетингских услуга и приватна предузећа за извођење инвестиционих радова са територије града Београда и Подгорице. Износ од око 3.000.000,00 динара исплаћен је приватним предузећима из Подгорице.

"Уговор о пословно-техничкој сарадњи, производњи, кооперацији, заједничком улагању (Јоинг вентуре) и преносу знања и искуства" (између града Београда и "Саур Интернационал").

Овако гласи назив документа који је град Београд у заступању др Милана Божића и архитеkte Спасоја Крунића потписао са француском фирмом "Саур Интернационал" 21. октобра 1997. године, са циљем да се из приватног предузећа "Саур Интернационал" оснује "Саур водовод и канализација", које би имало већински удео, а чија би сарадња била у доменима:

1. Израда у заједничким програмима у домену инвестиција, које могу бити реализоване од сваке стране понаособ и од обе стране заједно;

2. Сарадња код налажења партнера на страним тржиштима капитала;

3. Сарадња у домену заштите животне средине.

Из самог уговора се види да је предузеће "Саур Интернационал" формирано 8. јула 1996. године са, за такве послове, малим капиталом. Ова фирма није презентовала листу својих референци из које би се видело које је то објекте за производњу и прераду воде пројектовала и опремила или, у најмању руку, осавременила по питању управљања системима за производњу и прераду воде.

Наравно, да би се приликом презентације референтне листе могао сагледати и оценити успешно или неуспешно обављени рад и компетентност дотичне фирме. Такође, из уговора се види (члан 51) да предузеће о коме је реч не уноси никаква средства, те се самим тим сваки грађанин Београда, а и шире, треба да упита – какав је то уговор о заједничком улагању? Такође, назире се (из става 2. овог члана) по принципу "Вода плаћа воду" концепција "Саур Београдски водовод и канализација", да би се целокупно инвестирање одвијало и даље из средстава обезбеђених наплатом од потрошача услуга "Саур водовод и канализација", као јасна намера "Саура", основна сврха овог предузећа је да свој интерес оствари не заједничким улагањем у инфраструктуру водоснабдевања, већ коригованом ценом по светским стандардима у смислу економске исплативости.

Сам по себи се назише закључак да би оснивањем "Саур водовод и канализација" са већинским уделом до максималне доминације овог предузећа у односу на ЈКП "Београдски водовод и канализација", обичан потрошач био препуштен на милост и немилост "Саур водовод и канализација" који ће слободно формирати цену потрошње воде.

Дакле, да резимирамо, нису никакве новине што наш стручни кадар није знао о управљању београдским водоводом,

предвиђеним овим уговором, па се поставља питање шта је то што "Саур водовод и канализацију" доводи у ред експлоатације београдског водовода, а поготово што је непознаници ко су стварни власници ове фирмe, која је регистрована 8. јула 1996. године (дакле, само годину дана пре склапања уговора), ко су акционари и како је изабрана баш она, без јавног конкурса, између десетак европских фирм које се баве овом проблематиком (а присутне су на тржишту Европе од 20 до 50 година). Очигледно, ради се о повољном уговору, само за потписиваче.

Град Београд уређује и обезбеђује коришћење грађевинског земљишта на подручју 10 градских општина: Вождовац, Врачар, Звездара, Земун, Нови Београд, Палилула, Раковица, Савски Венац, Стари Град и Чукарица, преко Дирекције за градско грађевинско земљиште и изградњу Београда, која је основана посебним актом Скупштине града Београда и врши послове обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта. Радови на уређивању грађевинског земљишта се финансирају Програмом преко Дирекције и то из:

– средстава од накнаде за уређивање грађевинског земљишта;

– средстава од накнаде за коришћење грађевинског земљишта; и

– средстава из других извора (банкарски кредити, станови, пословни простор, грађевински материјал од објекта који се руше у поступку уређивања грађевинског земљишта и др. Што значи да се убијају средства са 10 градских општина.

Овим програмом Дирекција се ослања, планира и финансира из свих средстава изградње станова за расељавање, како би се неизграђено грађевинско земљиште уредило, односно привело на мени са становима којим располаже и уређено путем јавног оглашавања уз накнаду уступију инвеститору.

Дирекција за градско грађевинско земљиште како је формирана за обављање и ових послова на уређењу земљишта са становима за расељавање из овог фонда, на који начин би могла да убере значајна средства, већ уступа само земљиште које није уређено.

Познато је да ови станови у последње време немају своју функцију, већ се врши учестала продаја ових становова на мењењима за расељавање. Управни одбор Дирекције је донео одлуку о продаји неусловним становима Управни одбор је требало да обавести надлежни орган који је овлашћен да донесе одлуку о продаји, а то је Градска скупштина, односно Извршни одбор Градске скупштине, па тек онда путем конкурса да се огласи продаја ових станови.

Како из наведеног Дирекција није предузете које гради станове за тржиште, већ искључиво за расељавање ради уређивања терена за изградњу објекта, требало је да Скупштина града на својој седници утврди да постоји финансијски дебаланс, који би се санирао, поред осталог, и продајом неусловних станови, које би одредила Дирекција зависно од средстава потребних за санирање дебаланса.

Међутим, познато је да продаја није вршена на овакав начин, већ је вршена за познате купце, што подразумева да нису продавани неусловни станови према одлуци Управног одбора Дирекције, већ на најбољим локацијама и не по тржишној вредности.

Напомињемо да су се станови за расељавање финансирали из средстава 10

меној књижевности и постаје тема за урбани легенде.

Како функционише актуелна градска власт, која би требало да буде у функцији својих грађана, сведоче и следећи примери приоритета решавања проблема у циљу бољег функционисања, али одређене (повлашићене) групе грађана: Започет као уметнички пројекат, филм "Нож", по истоименом роману Вука Дражковића, много пре свечане премијере постao је афера.

Ради се заправо о усмешавању новца од градске таксе од 3% Скупштине града, уместо у јавна комунална предузећа, у правцу снимања филма "Нож". Предузеће "Монте Ројал", иначе продуцент филма, склопило је уговор о сарадњи са предузећима и установама које се финансирају новцем из градског буџета. Пре-

динара из Скупштине града. Притом, без обзира што је Скупштина општине Земун понудила своју сцену за поставке представа, из буџета града је финансирано седам премијера Југословенског драмског позоришта.

На све ово је највеће приговоре имала одборничка група Српске радикалне странке, те је господин Стево Драгишић тада и обелодanio праву цифру, која би требало да се утроши не на обнову, већ на изградњу Југословенског драмског позоришта, а износи 150 милиона динара (што је у ситуацији сталног пропадања јавних комуналних предузећа и превише).

Када је већ реч о расподели буџетом планираних финансијских средстава, један од очигледних примера ненаменског трошења паре јесте изношење следећих података од стране секретара Скупштине града, Биљане Кајганић. У току 1998. године, за потребе органа градске управе из буџетских средстава града Београда утрошено је 2.735.041,02 динара за набавку рачунарске опреме, одржавања опреме, односно трошкове удрежавања и набавке софтверских пакета, док је за ту намену посебном позицијом Одлуке о буџету града Београда за 1998. годину ("Сл. лист града Београда", број 2/98) број 69 "Набавка рачунарске опреме" било предвиђено 1.100.000,00 динара.

Наведене набавке, односно услуге плаћене су у износу од преко 1.600.000,00 динара из других буџетских позиција, чиме су учињена незаконита – ненаменска располагања од стране појединих старешина органа Градске управе, па чак и секретара за финансије који је био овлашићен, самом Одлуком о буџету, да спроводи контролу ненаменског располагања буџетским средствима; извештај Комисије, приложена документација и сама констатација секретара Града представљају добру основу за "покретање дисциплинских поступака против одговорних лица, подношење одговорајућих кривичних пријава и веома негативне реакције у јавности" (заштитије под бројем 4-25/99-СУ). Наравно, већ на следећој седници Скупштине града Биљана Кајганић је разрешена дужност секретара града Београд, тако да није успела да поступак спроведе до краја.

У циљу заштите општег интереса, навели смо искључиво оне случајеве које можемо поткрепити одговорајућом документацијом (премда се у свакој појединачној области из оквира надлежности Скупштине града налази на кршење норматива који би требало да регулишу општи интерес становника Београда), с намером да коначно одговорајуће институције на прави начин реагују.

У Београду,
дана 11. октобра 1999. године

Шеф Одборничке групе
Српске радикалне странке
Др Војислав Шепељ

Креатори нове, срамне историје Београда

општина, па је из тих разлога морала, у случају продаје, да одлучује Градска скупштина. На крају, чуди нас како у овом случају не реагује Градски јавни правоборанилац, који је задужен да штити законитост отуђења друштвене имовине, односно имовине града.

Своју брзину и ефикасност доказује већ на почетку, иако је програм рада Дирекције усвојен са шест месеци закашњења, већ су увекли многи пројекти почели да се раде, а неки и завршени. То је, свакако, јединствен пример у свету да се без плана и усмено у грађевинској делатности постигне такав успех.

Управни одбор Дирекције одређује цену по "важећем ценовнику", али исто тако је познато да су Јапанци били одустали од раније локације са своју амбасаду, сматрајући је прескуром. Будући да већина фирми не може да плати по моменутом ценовнику, Дирекција узима на себе посао расељавања и уређивања локација, а зауврат, као компензацију, добија од 2.000 до 4.000 m² стамбеног простора. Разуме се, коме, куда, како или шта бива са тим становима, остаје у ус-

дузећу "Монте Ројал" авансно се уплаћују велики износи новца за послове који нису тачно дефинисани, нити се зна да ли су обављени и то у ситуацији када су чланице градске власти тешку ситуацију у граду правдали недостатком новца.

Доказано је да је предузеће "Монте Ројал" примило више уплате од Д.П. "Ласта", као и да је Скупштина града из средстава посебне градске таксе преко Д.П. "Грудбеник", уплатила фирмама "Монте Ројал" 200.000 динара, а све је почело септембра 1997. године, када је склопљен уговор између ЈКП "Инфостан" на основу кога је "Монте Ројал" само у првој фази добијао 309.000 динара. Слични уговори потписани са ЛТ "Паркинг сервис" и другим јавним комуналним предузећима.

Истина је да су наша београдска позоришна здања у веома лошем стању, али то свакако није био разлог за "случајни" пожар Југословенског драмског позоришта. Опет, фактичко стање није било разлог за рушење зграде до темеља и додатна улагања од преко милион

НОВИ ОБРАЧУН СА НЕИСТОМИШЉЕНИЦИМА
ИЗ СОПСТВЕНИХ РЕДОВА У СКУПШТИНИ ГРАДА БЕОГРАДА

ГРАДСКА ВЛАСТ "КРАБА" ЗА ОДБОРНИКА

Одборничка већина у Скупштини града Београда на осамнаестој, а првој послератној седници, гласала за искључење Павла Јеремића. Јавност остала ускраћена за аферу из клана породице Драшковић. Отворено о владавини Српског покрета обнове за "Велику Србију" говори бивши првоборац ове странке

Седницу Скупштине града Београда, одржану 8. јула, обележио је нови инцидент, умногоме сличан "случају Биљане Кајганић", пролетос смењеног секретара Градског парламента. Одборници Српског покрета обнове и левице још једном су демонстрирали "тиранiju већине", којом могу да проглашају и сопствени Пословник о раду. Иако су једном на непословнички начин сменили неподобног градског функционера, који, додуше, није био војник партије, већ само Данин кадровик, како се испоставило - за једнократну употребу, на осамнаестој седници Градске скупштине озваничен је сурови обратун са неистомишљеницима из сопствених редова. Само због тога што је првоборац Српског покрета обнове, Павле Јеремић, револтиран поступима градских и општинских функционера, регрутованих једноумно из редова ове странке, донео одлуку да иступи из матичне одборничке групе у Скупштини града и разлоге за то изнесе јавно са скупштинске говорнице. Право на "јерес" није добио, али је зато, захваљујући "колегама с два прста", мимо одредби Пословника, уз жестоко противљење српских радикала и демократа, искључен са седнице.

С обзиром на чињеницу да су одборници Скупштине града Београда изабрани по већинском систему, а не са партијских листа, Павле Јеремић је, уместо странци која је, како каже, "изневерила свој изворни програм", одлучио да служи онима који су му поклонили своје поверење.

Биљана Кајганић је послушништво трампила за професионалну каријеру, Јеремић је решио да пред својим суграђанима спашава образ.

Епилог: распоред снага у Градској скупштини, овим последњим чином, који се одиграо на осамнастој седници, сигурно ће бити промењен. Иницијативу Павла Јеремића да иступи из одборничке групе Српског покрета обнове већ 8. јула подржала је Љиљана Николић, одборник ове странке из Младеновца. Покретачи нове одборничке групе у Скупштини града, "Србија заједно" калипуши с бројем од два нова пребега из

Сада бивши одборник Српског покрета обнове у Скупштини града Београда, Павле Јеремић: не само да није добио реч, већ је и искључен са 17. седнице!

редова владајуће коалиције на градском нивоу, уз обећање да је њихов програм "радити у интересу грађана, без обзира на страначку припадност". Ово мења и досадашњи однос већине и опозиције, што у ближој или даљој будућности, зависно од расплета, улива нају у институционалну промену власти Београда.

Прва рампа

Упућенијима у страначка дешавања има Павла Јеремића није сасвим непознато. Овај крепки Београђанин рођен је 15. октобра 1934. године. Детињство и младост провео је на Вождовцу, а најлепшије године, како сам каже, посветио фудбалском клубу "Вождовачки". Отац је двојице одраслих синова, наследни-

Нови политички комесар: председник Градске владе, Сасоје Крунић, послао допис свим градским општинама у којима је Српски покрет обнове на власти да са браћом Јеремић прекину сваку пословну сарадњу

ка у правом смислу речи, који преузимају породични посао у "Ливници Јеремић" и настављају успешну традицију својих предака, дугу 73 године. Смена генерација добро је дошла Павлу Јеремићу да се посвети политици и ангажману градског одборника, кога су у оштрејој конкуренцији изабрали житељи Гроцке и Врчина.

- Да ли сте, као стари опозиционар, доживели ометања у послу којим се бавите?

Јеремић: Приватним послом се бавимо довољно дugo да можемо да издржимо разноразне, па и политичке притиске. Име, традицију и квалитет услуга смо стекли на време, тако да наша клијентела зна с ким има посла и уредно негујемо пословне контакте. Захваљујући таквој репутацији и у ово време санкција имамо поруџбине са свих европских и тржишта бивших југословенских република.

Блокада је, међутим, учинила своје, па смо своје амбициозне планове о дуплирању капацитета и запошљавању стотинак радника, одложили за боља времена. Упркос томе, немамо разлога за нездадовољство.

Тaj политички моменат, на наше огромно изненађење, појављује се сада и форсирају га они од којих бисмо то најмање очекивали. Наиме, откако сам се као градски одборник, кога су грађани звали да их узме у заштиту, заузeo за решавање проблема Драпковићевих комшија и ушао у траг безакоњу које чини општинска власт Чукарице, председник Градске владе, Сасоје Крунић писмено је наредио свим градским општина-

ма у којима је Српски покрет обнове на власти, да браћи Јеремић не дају ниједан посао. Мислим да тако нешто није нормално, због тога што овај град није њихово власништво, а такво понашање може да им служи само на част! Бивше страначке колеге покушавају да за нас затворе тржиште главног града, фактички да нам забране рад, али, мислим да им то неће поћи за руком.

Овај бесmisлени, осветнички допис буди у мени само непријатна сећања. Не бих их оживљавао, можда бих и покушао да их заборавим, да се, ето, данас не дешавају овако несхватаљиве ствари за време у коме живимо.

Горки Пашић

Споменик Николи Пашићу, великану српске историје, је, могу слободно да кажем, једини посао који је "Ливница Јеремић" добила од Скупштине града. Међутим, и до њега смо дошли тако што смо у старту пристали на губитак од 100 хиљада динара!

Када је требало да се ради споменик, дошао сам код Спасоја Крунића и рекао му да браћа Јеремић морају да добију овај посао, макар и на сопствену штету. Тада ми је одговорио да ништа не бринем.

Мој отац је излио вране коње који кrase главни улаз Савезне скупштине, и они су и данас заштитни знак наше фирме. Рачунао сам да би мојим наследницима значило да комплетирају овај централни градски комплекс својим делом и да ће можда једном пожелети да промене логотип, а Пашић би био идејан за то.

И, како то обично бива кад се договара са Крунићем, он је све што је обећао заборавио, расписао конкурс, и ливница с именом и презименом које нешто значи у занатству ове државе, морала је да се надмеће са којекаквима и да понуди испод цене како би добила посао. Била је ово само увертира у нова шиканирања.

Скупштина града је сачинила уговор којим су нам биле потпуно везане руке. Дат нам је, на пример, рок од месец и по дана да завршимо Пашићеву фигуру. У договорено време, споменик је био готов. Међутим, Скупштина града није завршила постамент, тако да је споменик лежао у дворишту ливнице наредних година дана.

Обратио сам се поново Спасоју Крунићу. До тада ниједан инвеститор није тражио од нас да споменик и превеземо и поставимо. Испало је крајње некоректно, да уз губитак, гинисовску лежарину, финансирам транспорт, дизалицу и све остало, што су челици Скупштине, знајући да сам пристао на ионако лоше

Хроника о вандализму и болесним амбицијама брачног пара Драпковић

услове, да бих добио овај посао, максимално злоупотребили. Ни ове делове уговора, који су обавезивали Скупштину града, нису хтели да испуне, а ја нисам имао куд!

Кад сам то поменуо једном приликом Крунићу, само је дрско и неваспитано, у свом стилу, одвратио: "То не долази у обзор!"

Поштovane kolege odbornici,

U danima kad je naš prestoni grad bio česta meta NATO bombardovanja i kada je rušenje mostova, zgrada, puteva i drugih objekata bila naša nužna svakodnevica, kao Beogradjanin, odbornik Skupštine grada bio sam svedok takode gotovo svakodnevnog rušiljčkog vandalizma koji su paralelno činile opštinska gradevinska inspekcija Čukarice, deo Čukaričke vlasti (članovi SPO-a) i određeni broj funkcionera grada. Naime, sa početkom od 14.05. ove godine, pa sve do današnjeg dana, po izričitom naredenju braćnog para Nataša i Đorđa Draškovića, nezakonski, primično i neprimerno trenutku sprovodi se teror nad prvim susedima ovog braćnog para, u koji stinju u svojim kućama u ul. Beogradskog bataliona 109, 111 i 113. Napadi su počeli 14.05. u ranim jutarnjim časovima, posle do tada najintenzivnije noći bombardovanja, kada su opštinski i gradski vandali prečinili građevinskim sekretarom za imovinsko pravne odnose Lukić Gordonom i članom opštinske vlade Čukarice Premčićem Zoranom, uz asistenciju tridesetaka operativaca i obezbeđenja Vuka Draškovića kao i uz brojnu mehanizaciju (buldožer, kamion sa acetilenkim bocama, pauk, službeni automobil) siležijski naširili na pomenute posede u nameri da poruše njihove ograde. Inače vlasnici napadnutih kuća imaju urednu dokumentaciju za adaptirane ograde prema projektu međitorne institucije "Energoprojekt" iz Beograda. Vandalska akcija je trajala sve do 16:30 časova, a policijske Čukarice dolazila je nekoliko puta i posle uvida u dokumentaciju i stanje na terenu stala je na stranu Beogradjana koji su napadnuti odnosno nije želela da asistira u nameravanom rušenju. Umesto da postupe po načelu policije i razdaju se vandali su u kraju dana uspeli da poruše ogradi kuće u br. 113 jer vlasnik nije bio prisutan niti je bio obavešten o nameri rušenja.

Od tog dana 14 puta su preduzimani slični napadi, najčešće u vreme objavljenog vazdušne opasnosti, a kada su vlasnici nista nije sveto napadali su privatne posede i neradnim danima, u noćnim i ranim jutarnjim satima, pa čak i u sam Spasov dan-slavu Beograda i na Vidovdan, kakve li ironije, slavu SPO-a. Poštovane kolege, dužan sam vas obavestiti, mada je i stampa končano počela o tome da piše, da se pri ovim napadima zapenjujuće neodgovorno troše velika društvena sredstva, mehanizacija, automobile i gorivo kojim i kako oskudeju u ovim ratnim i postratnim uslovima sve permanentne gradske službe. Kada sam u svojoj ljetnici završio prošle godine izradu spomenika Nikoli Pašiću od Skupštine grada nisam mogao dobiti odgovarajuću dizalicu da spomenik prebacimo od Vrline do Trga Nikole Pašića. Nećete verovati, ali, i ta dizalica je čak angažovana za rušenje desetak metara duge, obične šipkaste ograde, a prilikom same jednog napada u kontinuitetu je preko 30 sati bila na placu ispred pomenutih kuća. Koliko je samo goriva i acetilena potrošeno radi zadovoljavanja hita G-de Danice Drašković, ko plaća te silne službe obezbeđenja koje se svakodnevno koriste za napade na kuće Beogradana i njihove porodice, zar da pišemo opštinske i gradske funkcionere koji su više vremena u ovih mesec dana provevali ispred pomenutih kuća nego na svojim rednim mestima. Sramota je za Beograd da predsednik opštinske vlade Gordana Pualić, direktor parking servisa Dejan Radunović, gradski sekretar Gordana Lukić i drugi funkcioneri opštine, grada i Štaba civilne zaštite, u ratno vreme po nekoliko sati dnevno podstrekavaju vandalizam sa opštine, grada i Štaba civilne zaštite, u ratno vreme po nekoliko sati dnevno podstrekavaju vandalizam sa jedinom željom da se dozvoli napadatelju koji najčešće stoji iza zavesa i kontroliše situaciju. Sramota je i za članove Demokratske stranke u Čukaričke vlasti koji priznaju da ove nezakonite postupke čine članovi SPO, a da se ne žele usprotiviti tome.

Dana 01.06.1999. kreator ovog vandalizma držunio se da čak pošalje četvororočnu ekipu obučenu u maskirne vojne uniforme, naoružan sa automatskim puškama kako bi se zaplašili domaćini i ostvario cilj. Na žalost nalogodavca prisutni Beogradani odbranili su posede i slučaj prijavili Vojnoj policiji. Prve amnije koja je učasnuta takvom kompromitacijom vojske započela istragu u cilju identifikacije i kažnjavanja izvršilaca.

Pored kontinuiranih premja rušenjem, bračni par Drašković preko svog obezbeđenja i telohranitelja često upada u komadijske posede, preteći i fizitski se obraćajući sa komisijama i radnicima koji rade na njihovim kućama. Fizičkim nasratljima i pretjama uništenjem porodice zabranjuje se bilo kakav rad radnicima dok je G-din Drašković u svojoj kući. Može se raditi jedino kad on napusti svoju kuću. Zabranjen je rad subotom i nedeljom jer je G-din Drašković odmar. Poštovane kolege zamislite jedan grad ili jednu državu koja bi radila prema Draškovićevom programu: uglavnom od 11:00 do 17:00 časova.

grad ili jednu državu koja bi radila prema Draškovićevom programu: uglavnom od 11:00 do 17:00 časova.

Pored kontinuiranih premja rušenjem, bračni par Drašković preko svog obezbeđenja i telohranitelja često

delu ul. Beogradskog bataliona gde je locirano samo 8 privatnih kuća postavljeni su saobraćajni znaci zabrane parkiranja i zaustavljanja. Predpostavljate li zlog čega: da bi jedino prava parkiranja i zaustavljanja bilo dozvoljeno voznom parku porodice i njenog obezbeđenja. Inače akcijom postavljanja znakova lično je rukovodio direktor Parking servisa Dejan Radunović, naoružan, u uniformi Civilne zaštite, komu je verovatno bio najvažniji zadatok te suboto u predvečernjim časovima i u vreme vazdušne opasnosti.

Sa svim detaljima ovog specifičnog događanja upoznati su policija i VJ. Zahvaljujući njima sprečeni su veći incidenti, a Beogradani koji više od mesec dana čuvaju svoje kuće i zapostavljaju posao i druge obaveze imaju i dalje nadu da će uz njihovu pomognu i sopstvenu hrabrost sačuvati svoje posede i vratići porodični mir u svoje kuće.

Poštovane kolege, kao privatnik i rođeni Beogradjanin za mene je svestinja pravljivo vlasništvo moje i mojih sugrađana. Kao njihov odbornik pokušao sam i pokušavaju uvek da privatnim imovinom, posed i porodicu verovam. Veroveo sam da pripadam strancu koja se upravo bori za Srbiju porodice, privatnom poseda, privatne svojine i pravne države. Već oko 2 godine to moje verovanje pokazivalo se iz dana u dan neargumentovanim. Dogadjaj koji sam opisao i lično doživeo kao flagrantan primer stičedijskog napada na građanina, njegovu porodicu i njegovu imovinu, uverio me je da moje mesto ne može biti u strancu koja se

gradanina, njegovu porodicu i njegovu imovinu, uverio me je da moje mesto ne može biti u strancu koja se

Mihajlovića da sav materijal i informacije vezane za rad Skupštine ubudće dostavljaju na moje lično ime, a

ne kroz odborničku grupu SPO jer ja od danas više nisam član SPO.

Beograd, 29.06.1999.god.

Odbornik Pavle Jeremić

Факсимил писма Павла Јеремића упућеног посланицима Скупштине града

зио и проверава да ли ће све бити уреду. Ја сам, наравно, платио и транспорт и дизалину. Ону исту која је о трошку грађана Чукарице, у данима најжешће агресије НАТО на Београд, више пута довожена у улицу Београдског батаљона да руши ограде Драшковићевим компанијама, на правди Бога!

Када је видео да посао одмиче по плану и да ће споменик бити на свом постаменту, Крунић је почeo да ме грли од среће и још једном обећао да ће покрити све оне рачуне које сам испоставио. Бојан Димитријевић је у његовом присуству потврдио да је потписао вирмане и да треба "само Влада Андрејевић да исплати суму". "Исплата" се одужила у наредна два месеца, када ми је Љиљана Благојевић, тада нови градски секретар за културу, саопштила да Скупштина грала ништа не дугује "Ливници Јеремић!"

Био сам лјут, хтео одмах да поднесем тужбу, али је почeo rat. Учинио то после годишњих одмора и обелоданији ово своје несвакидашње "пословно" искуство као допринос бројној збирци афера Скупштине града.

Послови "испод жита"

● Чиме се све пунила ова чаша жучи?

Јеремић: Памтим много ружних епизода и оне ми се сада враћају у посебном светлу, јер, човек другачије види ствари кад једном прогледа и заузме листницу.

Али, нешто што је везано за чувену цркву на Равној Гори. Кад се пре три - четири године завршавала ова грађевина, ја сам тада био председник Градског савeta за привреду, а Војислав Михајловић, садашњи градоначелник, председник Градског одбора Српског покрета обнове. Михајловић нам је тада на једном састанку рекао да немо између себе морати да скupimo 5.000 марака, пошто их странка нема, за један кован крст за цркву на Равној Гори. Мој брат и ја смо се одмах понудили да га излијемо од месинга, јер ће бити и знатно квалитетнији, отпорнији на атмосферска дејства, а осим тога, и на поклон, што је прихваћено и ми смо тај посао завршили.

Прошле године у децембру, јавности је саопштено да је Скупштина града Београда са 100.000 динара финансирала израду три крста за цркву у Приштини. Поуздано знам да никакав конкурс није био расписан и да је овај посао урађен "испод жита". Како је споменик Пашићу могао да иде на основу конкурса, а ови крстови не!?

Мислим да су због оваквих радњи многи првоборци напустили Српски покрет обнове. Били су шиканирани, потрошени. Дошли су неки нови људи, и, ево резултата.

Финансије су увек биле болна тачка Српског покрета обнове. Све трошкове за издржавање Градског одбора годинама смо сносили Драган Милошевић, мој брат и ја. Редовно смо се хватали за новчаник, и то више није ни битно. Ту су били и данашњи функционери, ни

Споменик Николи Пашићу: горка успомена на пословну сарадњу са чланицима града

тада нису били сиротиња, али то није могло да им се деси. Кад је требало да се помогне странка, онда нису били у ситуацији, а да преузму власт били су одмах спремни. Показали су се на власти сасвим у духу оне народне: "Ако же лиш да видиш какав је неко, дај му власт".

Отако сам изабран за градског одборника, никад без проблема нисам могао да уђем у кабинет председника Грађске владе. Ако се најавим, добијао сам редовно одговоре да је Крунић на састанку или заузет. Као приватник, немам времена за те политичке протоколе, па сам једноставно долазио на врата директно. Ниједном Крунић није пропустио прилику да ме пита зашто се претходно нисам најавио. Одговарао сам му како је и било. Период у коме сам покушавао да са Крунићем разговарам о оним стварима за које су ме овластили моји бирачи, памтим као време непрестаних конфликтова, јер је он страшно дрзак, безобразан и неваспитан човек!

Осујећен Данин клуб за рекетирање

● Од вас је својевремено потекла идеја да окупите приватнике, чланове и симпатизере Српског покрета обнове, како би странка боље и успешније деловала. На чему се завршила та замисао?

Јеремић: Било је то давно. Хтели смо да повежемо привреднике, наше чланове и симпатизере у некакав Клуб привредника, Бизнес клуб, а да део заједничких средстава наменимо финансирању рада странке. С овом идејом смо се обратили председнику Српског покрета обнове, Вуку Драшковићу, и он се одушевио, али нас је, по свом обичају, упутио на Дану.

И Дане је погледала предлог. Сачинили смо и уговоре, којим се сваки потписник обавезује да 50 одсто нето прихода да странци, а остало Грађском одбору. Онда се Дане побунила и запитала зашто свих 100 процената привредници не одвоје за странку! Био сам, благо рећено, запањен: "Па, забога, од чега да ми

преживимо?" То је за Дану било превише држко. Од тог времена датира и њена нетрпељивост према Драгану Милосавићу и браћи Јеремић. После тога је са нама одбијала сваку пословну сарадњу. То је стил Дане Драшковић.

Опет нећу да будем нескроман, али, вальда захваљујући нашем авторитету у пословним круговима, некако смо извадили ствар и окупили већ на почетку неких седамдесет бизнисмена у нашем Клубу привредника. Свакоме од њих упутили смо допис да помогну странку са по ондашњих две хиљаде динара. Вук Драшковић је инсистирао да ова сума буде троструко већа. Одбили смо, јер смо сматрали да је износ превисок и да ће страначки мегаломански захтев изазвати само контраефекат. И у свом допису нисмо били искључиви, од привредника укључених у наш Клуб, оне паре смо тражили културно и у форми добровољног прилога, а не као услов да уопште буду његови чланови.

Тада смо прикупили више од 120.000 динара. Вук је пред Клубом привредника одржао најгори говор који памтим, а ова сума од неких можда и 140 хиљада је једноставно испарила.

То је, уосталом, била редовна пракса да чим паре уђу у странку, како нема никакве писане евидентије, и - нестану.

Дана је инсистирала да потпишемо овлаштење да може неограничено да располаже средствима са жиром рачуна Клуба привредника. Није вредело да се жалимо Вуку, он јој ништа није могао. Ми смо још једном одбили њен захтев и тиме навукли на себе омразу која је никада није прошла. Овај неспоразум никада није изглађен, остао је као тамна сенка у свакој нашој будућој комуникацији. Дане се определила за послушније, нове људе, које је довлачила у странку и шаком и капом их унапређивала у функционере.

Требало је да прођу године и да она смисли начин за освету, тачније, да не пропусти прилику. Преко својих послушника са Чукарице, који ће бесомучно, у време најжеће агресије НАТО авијације на Београд, малтретирати њене прве комије од преко пута.

Судија, који је разговарао с нама по водом овог нечуvenог вандализма, питао нас је и да ли су нам познати мотиви Данице Драшковић за рушење ограда у улици Београдског батаљона 109, 111 и 113. Једно објашњење је било једно логично: да прва дама Београда жељи да овај елитни кварт Кошутњака насељи својим ближњима и оданим сарадницима. Једну кућу је већ купила за своју сестричину. Али, то не може, такву хајдучију можда може спроводити у Бијелом Полju, не и у Београду" - тврди Павле Јеремић.

Вук под папучом

● Према вашој верзији односа у Српском покрету обнове испада да је сива еминијација странке у ствари Вукова супруга, да Вук Драшковић ни о чему не одлучује, да је сваки одговор,

свако решење у рукама Дане Драшковић?

Јеремић: Без сумње је то права истине. Ево, примера ради, пошто сам данима, или, боље рећи, сваког верског празника, када су се екиле за руштење најжеће устремљивале на поседе Драшковићевих компанија, налазио на лицу места, имао сам прилике и да се директно обратим Вуку. Редовно ме је игнорисао, као да ме не види. На моја питања шта то ради, зашто дозвољава ово чудо и срамоту, ништа није одговарао, до једнога

њен главни пултен, Спасоје Крунић, овом познатом адвокату тада са говорнице поручио гласно и јасно: "Марш!"

Политика ме никада није ускостраначки занимала, али су ми такви одстапи сметали, као и многим члановима Српског покрета обнове.

Једном приликом на Равној Гори, мој добар пријатељ Михајло Свилар ми је рекао да је упознат са Даниним и Вуковим односом према браћи Јеремић. Будући да је знао колико смо пружили странци, био је искрено зачуђен. Ускоро

жају сумом од 200.000 марака. Заипатио се, није хтео да удовољи и прљавим политичким диловима је скинут.

Данас могу да закључим да функције у Српском покрету обнове и тамо где ова странка освоји власт следују само подобним, да њима способни нису потребни. Моје лично искуство је такво: докле дајеш, докле могу да те пеши, дотле си потребан. То је трагедија, али је чињеница.

Сви ови који су сада на функцијама у Београду и општинама и градовима у којима је Српски покрет обнове на власти, прошли су Данино решето. Чукарички одбор, као најјачи у Београду, није дао ни једног функционера Градске скупштине или владе.

Гордану Пуалић на место председника Извршног одбора Скупштине општине Чукарица, на опште изненађење, поставила је Данница Драшковић. Гордана Пуалић је функцију добила као правник спреман на малверзације које се од ње траже, не као заслужни члан странке, штетач или неко ко се истакао у активностима. Исти аршин применењен је и у случају Дејана Радуновића, за чију сам адвокатску канцеларију својевремено излио фирму. Кад сам га ових дана питао: "Како шаљеш пауке на незаштићене станаре, без полиције?", није имао шта да ми одговори. Нисам издржала да му не кажем да сам ја и јуче и данас и сутра Павле Јеремић, а да ће он, кад оде са власти, бити само крпа."

У Чукаричкој влади Дане је ухлебила и свог најмлађег брата, Горана Бошковића као фиктивног професионалног (читај: на плати) члана, кога је ретко ко од запослених у овој општини имао прилике да види за последње две године, отако се променила власт.

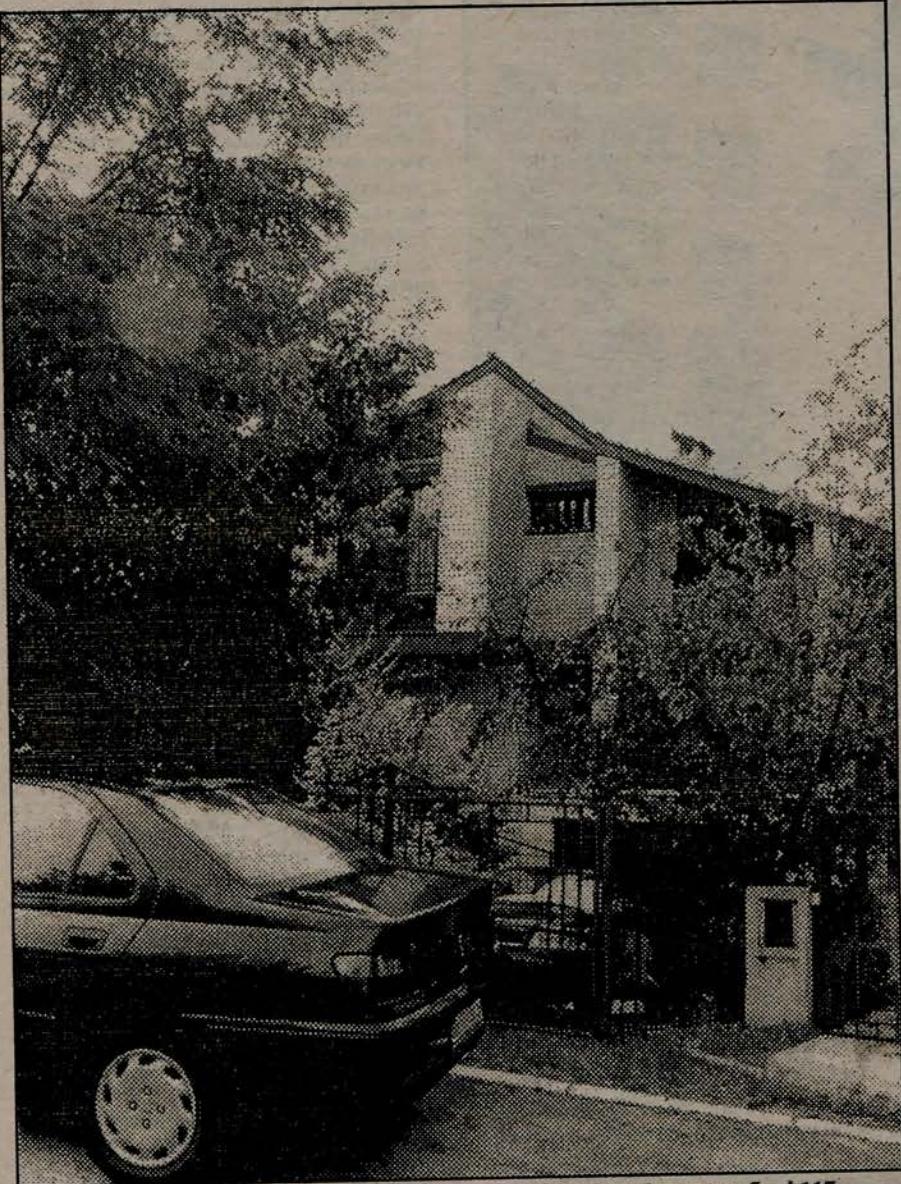
Лажов до лажова

- Имате ли још које "драгоцене" искуство са вашим дојучерашњим политичким истомишљеницима, функционерима Градске скупштине?

Јеремић: То би, у ствари, била исповест човека чије је наде странка, којој је поклонио године и године, сасвим изневерила. Човека који је неупотребљив за дневнополитичке махинације, човека који и онда када власт у чијим је редовима био падне, не мора ничег да се стиди, ни пред ким да скреће поглед, на кога нико нема права да покаже прстом да је урадио нешто нечако или се окористио политичком моћи странке која је за тренутак, могу то слободно да кажем и очекујем, окупирају мој родни град.

Изнео сам разлоге због којих је нас неколицина изазвала гнев Дане Драшковић. Када ме је својевремено странка предложила за кандидата за републичког посланика, супруга председници Српског покрета лично ме је скинула са листе и истакла кандидатуру једног члана, за кога се унапред могло знасти да је мандат жртвован, али је она добро знала да Павле Јеремић неће платити ову "милост". Могу да јој одам поштовање за пословност!

У предизборној кампањи сам својим бирачима обећао да ћу се залагати за

Двори породице Драшковић у улици Београдских батаљона број 117

дана, када је, улазећи у ауто само уздахнуо: "Е, Пајо, Пајо..." Схватио сам да Дане прати сваки његов корак и да не сме да искочи, да предузме ништа како би осујетио њене болесне планове.

Лично нисам присуствовао седници Главног одбора Српског покрета обнове, на којој је смењен Илија Радуловић и прва постава странке. Сви смо знали да се Радуловић замерио Вуковoj моћијој супрузи и колико је Вук Драшковић волео Илију. Прочуло се да је Дане изложио одлуку Главног одбора, а да је

ро је и он дошао на тапет.

Као директор новосадске "АМБ графике", овом трошку је штампао плакете и сав пропагандни материјал за локалне изборе '96. године, вредан сигурно више стотина хиљада марака. Био је највећи донатор и ускоро доживео да на својој кожи осети "захвалност" Драшковића.

Пар месеци после избора на функцију градоначелника Новог Сада Свилар ми се пожалио да је Дане Драшковић условила његов останак на овом поса-

изградњу инфраструктуре, путева, водовода, канализације. Прилика да нешто учиним на томе указала се прошле године кад је почела изградња пута у Равницима, месту код Врчина, у општини Гроцка.

Позван сам да помогнем грађанима да се тај пут заврши. Скупштина општине Гроцка је за пола километра издвојила 150 хиљада динара, а грађани су самодоприносом покрили остатак, и за последњу деоницу од 500 метара мањкало је новца. Као градски одборник, проценио сам да градска власт много може добити за мале паре. Политичке поене за оно што је обећано у предизборној кампањи.

С предлогом да се некако нађе 150 хиљада и заврши ова деоница пута у грочанској крају, дошао сам код председника Градске владе, Спасоја Крунића. Дао ми је савет да се обратим директору Дирекције за градско грађевинско земљиште. Директору сам се јавио колико сутрадан, дао ми је гаранције да ће житељима овога краја изаћи у сусрет, да могу да им пренесем да ће Скупштина града издвојити неопходна средства за завршетак пута.

На збору грађана, пренео сам исход своје иницијативе. Приређено је и славље.

Кад, после извесног времена, сасвим случајно, у пролазу сазнам да се машине необављеног посла селе за Нови Сад, на ново градилиште. Она деоница пута, коју је обећала Скупштина града да ће изградити, није била ни такнuta!

Запутио сам се код директора. Чекао сам два сата да заврши "састанак". Кад сам ушао код њега, био је сам. Дочекао ме је с ногама на столу, у пози шерифа, са телефонском слушалицом на увету.

Екипа "Паркинг сервиса", у периоду агресије НАТО-а, претходница оперативне за рушење: како би прва дама Београда довела у свој комшију своју родбину и пријатеље

Објаснио сам му разлог свог доласка, а он ми је тада рекао да је извођачу радова поручио да може да ради, ако хоће. Подсетио сам директора да је мени пренео нешто сасвим друго, да ја иза тако климавих речи не бих стао и обећао грађанима да ће пут бити завршен.

Директору Дирекције за градско грађевинско земљиште изнервирао, почев да лупа песницама о сто и викао: "Ви ћете мене да учите шта да радим!"

"Не дао Бог да дођем и тражим од вас нешто за себе лично. Овде сам због грађана и странке, као градски одборник..." - покушао сам да му одговорим, на шта је он узвратио: "Немам ја са странком ништа".

Јавна тајна међу члановима Српског покрета обнове је досије овога човека, посебно дела којима се бавио у општини Савски венац на функцији начелника за имовинско - грађевинске послове, за која му, како упућени тврде, кад тад следи робија. Али, он је, као рођени брат, заштићен и сигуран, а цену његове слободе плаћају одборници Српског покрета обнове, упрегнути у ове криминалне нагодбе, иако међу њима има часних и поштених људи.

Коначни суд имају бирачи

● Имали сте прилику да се уверите на који начин се извештава са седнице Градске скупштине и владе. Као неподобни, били сте и жртва властите "Студије Б" телевизије.

Јеремић: Мени је, да будем искрен, "пукao филм" на оној седници кад је смењена Биљана Кајганић. Све ми се смучило, као никад у животу, као да сам и лично крив, као да сам саучесник, сти-

део сам се одборника до себе, иако сам гласао против њене смени. Не могу да опишем колико сам се интимно осећао избрукан што у име Српског покрета обнове онако гнусне, наручене лажи са говорнице говоре Гордана Аничић и Александар Чотрић. Схватио сам да је то политичка машина која меље све прел собом, био сам поражен као човек и грађанин.

Могао сам да очекујем да ће ми се десити нешто слично, ако не и горе. Биљана Кајганић, колико је мени познато, барем није била члан странке, доведена је по препоруци своје тадашње пријатељице, Дане Драшковић; кад је овој било доста, само је смењена. Наравно, бивши секретар је сигурно као професионалац, правник, одбила поступност и зато настрадала.

И пре седнице Скупштине града, може колеге одборници били су упознати са оним што сам намеравао да изнесем у јавност и спремни да узврате. Због тога што сам се ставио у заштиту својих бирача из улице Београдског батаљона, које је власт чији сам и сам шрафчић шиканирала теже од НАТО зликоваца, због тога што сам жигосао, невиђени вандализам и показао спремност да се од њега оградим и изласком из Српског покрета обнове, због тога што сам жеleo да питам ко је у ратно време донео одлуку да се за председника Градске владе купи нови "мерцедес 300 C", а грађоначелнику "ланчија", требало је да будујем удаљен са седнице. Сведоци сте да су мени и породици претили телефоном. Извештач "Студија Б" снимио је моју изјаву, а на телевизији је приказано нешто сасвим друго...

На оној седници на којој је смењена Биљана Кајганић, у заштиту права и принципа ставио се шеф одборничке групе Српске радикалне странке Стево Драгишић и ја сам добро запамтио његов гест. У одбрану мог права на реч, овога пута, устао је др Војислав Шешель.

Кад су нас елиминисали из игре, у наставку седнице изгласали су шта су хтели, донели одлуке које ће Београђани дуго памтити. Између осталог, поставили су козу да чува купус - оног истог Веселина Бошковића за председника Управног одбора Агенције за обнову Београда!

Само још да житељима овога града постане сасвим јасно да се власти Српског покрета обнове морају решити, јер је у спрези са онима које су '96. сменили и који их подржавају, а истовремено их држе у шаци. И од "Студија Б" су направили гору ТВ Бастиљу од оне на чије су рушење позивали недужни народ. Нема принципа који нису изневерили, нема обећања које нису избркали и ја се надам да ће, кад тад свако одговарати за оно што ради.

Жана Живаљевић

(СП) ОБМАНА ЈАВНОСТИ

Градским челницима су стандарно оправдане за њихову неспособност за управљањем градом мала буџетска средства, а како се она заиста "троше"

Одлуком буџета града за 1999. годину планирани су укупни приходи буџета Града у висини од 3.191.320.000,00 динара. Сходно донетој Одлуци, укупни приходи буџета Града остварени су у периоду од 1. јануара до 30. јуна 1999. године у висини од 1.384.700.000,00. Дакле, видљиво је да су укупни приходи остварени у висини од 43,4% планираног годишњег волумена.

У периоду април-јун 1999. године остварени су приходи у висини од 639,5 милиона динара, односно 20% годишњег волумена, док су у првом кварталу остварени приходи од 745.200.000 динара. Укупан волумен остварених прихода у другом кварталу је нижи за око 14% у односу на први квартал. Од укупно остварених прихода април-јун 1999. године, 231,4 милибна динара су приходи остварени по основу посебне таксе на промет производа и услуга, а 408,1 милион чине приходи остварени из свих осталих извора.

У структуралном погледу посматрано у другом кварталу врло неповољно су инкасирани приходи по основу:

- пореза на имовину у висини од 18,4% годишњег плана,
- порез на доходак на лична примања у висини од 27,9% годишњег плана,
- остале категорије пореза у висини од 34,2% годишњег плана.

Приходи по основу комуналних такси су повољније остварени у другом кварталу у односу на први квартал, јер је Републичка управа јавних прихода успела да, почетком марта ове године, испостави решења односним обvezничима.

Приходи које остварују градски органи по основу продаје услуга су остварени на веома ниском нивоу, и то у висини само од 10,3% годишњег плана. Овако низак проценат остварења прихода имптирује чињеницу да су се градски органи понашали као буџетске институције, којима су средства обезбеђена буџетом, а не као профитни центри, који би продајом својих услуга могли значајније покрити волумен укупних расхода, који се генеришу при њиховом функционисању.

Приходи за финансирање комуналних система у периоду јануар-јун ове године остварени су у висини од 434.999.612

Стари двор као "кула од карата"

динара, или 48,7% годишњег плана. У структури ових прихода, најповољније су се остварили приходи по основу накнаде за коришћење грађевинског земљишта са 52,7%, затим приходи однакнаде за путеве 41,3%, док истовремено приходи од накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса остварени су 47,3% од годишњег плана. Видљиво је да је категорија ових прихода веома повољно остварена, иако је у поднетом Извештају на усвајање Скупштини града глорификована констатација о неповољном остварењу прихода у другом кварталу ове године.

Уочено је да категорија других непоменутих прихода има повољан тренд остварења у односу на годишњи план. Тако се додатило да су приходи ове категорије остварени са 78,7%, од годишњег плана. При томе, није јасно због чега у Извештају није изложена структура, односно категорије непоменутих прихода.

Имајући у виду да је током другог квартала била спроведена агресија НАТО алијансе на нашу земљу, логично је било очекивати да ће се и укупна динамика остварења прихода знатније реду-

ковати. Ова констатација није присутна код појединачних категорија остварених прихода. Ради илустрације, може се истаћи да су приходи по основу наплате посебне таксе на промет производа и услуга остварени у обиму од 499.606,481 динара, односно 52,8% годишњег плана.

Собзиром да су током првог полугођа 1999. године: монетарни агрегати, монетарни мултипликатор (1,71), кључне макроекономске варијабиле имале умерена кретања, при чему није било монетарног хаоса, то је логично било очекивати да се са оствареним приходима од 43,4%, у односу на годишњи план, реализују постављени заједнички. Поготово што се у Извештају посебно истиче да су средства од посебне таксе у висини од 231,4 милиона динара, а на бази сагласности Министарства за финансије Републике Србије, коришћена као остале категорије прихода за покриће насталих расхода. Дакле, приходи од посебне таксе нису коришћени за намене за које су предвиђени и сходно овоме средства су се прелила у покриће "других расхода". У контексту овога, поставља се базично питање – на бази чије сагласности, односно чије посебне Одлуке из мини-

старства финансија Републике Србије је примењена функција, односно намена на средстава супротно члану 80а Закона о измени и допуни закона о акцизама и порезу на промет?

Што се тиче укупно извршених расхода буџета Града у периоду јануар–јун 1999. године, може се истаћи да износе 1.381.000.000,00 динара, или 43,3% од годишњег плана, при чему је у периоду април–јун ове године утрошено 644,5 милиона динара, или 20,2% планираних расхода за целу годину.

За остварење програма у области комуналних система у периоду април–јун утрошено је 216,6 милиона динара, односно 33,6% укупних расхода буџета Града. У оквиру ове суме, највећи део су ме, и то у износу од 181,5 милиона динара, искоришћен је за дотације у области јавног превоза и путне привреде, при чему су реализоване дотације за:

- "ГСП" Београд у висини од 138,6 милиона динара;
- СП "Ласта" у висини од 23,5 милиона динара и
- путну привреду 191, милиона динара.

Дакле, видљиво је да је за 8,6% од годишњег волумена у другом кварталу више утрошено за финансирање комуналних система Града. За овакво прекорачење у поднетом извештају није изнета спецификација расхода, односно утрошака, као и детаљно обrazloženje базирано на квантитативној анализи.

Посебно се у Извештају потенцира увећано ангажовање средстава за јавни градски превоз и комуналне системе, због чега су наводно умањени укупни приходи буџета, односно умањена су средства за финансирање свих осталих буџетских обавеза, а посебно у области јавних служби и улагања у изградњу капиталних објеката. У контексту овога износи се подatak да је за изградњу

капиталних објеката утрошено 25 милиона динара, али се не наводи који су то капитални објекти.

Расходи друштвених делатности извршени су у висини од 124 милиона динара, од чега је 53,9 милиона динара утрошено за потребе у области дечије заштите. При томе, не износи се обrazloženje због чега су расходи по основу здравствене заштите извршени само у висини 208.403 динара, или 20,8%, док истовремено по основу социјалне заштите расходи су реализовани у висини од 18.213.765, односно 51,53% годишњег плана.

Како су појединачне категорије расхода реализоване у висини преко 50% годишњег плана, то је несхватљиво да за њих није дато обrazloženje, због чега је дошло до прекомерног трошења средстава. Ради илустрације, наводимо следеће категорије расхода које су имале прекорачење у односу на полугодишњи волумен планираних расхода:

- стална буџетска резерва 52,44% у односу на годишњи план;

- расходи за Скупштину града 50,39% у односу на годишњи план;

- расходи финансирања Секретаријата за инспекцијске послове 54,78% у односу на годишњи план;

- расходи финансирања секретаријата за информисање 52,57% у односу на годишњи план.

С обзиром на чинjenicu да су појединачне категорије расхода експандирале не само у односу на остварене приходе за њихово финансирање, него и у односу на полугодишњи ниво плана, то је несхватљиво да није презентирано детаљно обrazloženje по разделима и позицијама у оквиру делова. У контексту овога, следећи раздео и позиције у том оквиру имају експандирање расхода изнад полугодишњег ни-

ва планираних расхода за 1999. годину:

1. Раздео 1 – Скупштина града

- путни трошкови – извршење 69,43% у односу на годишњи план,
- протокол СГ и ИО – извршење 51,54% у односу на годишњи план

2. Раздео 3 – Градска управа

- солидарне помоћи – извршење 68,73% у односу на годишњи план

3. Раздео 4 – Финансије

- стална резерва – извршење 52,44% у односу на годишњи план

4. Раздео 8 – Саобраћај

- ГСП – извршење 50,50% у односу на годишњи план

5. Раздео 9 – Животна средина

- контрола квалитета животне средине – извршење 70,29% у односу на годишњи план,

- заштита од јонизирајућег зрачења – извршење 58,50% у односу на годишњи план

6. Раздео 11 – Култура

- културне манифестације – извршење 51,36% у односу на годишњи план,
- материјални трошкови – извршење 51,04% у односу на годишњи план

7. Раздео 13 – Спорт и омладина

- инвестиционо одржавање – извршење 56,97% у односу на годишњи план

- 8. Раздео 15 – Социјална и дечија заштита

- социјала – зараде – извршење 52,81% у односу на годишњи план,
- дечија – материјални трошкови – извршење 58,67% у односу на годишњи план

9. Раздео 16 – Инспекција

- извршење решења инспекције – извршење 54,78% у односу на годишњи план

10. Раздео 21 – Информисање

- информациони центар – извршење 56,09% у односу на годишњи план,
- сл. лист Града – извршење 212,83% у односу на годишњи план

11. Раздео 24 – Посебна такса

- инвестиције у привреди – извршење 52,65% у односу на годишњи план

Имајући у виду да су појединачне категорије расхода енормно експандирале у односу на план, то је логично што је у оквиру закључака поменутог Извештаја предложена прерасподела остварених прихода, односно ребаланс буџета Града за 1999. годину.

Наведена прекорачења расхода по поменутим деловима расхода, односно позицијама у односу на полугодишњи план имптирају да ће се динамика расхода наставити интензивнијим темпом у другом полугођу ове године. Ово је реално очекивати, јер је почетком другог полугођа, односно у јулу и августу, дошло до додатне емисије новца, при чему је, закључно са септембром ове године, новчана маса увећана за 4,75 милијарди динара, односно за 47,5%.

Вид Ристановић

Градске пијаце: чист профит Српског покрета обнове

МУКЕ ПО САОБРАЋАЈУ

Градско саобраћајно предузеће смишљено је доведено до пропasti како би се што лакше приватизовало, а до тада користило за "прање" паре СПО-овца

Српска радикална странка је прва упознала јавност са криминалним афера које прави лоповско издајничка бандица СеПеОа у Београду. Још у јануару 1999. године објављено је издање Велике Србије (брз 610, СПО власт хаоса и лоповлук), у коме је Српска радикална странка указала на низ криминалних активности које је вршила лоповска бандица из Српског покрета обмане. Неколико месеци после тога сви подаци су се показали тачни и уследила су прва хапшења, о којима се у јавности доста говори. У временском периоду од јануара 1999. до сада, лоповска братија не само да није престала са својим свакодневним уништавањем и пљачком главног града, него је те активности појачала у свим сегментима у којима то може да уради.

У јануарском издању Велике Србије констатовали смо да је лоповска бандица Српског покрета обмане наш главни град, и пре свега саобраћај као његову основну делатност, довела до зоне сумрака.

Нажалост, после непуних годину дана можемо констатовати да се тренутно налазимо у зони мрака и анархије. Криминалне афере се ређају једна за другом невероватном брзином, испуњавајући странице дневне штампе, које ужасавају све грађане, а пре свега оне који су у једном тренутку поверили СеПеО пљачкашима па им поверили свој глас.

Због свих ових криминалних активности, Српска радикална странка је и тражила увођење принудне управе у град Београд, како би се стало на пут овим криминалистима.

Уништавање ГСП-а

Предузеће које је претрпело највише штете и које је прави полигон за пљачку од стране СеПеО бандита, управо је Градско саобраћајно предузеће. У почетку је уништавање овог предузећа ишло стихијски и парцијално, тако што су саботиране одређене линије за рачун приватних превозника који су у "блиским" односима са градском гарнитуром, организовање система посредника при набав- ка

октобар 1999.
КРИМИНАЛНА АФЕРА У БЕОГРАДСКОМ ПРЕВОЗНИКУ

Синдикат возача затражио да Република спречи пљачку Београђана и радника ГСП-а

Радници ГСП-а указивали на веома чешко "златне" цене раздатних депонија и сумњиво пословање са "Форса импексом". - За данас званично троје суђење у складу са законом о привреди ће се одржати у јануару, али ће се ожидавати да ће бити ухапшени бивши директор Милан Ђукић и његов заменик. - Шта се крије иза пројекта авласничке трансформације ГСП-а. - Зашто ГСП није могао директно да сарађује ни са јединим добављачем, осим са "Форса импексом".

ИПЛ четвртак 29. октобар 1999.
КРИМИНАЛНА АФЕРА У БЕОГРАДСКОМ ПРЕВОЗНИКУ

Где је нестало 240 милиона динара од прошлогодишње градске таксе намењених ГСП-у

Независни синдикат ГСП-а проценује да је недавно ухапшени бивши директор ГСП-а, Милан Ђукић и чланови Управног одбора прошле године првог дана преводили десет сати у синдикатском привредном сектору. - Аутобуси нису "видели" туме годину дана, тврде у НС-у. - Зашто на највећој линiji у граду 31 саобраћају само два аутобуса, ГСП-а и 20 приватних аутобуса?

КРИМИНАЛНА АФЕРА У БЕОГРАДСКОМ ПРЕВОЗНИКУ

"Из ГСП-а уклоњени сви који су указивали на незаконито пословање"

Тадаи Драгољуб Стошић, некадашњи председник Синдиката возача ГСП-а, је ухапшен у ГСП-у 1998. - ГСП наставља да пропада и после промена састава Управног одбора прошле године. - Изабачени чланови УО уклоњени су из саобраћаја, али је у складу са законом о привреди остало да пропада и у складу са законом о привреди. - Форса импексом је у складу са законом о привреди у складу са законом о привреди.

вни резервних делова и угађивање у цену на огромну штету ГСП-а итд.

После неколико месеци креће се у систематско уништавање ГСП-а од стране СеоПО пљачкаша, које има запчиљ расподају у бесцење имовине ГСП-а и пренапуштање комплетних линија онима који им дају највећи износ мита. Сви они запослени који су покушали на било који начин да укажу на ове криминалне активности, отпуштени су. Најпознатији случај је отпуштање у пакету 19 радника који су покушали да организују штрајк, противени се даљем уништавању њиховог предузећа.

Стање у ГСП-у је очајно. Број аутобуса који излази на улице Београда у ју-

рад, гаражног броја 1197, регистарског броја БГ 205-874. За овај аутобус је најпре издвојен новац за ремонт, а затим је непуних месец дана после техничког прегледа и регистрације, отписан и избрисан из документације.

Велика афера се десила и око 240 милиона динара од чувене градске таксе, који су прошле године издвојени за обнову инфраструктуре ГСП-а и ремонт возила. Нико од градских функционера до данашњег дана није објаснио где су нестале те паре. Дошло се до податка да би са тим новцем ГСП могао после месец дана да пусти у саобраћај око 700 возила, али толики новац у рукама лопова из Српског покрета обмане иде дру-

Афера Форца импекс

Велика афера која је испуњавала странице штампе претходних недеља, је афера на коју Српска радикална странка одавно указује. То је афера везана за фирмку Форца импекс. Послованje ове фирме је репрезентативни пример начина на који се пљачкао град Београд. Она се налазила у чувеном систему посредника између ГСП-а и производијача резервних делова.

Узимајући провизију оштетила је ГСП, односно град Београд, за више десетина милиона динара. Потребно је напоменути да је Српска радикална странка на начин послована ове фирмe ука-

УГОВОР

УТОВОРНЕ СТРАНЕ: ГРАД БЕОГРАД - ГРАДСКА УПРАВА,
Секретаријат за саобраћај
Београд, 27. марта бр. 43 - 45,
(у даљем тексту: Секретаријат), која представља
Секретар Трптко Гавриловић, дип. инж. ел.
и

(у даљем тексту: Превозник), кога заступа Директор

ПРЕДМЕТ УГОВОРА: Поверијање обављања јавног градског линијског превоза у Београду

Члан 1.

На основу члана 8. став 1. Закона о комunalним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 16/97) и Закључака Извршног одбора Скупштине града Београда бр. 3-599/99-ИО од 09.06.1999. године и бр. 3-1683/99-ИО од 28.10.1999. године, Секретаријат и Превозник овим Уговором утврђују међусобна права и обавезе на реализацији превоза, који је предмет овог Уговора.

Члан 2.

Секретаријат поверијаје Превознику обављање јавног линијског превоза путника у Београду (у даљем тексту: превоз) на линијама:

1. _____ са _____ аутобуса.
2. _____ са _____ аутобуса.
3. _____ са _____ аутобуса.
4. _____ са _____ аутобуса.
5. _____ са _____ аутобуса.
6. _____ са _____ аутобуса.
7. _____ са _____ аутобуса.

Члан 3.

Превозник се обављаје да превоз на линијама, из члана 2. овог Уговора, обавља са аутобусима градског или приградског типа (у складу са Југословенским стандардима за ову врсту возила).

Члан 4.

Аутобус којим се обавља превоз, морају бити обојељај једнообразном бојом (плаво 86). Кров може бити беле боје (бело 01). (Рок 15. новембар 1999. године.)

Елаборат фирмe "Еуроспо" Војислава Михаиловића

тарњим часовима не прелази број од 320. До 12 часова, у подне, већ је преко пола ван функције из разноразних разлога. Број трамваја се преполовио, са 120 пао је на 60. Градска гарнитура намерно изазива вештачке редукције возила ГСП-а како би форсирала приватне аутобуске превознике да би узимала што већи рекет од њих.

Приход од продаје карата је пао од 40 милиона динара на 17 милиона динара. Дуг према добављачима је повећан са 61,2 милиона динара на 107 милиона.

У пљачки ГСП-а иде се толико даље да се читави аутобуси у бесцење продају приватницима који су блиски градским властима. Најпознатији пример, који је дошао у јавност, јесте случај пренапуштања аутобуса из погона Нови Беог-

гачијим смером. Потребан је за намиривање свих хирова и потреба Данице и Вука Драшковића и свих рођака лопова.

Познати пројекат приватизације, који је финансирала Скупштина града, само је показао право пљачкашко лице градских чланица. Резултати процене вредности делова предузећа су крајње смешни. Наиме, сви алати и резервни делови ГСП-а проценети су на 75 хиљада динара, а сав инвентар сектора друштвене исхране радника у шест погона на свега 17.600 динара.

Не треба ни додавати ништа посебно после ових података, јер је посреди велика пљачка у најави која ће уследити као финиш уништавања Градског саобраћајног предузећа.

зала у јануару 1999. године, а да је 18. октобра 1999. године у Београду ухапшена Јасмина Лазаревић, директор приватне фирмке Форца Импекс, чика Љубина 11, које је основано 13. 6. 1994. године, решењем Окружног привредног суда у Београду, ФИ 6043/94, од стране власника Дејана Пржуља из Београда, ул. Скендер Кулевића бр. 1 и Јасмине Лазаревић, ул. Батајничких илегалаца 2/20, којом приликом је Јасмина наименована за директора без ограничења.

За обављање својих финансијских послова, предузеће је у ЗОП-у Стари град отворило жиро-рачуун бр. 40801-601-0-499667, и том приликом је за располагање новчаним средствима овлашћена Јасмина Лазаревић из Београда.

Пројекат линије јавног градског транспорта путника

На основу решења

ГРАДА БЕОГРАДА-ГРАДСКА УПРАВА-СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА САОБРАЋАЈ, којим се одобрава обављање јавног градског превоза путника за одређеног превозника и линији, а на основу члана 3. став 6., усаглашено со условима из решења израђен јо:

ПРОЈЕКАТ ЛИНИЈЕ

број|

са следећим елементима:

1. Број и назив линије
2. Подаци о превознику
3. Статички елементи линије
4. Карактеристике токово путника на линији
5. Динамички елементи линије
6. Време рада линије
7. Планирани капацитет, транспортни род
8. Ред вожње за возила и отправнике
9. Цена превоза
10. Информације за кориснике

* Пројекат линије је ауторско дело

Током 1997. и 1998. године предузеће се бави углавном посредовањем у купопродаји делова за потребе јавних комуналних предузећа у Београду (ГСП и Ласта), чији је оснивач град Београд. Највеће уплате на жиро-рачуун предузећа извршили су "Коминг продукт", из Београда, и то за 1997. и прва четири месеца 1998. године око 2.000.000,00 динара, затим Скупштина града Београда – Секретаријат за саобраћај у истом периоду приближно исти износ, Југоазвест Младеновац итд.

Највећи обим пословања овог пљачкашког предузећа је био везан за ГСП. При пословању са Градским саобраћајним предузећем у Београду, и више фактивних предузећа регистрованих у Црној Гори, утвђила је порез у вишемилионском износу. Јасмина Лазаревић је од различитих фирм куповала робу (резервне делове и гуме), продавала их, увећавајући рачуне на штету ГСП. Остварену огромну зараду пребацивала је на фактивна предузећа у Црној Гори, коју су двојица дилера из ове Републике, који су располагали фалсификованим документацијом, претварали у денизне и доносили их Јасмини Лазаревић у Београд.

Јасмина је девизе користила за исплаћивање увећаних зарада запослених у свом предузећу, без уплате прописаних дажбина, за куповину станова и пословног простора у Црној Гори, као и за друге потребе.

У периоду 1997. и 1998. године, директорка је обилазила добављаче јавних комуналних предузећа и са њима склапала уговоре о асигнацији и цесији, ради наплате њихових доспелих потраживања, која су била тешко наплатива, уз захтевање провизије у износу од 10 до 20%.

Почетком 1999. године, напред наведено предузеће фактички престаје са радом, а оснива се предузеће Форца, на истој адреси као и претходно предузеће, чији је оснивач и директор такође Јасмина Лазаревић, која је и једини овлашћена за заступање предузећа и расpolaganje средstvima. Новоосновано предузеће је преузело све формалне односе претходног предузећа које још увек формално постоји.

Истовремено, ухапшен је и Милан Живановић, бивши директор ГСП, који је набављајући резервне делове преко фирме Форца импекс, и других добављача, разним машинацијама стекао противправну имовинску корист од више стотина хиљада динара.

Код Лазаревићеве и Живановића пронађени су оружје и муниција, који су противзаконито набавили и држали. Јасмина Лазаревић је уз кривичну пријаву приведена истражном судији окружног суда у Београду, док се Милан Живановић налази у притвору.

У вези са овим случајем, на информативном разговору у СУП-у Београд приведени су секретар Секретаријата за финансије Скупштине града, Владислав Андрејевић, секретар Секретаријата за саобраћај Скупштине града, Твртко Гав-

рановић и заменик директора Службе за финансијско-рачуноводствене послове Скупштине града Београда, Славица Трајковић.

Потребно је напоменути да је у исте радње умешана и фирма Пимекс из Ваљева (Милована Глишића 65), власништво, ни мање ни више, него Војислава Михаиловића, градоначелника Београда.

Локалној банди Српског покрета обнове је полиција коначно закуцала на врату. Ово је само почетак одмотавања клупка које ће довести до врха лоповске организације и које ће резултирати адекватним кажњавањем одговорних за ова криминална дела.

Узимање рекета за доделу права превоза на линијама ГСП-а

После организовања система посредника око набавке резервних делова и утвђивања у цену, узимање рекета приватицима при додели права превоза на линијама ГСП-а, највећи је криминал који се дешава у Београду.

Тај посао се, до половине 1999. године, одвијао стихијски, линије су додељиване рођацима и пријатељима, а за њихов рачун су се, са друге стране, саботирале читаве линије Градског саобраћајног предузећа, како би ГСП у перспективи тотално потиснули. О интересима грађана, наравно, нико није размишљао.

Већ у старту појавили су се одређени кланови који су из разноразних разлога градски мажнили видно фаворизовали. Најпознатији су браћа Шарац из предузећа Лув, који су од раније били познати по својој повезаности са одређеним криминалним структурама у Београду.

Касније су, када су увидели да им је ова прљава работа изузетно исплатива, решили да пљачку подигну на један виши ниво. Наиме, 9. 6. 1999. године разписан је конкурс за доделу права превоза на линијама јавног градског превоза путника у Београду. Само наивни су могли да помисле да ће се коначно решити проблем превоза у Београду, да ће се коначно знати ко где и под којим условима вози, да ће доћи до синхронизације рада између ГСП-а и приватних превозника, да ће постојати ред вожње итд. Наравно, и наивни су се преварили.

Сами критеријуми, који су прописани у конкурсус, већ на први поглед показују да ће ова додела линија ини у сасвим другом правцу од оне којом је требало. Најсмешнији критеријум је онај који је везан за то да ће комисија дати предност ономе ко је стекао углед и афирмацију у овој врсти превоза. И обичан лаик зна да се у СеПеОу једини углед и афирмација стичу рођачким везама и криминалним активностима, и по том критеријуму су изгледа и додељивали ове линије.

Локална власт по том питању није урадила ништа, сем што је покупила рекет од приватних превозника, подели-

вши им некакве недоречене уговоре, својим штићеницима препустили најпрофитабилније линије, а ГСП-у су оставили само оне непрофитабилне. Приватним превозницима је остављено да са-ми одржавају своја возила, без прописивања минималних стандарда поузданости којим би се избегле неке нежељене саобраћајне ситуације.

Помоћник градског секретара за саобраћај, Милан Јанковић, замлађивао је јавност како ће по завршеној конкурсу сви којима су додељене линије бити у обавези да поштују ред вожње и да ће бити успостављени контролни механизми који ће омогућити да се ред вожње поштује. Од свега тога, наравно, није било ништа. Рођаци и пријатељи су покупили атрактивне линије, ГСП је уништен, грађани се превозе у ужасним условима. То су једини резултати СеПеО конкурса.

Наравно, постоје неки резултати од којих и СеПеО има користи, а то није задовољство грађанина, већ као у примеру горепоменуте браће Шарац, хотел који браћа граде на Равној гори за рачун Српског покрета обнове због права на коришћење линије 31, једне од најатрактивнијих у граду.

Ово је најбољи пример како СеПеО види приватизацију у овој земљи. Овим су они показали шта мисле о конкуренцији, учешћу јавности у целокупном послу око доделе линија, тржишној оријентацији итд. Овај исти концепт они би сутра применили на целу државу уколико би, не дај Боже, дошли на власт. Сачувай нас Боже од Даничине и Вукове приватизације.

Афера Еуроспој

Једна од такође великих афера, која је доспела у јавност, је афера око предузећа Еуроспој. Наиме, када је расписан горепоменути конкурс за доделу линија приватним превозницима, сви који су схтели да конкуришу морали су да поднесу извесни елаборат за линије градских превозника. Предузеће које је имало ексклузивно право на израду елабората је управо Еуроспој. За овај посао они су од приватних предузетника наплаћивали по 1500 ДМ. Када се мало боље јује у историјат предузећа Еуроспој, долази се до занимљивих података.

Приватно предузеће Еуроспој, из Београда, са првобитним седиштем у ул. Булевар Авној-а бр. 201, основано је 17. 10. 1995. године решењем Окружног привредног суда у Београду, ФИ 14849/95 од стране власника Војислава Михаиловића (градоначелника Београда), који је наименован за директора без ограничења. Дана 14. 7. 1998. године у Окружном привредном суду у Београду, под бројем ФИ 1189/98 извршена је промена седишта предузећа и овлашћеног лица за заступање. Ново седиште предузећа је улица Бранкова 13-15, а за одговорно лице је наименована Јасмина Бабић из Београда, са станом у улици Булевар Лењина број 187.

Републички завод за статистику одредио је матични број предузећу, 170-86332. За обављање својих финансијских послова предузеће је у ЗОП-у Савски венац отворило жиро-рачуун бр. 40802-601-0-559663, и том приликом су за распорлање новчаним средствима овлашћени Јасмина Бабић и Анђелко Трпковић из Београда, ул. Салвадора Аљендеа бр. 12.

Од октобра 1998. године, када предузеће почиње да се бави израдом елабората за линије приватних превозника за обављање јавног градског саобраћаја у Београду, на жрио-рачууну предузећа знатно се повећава прилив средстава по основу извршених услуга приватним аутопревозницима. Од почетка интен-

Све ово за њих представља нормални начин пословања, за који ће им грађани Београда на следећим локалним изборима изрећи пресуду.

Нафтна афера

Да лоповско издајничка банда из СеПеОа не преза ни од чега, видело се за време злочиначког бомбардовања наше земље од стране НАТО-а.

Пошто се додгио велики криминал за време агресије, Српска радикална странка је изашла у јавност са информацијама да су челници Скупштине града (читај криминалци), умешани у велику недозвољену трговину нафтом.

На наведеној бензинској пумпи, одступања на снагу наведене Уредбе, про-дато је 9.941 литара горива без бонова, а уместо бонова коришћена су одобре-ња Савезног министарства за одбрану, Управе за одбрану Београда, Пов. бр. 80-17, које је неовлашћено издао и потпи-сао Зоран Стојановић, заменик начелни-ка Управе за одбрану Београда.

Утврђено је да је на овој пумти изда-
то укупно пет одобрења која носе исти
Пов. бр. (80-17) на укупну количину од
37.170 литара горива, и то 32.170 литара
моторног бензина и 5.000 литара дизел
горива, за приоритетно точење горива
следећим правним лицима:

1. Политичкој странци СПС

RASPODELJA LINIJA / VOZILA ZA PAKETE LINIJA SA 3 VOZILA									
Kod linije	I linija	II linija	III linija	Pred vezanje	Uzvodno	Uzvodno	II linija	III linija	IV linija
	Ov. br. vezaka	Br. vozaka	Br. linije	Br. vozaka	Prema vezama	Br. vozaka	Br. linije	Br. vozaka	Br. vozaka
1	9	3	-	-	73	53	3	-	-
2	10	3	-	-	74	72	3	-	-
3	12	2	308	1	75	94	3	-	-
4	14	2	403	1	76	94	3	24 P	1
5	24 P	3	-	-	77	404	2	403	1
6	32	2	274	1	78	511	3	-	-
7	33 P	3	-	-	79	277	2	91	1
8	45	3	-	-	80	511	3	-	-
9	45	3	-	-	81	501	2	-	-
10	51	3	-	-	82	704	2	-	-
11	42	2	-	-	83	708	3	-	-
12	52	3	-	-	84	706	2	601	-

Формулар за конкурс за приватне превознике у градском саобраћају

зивнијег прилива средстава до 18. 6. 1999. године на рачун предузећа је укупно уплаћено 4.628.308,40 динара, а исплате средстава добављачима су 3.992.989,30 динара. Као добављачи углавном се појављују агенције за маркетинг услуге и приватна предузећа за извођење инвестиционих радова са територије града Београда и Подгорице.

Износ одоко 3.000.000,00 динара исплаћен је приватним предузећима из Подгорице, за која постоје индиције да се баве недозвољеним новчаним трансакцијама.

Овде се већ на први поглед препознаје рекет и отимачина у класичном облику у који је умешан сам врх Српског покрета обмане.

О чему се заправо ради?
Надлежни органи су дошли до следећих података:

На бензинској пумпи "Шер Бокс" у Београду, ул. Кнеза Вишеслава бр. 57-б, вршила се продаја горива физичким и правним лицима без бонова, супротно одредбама Уредбе о промету моторног бензина и дизел горива Владе Републике Србије (Сл. Гласник РС бр. 15, од 30. 3. 1999. године).

Извршеним проверама утврђено је следеће:

Бензинска пумпа "Шер бокс" послује у склопу ПП "Шер корпорација", чији је власник и директор Мило Бурашковић, од оца Душана, рођен 2. 2. 1965. године у Иванграду, са пребивалиштем у Београду, ул. Устаничка бр. 76.

2. Предузећу Српска реч
3. Предузећу Еуроспој
4. Градском штабу ЦЗ и
5. Скупштини града Београда која немају право приоритета по чла-

Горе наведени правни субјекти достављали су захтеве за приоритетно точење горива Блажу Пјешчићу, директору Управе за енергетику у саставу Секретаријата за комуналне и стамбене послове Скупштине града Београда, а овај након своје писмене сагласности прослеђивао ће захтеве Зорану Стојановићу, који је затим издао одобрења.

У тренутку вршења провере уочено је да се гориво точи у путничко возило марке мерцедес, рег. бр. БГ 414-422, којим управља Војислав Михаиловић, градо-

Стрпљење грађана је на измаку

начелник Београда, без бонова а на основу списка за приоритетно точење горива достављеног од стране Снежане Мильанић, секретара Скупштине града.

Иницирана је контрола тржишне инспекције које је извршила попис залиха горива у пумпе "Шер бокс" и том приликом је утврђено да је на овој пумпи незаконито ускладиштео 35.232 литара лож уља за предузеће Лекинова, из Београда, ул. Цара Лазара бр. 12, чији је власник и директор Мунћан Лавинел, од оца Николаја, рођен 14. 4. 1965. године у Алији Бунару, са пребивалиштем у Београду, ул. Светог Саве бр. 17.

Тржишна инспекција је извршила одузимање наведене количине лож уља, с обзиром да је исто било незаконито ускладиштено.

Обављени су информативни разговори са:

– Милином Ненадовић Петковићем, од оца Драгољуба, рођена 15. 9. 1946. године у Рипњу, са пребивалиштем у Земуну пољу, ул. Девалдова бр. 21, запосленом у Савезном министарству за одбрану – Управи за одбрану Београда на пословима начелнице те Управе;

– Зораном Стојановићем, од оца Симона, рођен 1. 6. 1959. године у Слатини, са пребивалиштем у Београду, ул. Солунска бр. 18, тј. боравком у Миријеву, ул. Фигарова бр. 10, запосленим у Савезном министарству за одбрану – Управи за одбрану Београда на пословима заменика начелника Управе;

– Блажом Пјешчићем, од оца Војислава, рођен 25. 5. 1959. године у Кули, са пребивалиштем у Београду, ул. Запланска бр. 72, запосленим у Секретаријату за комунално-стамбене послове Београда – Управи за енергетику на пословима директора Управе;

– Милом Ђурашковићем, од оца Душана, рођен 2. 2. 1965. године у Иванграду, са пребивалиштем у Београду, ул. Устаничка бр. 76, запосленим у ПП "Шер корпорација" на пословима директора предузећа.

У информативном разговору са овим лицима утврђено је да су добијали налоге за своје поступање од чланова координационог одбора Скупштине града Београда, и то Милутина Ранђеловића, потпредседника ИО Скупштине града Београда, Данице Драшковић, Љиљане Благојевић, секретара за културу, као и по налогу других чланова ИО Скупштине града Београда.

Даљим проверама утврђено је да су ПП "Лекинова" и њен власник, Мунћан Лавинел, непознати на пријављеним адресама, па се наставља рад на њиховој идентификацији.

Лоповско-издајничка банда СеПеОа је умислила да може да занемари одлуке Владе Републике Србије и да у ратним условима ради штага хоће.

Просто је невероватно на штаг су све криминалци, наркомани и алкохоличари из СеПеОа спремни. Надлежни органи треба да овај криминал истерају до краја, како би се овој банди стало украй, док ће грађани на предстојећим изборима дати свој суд о овим криминалним делима тако што ће их послати у политичку прошлост.

Зоран Милошевић

Још мало па ћемо о градском превозу причати у прошлом времену

"ЧУВАРИ БЕОГРАДА"

Постоји несклад између постојећих закона и надлежних служби које би требало да их примењују

Судећи по томе колико брзо и ефикасно ничу објекти без дозволе или који су прекорачили дозвољену намену, поставља се отворено питање како се одупрети овом урбаном терору. Јер, док грађани безуспешно обилазе градске и општинске канцеларије, дотле дивљи грађитељи лако стижу до крова, када, пракса показује, више није могуће срушити спорни објекат. Револтирани грађани постављају питање одговорности града и општина на неспречавању бесправне градње.

Такође, постоји несклад између постојећих закона и надлежних служби које би требало да их примењују. Закон о изградњи објекта, из 1995. године, налаже да се делови објекта изграђеног после решења о обустављању радова изричito сруше. Када би општинске и градске службе доследно примењивале ову одредбу, бесправна градња би се сасекла у корену или свела на минимум.

Оно што погодује дивљим грађитељима, јесте законска одредба која оставља могућност да за 30-90 дана од уручивања решења о обустави радова, "грађитељ" прибави грађевинску дозволу. Уместо тога, тај рок инвеститори обично искористе да објекат приведу крају.

Епилог приче о бесправној градњи било би прећутно аминовање процеса ружења и културног осиромашења Београда од стране општинских и градских челника у условима када се огромне свете новца сливају у непознате цепове.

"Чувари Београда"

Најновији случајеви отимања имовине грађанима у режији градске власти заснивају се на тзв. поверавању друштвене имовине физичким лицима на чување. Општина на основу тога сачињава уговор о "чувању земљишта". Такав је и уговор који је општина Вождовац, дана 7. 12. 1998. године, закључила са Драгомирком Тешић из Београда. Уговор је закључен на основу Закључка Извршног одбора СО Вождовац бр. 06-33/98, од 5. 10. 1998. године, коју заступа председник ИО СО Вождовац Зоран Савин. Драгомирка Тешић се у даљем тексту не

назива више чуварем земљишта, већ корисником, а када је неко корисник, располаже њиме како њему одговара.

Члан 1. уговора гласи: Општина Вождовац даје, а корисник прима на чување и коришћење неизграђено грађевинско земљиште, обухваћено катастарском парцелом број 5088, КО Београд-3, површине 550 m², у улици Љубе Ковачевића 13-а у Београду. Даље, корисник се обавезује да ће плаћати месечни износ од 1,50 динара по 1 m², или укупно 780 динара за 520 m².

Ово је већ доволно да се види како се "чувари Београда" понашају према Београду, али је прича још трагичнија када се зна како се дошло до ове парцеле. Прича је следећа.

Пре извесног времена, господин Арсен Миланов је имао кућу у Шумицама, која је касније срушена да би се на тој локацији изградиле стамбене зграде. Као расељено лице добио је у закуп парцелу у улици Љубе Ковачевића 13-а да би на њој направио стolarску радионицу, јер је по професији био стolar. Заједно са својим сином Милојем, 1967. године је добио решење којим се одобрава изградња стolarске радионице. После смрти свога оца, Милоје је наставио самостално посао, све до тренутка када му је машина одсекла прсте десне руке, чиме је постао инвалид. Како више није могао да се бави тим послом, поднео је захтев за пензионисањем.

Тада се појављује Драгомирка Тешић, са којом је Милоје сачинио уговор о издавању дела те радионице, заједно са алатом. У уговору стоји шта он њој даје на коришћење у закуп: стolarске клупе, стеге, пресе..., с тим да закуп иде на годину дана. Милоје је уредно пријавио порез, у складу са правима и обавезама сваког пореског обveznika. Драгомирка Тешић 1. 9. 1998. године склапа уговор са Милојем, а општина већ 5. 10. 1988. године доноси закључак ИО којим налаже склapanje уговора о чувању дате парцеле. Од тада почину проблеми господина Миланова, који се обраћао за помоћ на многим адресама.

У међувремену, добија разна решења којима му се налаже исељење, рушење објекта, јер је наводно бесправно саграђен, иако је имао грађевинску доз-

волу. Јасно је било по брзини којом се одвијао процес, да господин Миланов није имао никакву шансу. Све што је ишло у прилог Драгомирке Тешић брзо и ефикасно се завршавало, а Милоју су сва врата општинских органа била затворена.

Фактичка потврда кршења закона

Објекат је срушен 5. 11. 1999. године, а да претходно нико од надлежних није обавестио Милоја да присуствује том чину, да изнесе ствари и алат који је без икакве пажње уништен. Да буде још горе, рушењу тог објекта присуствовала је и Љиљана Милутиновић, секретар СО Вождовац, која уместо да спречи незаконите радње, јер је задужена за законитост рада органа управе, фактички потврђује кршење закона.

После свега, Милоје је предао тужбу суду, али услед неажурности, плашио се да ће му објекат пре судског решења срушити. Тако се и догодило. То је прича како се у Београду даје земљиште на чување, а у стварности то је форма да се бесправно гради. Госпођа Тешић је у међувремену већ почела нешто да расчишћава и гради на тој парцели. То је прича како се староседеоцима Београда, у правој најезди неморала, отима имовина, како нико није заштићен ако би неко пожелeo нечији посед, дом. Решење којим се Милоју поништава грађевинска дозвола из 1967. године, као и многи други случајеви, доводе до правне несигурности грађана. Начин раскидања уговора је следећи – сруши се објекат, без претходног обавештења две стране, чисто кабадајски.

Корисник има право и обавезу да, без претходне писмене сагласности општине, предметно земљиште очисти од отпадног материјала и исти транспортује на градску депонију, а земљиште огради и постави привремени монтажно-демонтажни објекат из члана 2. овог уговора, о свом трошку (члан бр. 4. фазног уговора о чувању земљишта).

Иван Николић

БАЊИЧКИ ЛОГОР

Вождовац је својевремено био тачка ослонца СПО-а. Одатле је све кренуло, а докле се стигло...

Житељи Бањице, највеће месне заједнице на општини Вождовац, дигли су глас против нелегалне градње на Вождовцу. Организују протесте, зборове, у потрази за сазнањем ко и зашто распрађаје парцеле на зеленим површинама; ко је одговоран за издавање фиктивних дозвола дивљим градитељима? Председник месне заједнице "Бањица", Ђорђе Милошевић, небројено пута се обраћао надлежним у општини Вождовац, апелујући да се обустави урбани хаос на Бањици. Без обзира на притужбе грађана које се нижу, општина се није ангажовала на обустављању и рушењу бесправних објеката.

У међувремену, појавиле су се разне пропратне манифестије у виду загађења, епидемија, урушавања стамбених зграда, које директно угрожавају животе и безбедност житеља Бањице. С почетка ништа није указивало на овакав драматичан развој догађаја...

— На последњим локалним изборима дошло је до смене власти на локалном нивоу. Убрзо затим, на збору грађана изабран сам за председника одбора месне заједнице "Бањица". Сарадња са општинским и градским властима је била изузетно добра првих неколико месеци. Радило се обострано за добробит и интересе Бањичана. Међутим, после известног времена догодили су се први неспоразуми између месне заједнице и општинских власти.

Дрвеће исечено због пијаце

- Шта је био повод наглом захлађењу односа са општинским органима?

— Општинске власти су тражиле да месна заједница даје сагласност о постављању привремених објеката, што ја, као председник и део одбора, нисмо прихватили, јер није било у складу са законом. Такође, прва одлука нашег одбора је био захтев општини да се прошири пијаца на простору на коме, испоставиће се, није била предвиђена ДУП-ом.

Наше недовољно познавање правила, општина је до краја злоупотребила, у смислу што је на паркинг простору изграђена пијаца. Касније смо се обратили општини и граду са захтевом

Уништавање плански изграђеног неолитског насеља је својеврсни културни геноцид

Хоће ли грађани дефинитивно окренути леђа градским силницима?

Како се одупрети дехуманизацији животног простора

Река је себи направила друго корито
поткопавајући темеље испод стамбених јединица

MINISTARSTVO UNUTRASNIH POSLOVA REPUBLIKE SRBIJE - VOZDOVAC

Obavestavamo vas da će se održati zbor građana M.Z.Banjica dana 13.11.1999 god. na platou u ulici Kekanovoj, kod pijace na M.Z.Banjica sa početkom u 12 časova.

Zbor građana će se održati povodom bespravne gradnje na M.Z.Banjici.

Molimo vas za prisustvo svih ljudi radi sprecavanja eventualnog izbijanja nereda.

S postovanjem,
Beograd, 04.11.1999 god.

Inicijativni odbor
zabora građana
M.Z.Banjica

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ЗМРС
ГРАД

Обавештење МУП-у Србије о одржавању збора грађана

да се пијача измести на законом предвиђену локацију. Епилог тога је уништен комплетан паркинг простор око солитера у Црнотравској улици, и велики број посеченог дрвећа.

- Како се општина поставила према вашој месној заједници у датим околностима?

– После случаја са пијацом, тадашњи одбор је све више нагињао општини, јер су чланови одбора били истовремено и одборници у општини. Неки чланови одбора и извесни Јордановић, иначе градски одборник, вршили су притисак на мене да омогућим да се просторије месне заједнице издјају физичким лицима ради отварања приватних фирм. На ту игру нисам пристао, јер су по закону просторије месне заједнице власништво кућног савета зграде, а не општине.

Недуго затим, стари одбор је престао да функционише и распуштен је, а нови формиран, са мном као председником, и тако смо наставили да радимо као правно лице. После тог другог избора, општина је тражила да вратим печате МЗ, а после мог одбијања Извршни одбор општине доноси наредбу о враћању у печата. Међутим, врло брзо су од тога одустали, све до избијања рата.

Лажна обећања председника општине

- На Бањици се може видети неуобичајено велики број лименih гаража поређаних тик уз коловоз на паркинг простору. Није ли, у најмању руку, чудно да се гараже подижу на паркинг простору?

– Лимене гараже су изграђене на паркинг простору, што је потпуно незаконито, јер је тај простор власништво станара које су стекли куповином становиба. Посебно ако се има у виду да већ постоје гараже у саставу стамбених зграда. Као председник месне заједнице обраћао сам се председнику општине, господину Атанацковићу, да заустави даљу изградњу. Атанацковић је два пута долазио обећавајући да ће радови бити обустављени. Међутим, од свега су остала лажна обећања и гараже које руже изглед насеља.

Уопштено, узурпирани је простор око тржног центра, стамбених зграда, продавница, чиме је прилаз њима отежан. Грађани би се побунили и на месту дивље градње масовно протестовали. Тада би радови били обустављени док се не слегне прашина, а касније су се настављали, све док у комшијуке не би добили још један у низу дивље изграђених објеката.

- Како је регулисана водоводна и канализациона инфраструктура, с обзиром на толики број бесправних објеката?

– Пре него што одговорим на ваше питање, рећи ћу откуда толики број објеката различитих намена. Већи број

ИМСАЧИВА ОДБОРОВЕ СПИСАК

13. NOV. 1999.

ZAPISNIK

na III sednici Odbora Meane zajednice Banjice održane 11.11.1999 god. na početku u 18 časova u ulici Eulavar JNA 194 u prostorijama KUDnih saveta.

Sednicom je predsedavac predsednik Odbora Meane zajednice Banjica Milošević Đorđe, dok je zapisnik vodio Vuksanović Vladimir.

Na predlog predsedavajućeg jednoglasno je usvojen:

DNEVNI RED:

- Usvajanje Zepisnika sa II sednice Odbora MZ Benjica održane 8.11.1999 godine;
- Pripreme za Zbor gradjana MZ Benjica rekazan u 18.11.1999 godine, sa predlogom Odluka koje će se priložiti Zboru gradjana;
- Stavljanje van snage okruglog i štvrtaškog peštata MZ Benjica koji su vraćeni SC Vodovac 30.3.1999 godine;
- Izrada novog okruglog i štvrtaškog peštata I. Meane zajednice Benjica,
- Pezno.

Nakon diskusije svih članova Odbora donete su sledeće Odluke i to:

- Jednoglasno je usvojen zepisnik sa II sednica Odbora MZ Benjica od 8.11.1999 godine.
- Jednoglasno je zaključeno da svi članovi Odbora učestvuju u radu Zbara gradjana, kao i u održavanju reda na semesec Zboru gradjana.
- Jednoglasno su usaglašene sledeće Odluke koje će se predložiti Zboru gradjana i to:

  - Ostavljanje bespravne gradnje na Meanej zajednici Benjica;
  - Uklanjanje bespravne izgradnji svih objekata na prostoru MZ Benjica;
  - Jedino je ovlašten Vrundjanu da donosi Odluke o gradnji bilo kakvih objekata na prostoru MZ Benjica, a koji nisu predviđeni DNEOM.
  - Da SC Vodovac izgradi parking prostor za potrebe građana MZ Benjica.
  - Da se o doletin Odlukama obavesti Predsednik SO Vodovac G-din Atanacković Nebajka i predsednik IO Grada Beograda G-din Krunić Spasoje.
  - Jednoglasno je odlučano da se stavljuju van snage peštati MZ Benjica koji su vraćeni SO Vodovac 30.3.1999 godine.
  - Odbor je jednoglasno donio Odluku da se izrade novi peštati I. Meane zajednice Benjica (štvrtaški i okrugli pešat) na mrežištu I. Meane zajednice Benjica Beograd Optina Vodovac.
  - Peštati da se izrede nakon održanog Zbara gradjana zakazanog za 13.11.1999 godine u 12. časova.
  - Sednici je prisustvovao 14. članova, od ukupno 19 članova.
  - U Beogradu 11.11.1999 godine.

Zapisnikar:
Milošević Vladimir

Odbor MZ Benjica:
Banjica *[potpis]*

Milošević Đorđe d.p.l. ecc.

Zastupljeni:
Atanacković SC Vodovac
G-din Krunić G-din Vodovac
G-din Krunić SC Vodovac *[potpis]*

ИМСАЧИВА ОДБОРОВЕ СПИСАК

13. NOV. 1999.

ZAPISNIK

Br. 09/99
dt. 11/1999. za 1.0. 1999. god. u 18.00 časova.

Na IV sednici odbora M.Z. "Benjica" održanoj 25.11.1999. god. u prostorijama K.S. Bul. JNA 164. sa početkom u 18.00 časova.

Sednicom je predsedavac predsednik odbora M.Z. "Benjica" Milošević Đorđe, a zapisnikar bio Krstić Gašpar.

Na predlog predsedavajućeg jednoglasno je usvojen sledeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zepisnika sa III sednice odbora M.Z. "BANJICA" održane 11.11.1999. godine.
- Usvajanje zepisnika sa III sednice MZ. "Benjica" gradana održane 13.11.1999. god. na platou u ulici Kokšarovoj.
- Zadaci odbora M.Z. "Benjica" koji preostaju iz odluka Zbara gradjana M.Z. "Benjica" održanog 13.11.1999. god.
- Zahtev S.O. Vodovac da se prostorije M.Z. "Benjica" u ul. Bul. JNA 96 vrste odbora M.Z. "Benjica" raspolaže do 01.12.1999. god. do 12.00 časova, kako bi se iste stavile u raspolaženje M.Z. "Benjica", kao pravom lici i svim gradskim zasebama Benjica.
- Zahtev S.O. Vodovac da se izvrši HITNO sanacija Kaljevog potoka /Benjica reke/ na rekreacioni ul. Paušova i Bul. JNA, jer tamo potkopava stambena zgrada u ul. Paušova 75-81 sa više stotina stanova, kao i stambena zgrada Paušova 59-73.
- Zahtev SO. Vodovac da se HITNO regulise kanalizacija u bespravno izgrađenim zaseljima na prostoru M.Z. "Benjica", kako nebi došlo do izazivanja epidemije virusnih bolesti.
- Zahtev SO. Vodovac da se HITNO odističi komito Kaljevog potoka /Benjica reke/, i izvrši sanaciju obale istog.
- Zahtev SO. Vodovac da gradske dijelove mreža i na vreme odnosni mreži M.Z. "Benjica", i da postavi dovoljan broj kontejnera, /obzirno na broj stanovnika/ sa smještajem.
- Zahtev SO. Vodovac da gradsko zelenilo uređeno povećane površine M.Z. "Benjica" i da postavi dovoljan broj drvećih klupe za određen duž zelenim površinama i parkova na prostoru M.Z. "Benjica", kao i da se sačvrsti prolaz i parkirajući morskih vozila /uz poziciju MUP/ u zonama zelenih površina.
- Zahtev SO. Vodovac da se obvezuju redovna gradski saobraćaj na linijama M.Z. "Benjica", sa centralnim delovima Beograda.
- Formiranje mirovnog reča M.Z. "Benjica".
- Pojedinstvena zaduženja članova odbora M.Z. "Benjica" za pojedine sektore od interesa za život i rad grada i zaselja Benjica.
- Zahtev SO. Vodovac da obvezuje regulisanje saobraćaja u ul. Grankavaku, od br. 11 do 13 h, gde je ugroženo bezbednost deca i građana, i jednokosmogni ulici prako pute plijeca od Paušova do Baščevske.
- Zahtev SO. Vodovac da se HITNO reši problem parking prostora za pet motilera u neposrednoj blizini plijeca, koji je uzurpiran bespravno izgrađenim objektima.
- Zahtev SO. Vodovac da se HITNO uklone postavljeni kiosci i drugi objekti postavljeni sa stajališta javnog saobraćaja na M.Z. "Benjica", jer direktno ugrožavaju bezbednost građana.
- Razao.

INICIJATIVNI ODBOR GRADANA		
M.Z. BANJICA ZA URBANU ZASTITU		
M.Z. BANJICA		
IME I PREZIME	ADRESA	BR. TELEFON
1. Milošević Đorđe	Paušova 77	666-931
2. Milošević Pavle	Paušova 58	498-566
3. Bojović Mirko	Š.D. 26	667-584
4. Jović Živko	Š.D. 26	663-653
5. Pejović Đorđe	Bul. JNA 106	661-887
6. Đelić Goran	-/11-158	666-663
7. Vuksanović Mihailo	Č.Ruda 136	661-849
8. Terzić Slobodan	Paušova 10	602-650
9. Ristić Djordje	-/11-153	603-496
10. Pažin Đorđe	-/11-175	3620-366
11. Golubović Živko	Š.D. 7	668-996
12. Obradović Branimir	Č.R. 73	661-48
13. Golovac Miroslav	Č.R. 132	661-368
14. Đurić Nenad	Š.D. 66	662-382
15. Đurogutov Stanko	Paušova 24	666-966
16. Brkić Milenko	Š.D. 156	669-985
17. Fabrislat Branislav	Bul. Čapljina 103	476-997
18. Glogovac Slobodan	Paušova 63	665-723
19. Ćirković Petar	Bul. JNA 10	661-531
20. Obradović Marko	Bul. JNA 120	667-651
21. Šimić Božo	Bul. JNA 90	3672-783
22. Golubović Vojislav	Paušova 77	667-990
23. Matetić Ljiljana	Bul. JNA 106	668-289
24. Viđović Žiga	Č.R. 72. 109	660-879
25. Bratanović Đorđe	Bul. JNA 102	
Banjica, 06.09.1999. god. u 19.30 č. ispred		
ul. 12a u M.Z. BANJICA.		

Републичка Србија
ГРАД БЕОГРАД - ГРАДСКА УПРАВА
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ
И ГРАЂЕВИНСКЕ ПОСЛОВЕ
Сектор за сужбене бесправне грађане
ХХI-02.БР.55-1215/93
17.11.1999. године
Београд

/PK

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПЕТИНЕ ВОЖДОВАЦ
- госп. Небојша Атанацкић

ВЕОГРАД
Установичка 53

У вези представке упућене предsedniku Kozarskog odbora skulptutne grada gospodinu Slaocu Krušnju nadležnim resornim organom skupštine grada je postupajući po istoj izvršio sledeće:

Ступило у kontakt sa potpisnicima predstavke - Palagijača zabora građana MZ Baničica i 29.10.1999. godine u 10.30 часова u činu identifikacije poslovnih objekata i sačinjenim zapiskim koji su prosleđeni nadležnoj gradskoj poslovnoj skupštini i površnim istim. Sписах стамбених objekata prosleđen je nadležnom Odjelu za inspekcijske poslove opštine Vojvodinu kao nadležnom za izveštajne postupake bespravne objekte.

Након osobljske terete sačinjena grupa i izvršena identifikacija poslovnih objekata i sačinjeni zapiskim koji su prosleđeni nadležnoj gradskoj poslovnoj skupštini na dalačkoj mjestnosti i postupne. Uкупno je sačinjeno 61 zapisnik.

Takođe je primikom obilaska terena otvoreno i 148 stambenih objekata bespravno izgrađenih na teritoriji MZ "Baničica". O istim je sačinjen spisak sa podatcima o inwestitoru (ukoliko je daš popatke), lokacijom objekta, spratnosti i površinu istih. Spisah stambenih objekata prosleđen je nadležnom Odjelu za inspekcijske poslove opštine Vojvodinu kao nadležnom za izveštajne postupake bespravne izgradnje za stambene objekte.

Нападени списах prosleđen je i pravopotpisanim delegatima Zabora građaka MZ "Baničica", gospodinu Miloševiću Đorđu u imenu upoznавачa.

[potpis]
Лука Ј. Ђорђевић адв. др. јавн. правник

грађана је поднео захтев месној заједници ради добијања парцела за изградњу индивидуалних објеката, што је одбијено, јер је ДУП-ом одређено где се може градити. После њиховог обраћања општини, почела су да ничу читава насеља, а да ту изградњу није пратила и одговарајућа инфраструктура. Дошло је до узрпације коловоза, што је проузроковало загушење саобраћаја.

Посебан проблем представљају септичке јаме које су дивљи градитељи првили у недостатку канализације. Фекалије су се сливале у бањичку реку, те је услед огромне количине пробијен зид висок 15 метара и фекалије су дошли скоро до самих зграда. Обраћали смо се надлежним више пута, али је одговор увек био да су они немоћни да нам изађу у сусрет. Появљао се велики број грађана са кожним и стомачним обољењима услед загађености животног простора, али то надлежнима ништа није значило.

Иначе, бањичка река је била изузетно чиста, са уређеним кејом. Бањица је добила назив по томе што су српски краљеви долазили у ваздушну бању и на лековиту воду, која се сада трује. Да би се указало на алармантност ситуације, треба речи да су капацитети бањичких извора слатком водом изузетно велики, и да се питком водом може снабдити цео град.

Некадашње корито реке је затрпано великим количином шуга са обе стране авалског пута, јер је била предвиђена изградња бензинских пумпи. Међутим, река је себи направила друго корито поткопавајући темеље испод првог стамбеног блока са 430 становима, као и следећи блок са истим бројем становима. Тада је цело брдо са зградама почело да клизи ка првобитном кориту. Тек тада је, али са закашњењем, настала узбуна у општини. Почели су са откопавањем да би дошли до природног тока реке, што се завршило неуспешно. Зграде су напукле, пут се оштећује, а надлежни општински органи ништа озбиљније нису предузели.

Бањичка река је претворена у језеро фекалија, угрожавајући здравље и безбедност људи. Слали смо небројено пута дописе општини да се најугрожење породице евакуишу из тешко оштећених зграда, али све што смо добили су лажна обећања. Помоћи никаде, а времена све мање.

- На Бањици се не уништавају само зелене површине и инфраструктура, већ и споменици непроцењиве културне вредности...

— Да, то је тачно. Уништавање планске изграђеног неолитског насеља са 5-6 слојева, које је под заштитом државе, својеврсни је културни геноцид. Људи из Археолошког завода града Београда су једно време спроводили истраживање овог локалитета. Стигли су до улаза у пећину када су изненада стали. Улаз је затрпан и почела је изградња дивљих објеката.

Око 20% насеља је трајно уништено. Атанацковић је два пута долазио тврдећи да ће руинирање бити обустављено, да је то злочин, али се све завршило на речима. Градња би се после сваког одласка Атанацковића интензивирала, а насеље је нестајало пред налетом зла.

Отимање од народа

- Да ли је општина покушала са увођењем принудних мера у месној заједници "Бањица"?

— Како никако нисмо успевали да нађемо заједнички језик са општином, њихов следећи "подухват" је био покушај отимања месне заједнице од народа, да неко други ван Бањице одлучује у њихово име. Дошао је и рат и проглашење ратног стања. Одмах затим, тражили су печате са образложењем да не буду злоупотребљени. Због ратног стања и да злог тога не би имали проблема, одлучили смо да вратимо печате општини, са захтевом да нам врате печате по истеку ратног стања. То се, наравно, није додато.

Уместо тога, послали су извесног Милутину Јовановића, као секретара месне заједнице, који се силецијским понашањем трудио да изазове инцидент, што би општини послужило као оправдање за све што су научили да остваре. Праве намере општинских организација разоткривају план са Милутином Јовановићем, који је и послат да растури наш одбор. То су нам лично рекли Јевгјана Милутиновић, секретар СО Вождовац и потпредседник општине, Александар Павловић.

- Да ли сте имали икаквих контаката са општинским органима за време агресије на нашу земљу?

— Никакву сарадњу нисмо успели да успоставимо са општином. За све време рата нико из општине није дошао да пита треба ли нам икаква помоћ. Игнорантски однос општинских органа илуструје арогантно одбијање и саме могућности да се отвори извор "Паунова чесма", јер се услед непријатељског бомбардовања очекивао прекид напајања водом из градског водовода, што би имало катастрофалне последице по житеље Бањице. Али, зато се интензивирала бесправна градња за време док су непријатељске бомбе сејале смрт по нашој земљи!

Такође, хуманитарну помоћ намењену нашој месној заједници, општина је одбила да нам испоручи, иако је била више него потребна. Једино је вождовачка црква послала известан број пакета помоћи на адресе породица чији су чланови били на ратишту.

Гушење отпора бесправној градњи

- Завршио се рат, а да ли су престали и притисци општине на месну заједницу?

— Одмах након окончања ратног стања општина је наставила атаке ради пре-

власти над месном заједницом. Циљ је био да се угости сваки отпор бесправној градњи. То је био сигнал да нешто морамо да предузмемо. Сазвали смо иницијативни одбор за урбанизацију Бањице, за заштиту свог животног простора.

Секретара месне заједнице, Јовановића, општина је условила задатком да растури одбор да би засновао радни однос при општини. Пошто секретар није хтео да отвори врата месне заједнице, претила је опасност да грађани спонтано проvalе. Ипак, разум је превладао, и састанак смо одржали испред просторија.

Потписали смо захтев да се заустави урбани злочин на Бањици; да се гради само оно што је ДУП-ом предвиђено – дом здравља, вртићи, школа, дом културе; да се заустави дивља градња. Ниједан захтев општине није ни озбиљније размотрена. Потпредседник општине, Павловић, био је у управном одбору задуженом за вртиће на нову града, али се није потрудио да се бар неки захтев реализује.

Након тога, сазвали смо први збор грађана, као највиши орган власти у месној заједници и донели следеће одлуке: да се обустави бесправна градња и уклоне постојећи објекти; да се без одлука збора грађана не може градити нешто што је противно ДУП-у; да се грађанима врати паркинг простор; да се са донетим одлукама упозна председник општине. Повратног одговора није било.

Међутим, почели су јавно да тврде да ја нисам легитимни председник месне заједнице, као ни сам одбор. Зато смо били принуђени да на другом збору поново бирамо новог-старог председника и нови одбор, а са одлукама смо уредно упознали Атанацковића. Врло брзо смо сазвали и трећи збор на исту тему, јер су поново протурали причу о нелегитимном функционисању збора. Градска власт је реаговала тако што је послала инспекторе (осморо) да провере шта се то на Бањици дешава. Велики број грађана је на терену упознао инспекторе са проблемом дивље градње.

После неколико дана стигао је извештај у коме стоји да се као бесправни објекти воде око 60 локала и око 140 приватних кућа, све са ознаком Н.Н. Индикативан је број наведених објеката, јер је он сигурно већи, и треба проверити како су и од кога дивљи градитељи добили дозволу. Атанацковић је, после трећег збора, јавно пред грађанима обећао почетак уклањања бесправних објеката од 15. 11. 1999, а у случају неуспеха да ће поднети оставку. Од тада се ништа од два обећања није додатило.

Збор је, у међувремену, донео одлуку да се стари печати ставе ван снаге (јер је општина старе печате користила противзаконито), а да нов печат представља збор грађана, као легалан орган који заступа интересе свих грађана, без обзира на партијску припадност.

Иван Николић

"САМО СЕ НЕ ЖАЛИТЕ РАДИКАЛИМА"

У потрази за оним што им припада, Васићи две године пролазе пакао уверени да правда мора, коначно, бити задовољена, али, питамо се, уз коју цену

Још нас само пар недеља дели од две хиљадите, а Београд понижен, живи у неизвесности од сутрашњег дана. Београд је данас концентрациони логор са два miliona затвореника и извесним бројем чувара. У таквом Београду чувари имају неограничену власт над логорашима, злостављају их и уцењују, а све то без икакве опасности да због тога буду позвани на одговорност. Могућност да логораши јурну у очају и голим рукама се супротставе чуварима, тешко је изводљива. Сувише је страха утеграно у људе да би могли преко ноћи да се преиначе у хероје.

Породица Васић је, нажалост, само један од бројних примера нецивилизацијског угрожавања елементарног права човека да поседује кров над главом, који је наметнула нова градска олигархија. Њихова голгота није "минут до дванаест", нити ишта такво, то је упозорење, али истовремено и нада да ће све ово ипак бити прошлост; подстрек за све унесрећене и понижење грађане да и даље доживљавају дан за даном, јер се ускоро морају положити рачуни за љагу која је нанета Београђанима.

– Запослен сам у ЕДБ-у, погон јавне расвете у Земуну. Моје стамбене недаће починују још 1993. године, када је Завод за изградњу града Београда (у даљем тексту Завод) срушио зграду у улици Страхињића Бана број 8, где сам становала са супругом и сином... – почине причу видно узбуђен Славољуб Васић.

Породица Васић је од Завода добила стан на Дунавском кају број 23. Био је то, наизглед, срећан епилог стамбене заврзламе за ову породицу. Међутим, прави проблеми тек наступају.

– Одлазећи у Завод да подигнем решење за стан, нисам ни слутио да ће тобити пут без повратка за моју породицу. Душанка Борђевић, запослена у правној служби Завода, која ме је практично "уселила" по налогу шефа правне службе СО Стари Град, пролонгирала је издавање решења, прво за седам, после на десет, а на крају за месец дана. Након истека тог времена, добијам позив да се јавим генералном директору Завода, Слободану Костићу, и да добијем решење и потписашем уговор.

Када сам дошао код Костића, чекало ме је непријатно изненађење. Никаквог уговора није било, тачније, по Костићевим речима, ништа око тог стана није било спорно. Још ми је обећао да ме нико неће узнемиравати док је он директор. Наравно, све док се не заврши неки има-

гинарни стан који је био предвиђен за моју породицу. На моје питање где се тај мој наводни стан налази, рекао је – "Пронаци ћемо и за тебе стан".

Наступа период неизвесности и страха за породицу Васић. После вишедневног чекања за добијањем решења, Кос-

Поглед упрт у неизвесну будућност

тић налаже свом помоћнику Мојсију Ђетковићу да напише потврду да се у стан на Дунавском кеју породица Васић није нелегално уселила, што је он и учињио. Међутим, накнадно ће сазнати да тај стан већ некоме обећан.

— При сваком нашем сусрету, Слободан Костић ми обећава стан. Понудио ми је да са неког списка одаберем стан по свом избору. Изабрао сам неки стан у Палмотићевој улици, и требало је само да га рутински погледам. На моје изненадење, тамо затичем станаре који су се чутили мојој причи, и да се у сваком случају у тај стан не можемо уселити. Ка-

указивала да се неће добро завршити проблем око добијања решења за дати стан.

Костић је, при сваком виђењу са Васићима, држао тираде да их нико из тог стана не може избасити док је он директор. На питање зашто не добијају решење, и шта ће се дрогодити када он више не буде директор, није имао одговор. Тих дана долази позив од адвоката Дирекције за грађевинско земљиште града Београда, Иване Примовић, да се састану у ресторану "Шуматовац".

— Мој покушај да госпођи Примовић објасним да сам стан добио од Завода, да

ја сам поседовао, на шта су надлежни закључили да је правда на нашој страни, али да они ништа не могу да помогну.

У стан на Дунавском кеју уселиће се Благица Стојановић, запослена у "Српској речи". Славољубу мајка умире 29. 1. 1997. године, а исељење је било заказано 30. 1. 1997. године. На молбу његове супруге да се одгodi исељење, Ивана Примовић је, не бирајући речи, тврдила да су они намерно исценирали смртни случај да би стопирали исељење. Просто је зачујуће колико су наши "затворски чувари" заследљени похлемом да им ништа није свето. Одложили

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА УПРАВА
УПРАВА ЗА ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
У саставу
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ФИНАНСИЈЕ
1-9 бр. 463 - 3974/93 - 10.05.1993.
БЕОГРАД
СА/СК

Шифра: 0

УГОВОР О ОТКУПУ СТАНА

УГОВОРНЕ СТРАНЕ: 1. Град Београд, Београд, ул. Драгослава Јовановића бр. 2 /у даљем тексту: Продавац/, који представљава Борислав Пашагић, директор Управе за имовинско-правне послове у саставу Секретаријата за финансије
2. ВАСИЋ СЛАВОЉУБ, Београд, Стари град
ул. Страхињића Вана бр. 8
/у даљем тексту: Купац/

ПРЕДМЕТ УГОВОРА: Откуп стана

Члан 1.

Уговорне стране констатују да је продавац посилач права располагава на једнособном стану бр. 4, површине 29, и2, узас, на пр. спрату стамбене зграде у Улици Страхињића Вана бр. 8 у Београду, уписане у Земљишну књизу II општинског суда у Београду у "А" листу ЗКУЛ бр. 1654 на кат. парц. бр. 538, КО Београд 1 који Купац користи као посилач стандардног права /записано на имену ВАСИЋ СЛАВОЉУБ/ на основу Уговора о коришћењу стана, број 554/90 закљученог 25.07.1990. године.

Члан 2.

Уговорне стране су сагласне да откупна цена стана из члана 1. овог уговора на дан 01.03.1993. год. износи 15.196.937,- динара /словима: петнаест милион састоји се и неколико хиљада девет стотина једанаест динара/ тридесет седам динара.

Члан 3.

— Уговорне стране су сагласне да на основу Закона о стакозаму и Упутства о начину утврђивања откупне цене укупна уговорна цена стана /указана за 20% на име једнократне исплате/ износи 9.098.403,- динара /словима: девет милион девет стотина једанаест хиљада четири стотине тридесет динара.

- 3 -
Испуњавајем услова из става 1. овог члана купац је дужан да сноси трошкове инвестиционог и текућег одржавања објекта из члана 1. овог уговора на начин прописан Законом.

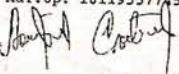
Члан 9.

За све евентуалне спорове по овом уговору надлежан је суд опште надлежности у Београду.

Члан 10.

Овај уговор сачињен је у 9 истоветних примерака од којих по два за сваку уговорну страну, а остали примерци користе се ради достављања надлежним органима.

У Београду 10.05. 1993. године

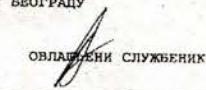
КУПАЦ
ВАСИЋ СЛАВОЉУБ
мат. бр. 1811955774517

Потврђује се да су Пашагић Борислав и ВАСИЋ СЛАВОЉУБ својеручно потписали ову исправу - признали свој потпис на овој исправи.

Истоветност именуваних утврђена је на основу личне карте број издане 19 од односно сведочима чија је истоветност утврђена.

Такса за оверу од Дин. 66.000,- наплаћена је и покиштена на молби за оверу.

ПРВИ ОПШТИНСКИ СУД У БЕОГРАДУ

Дана 10.05. 1993. год.

ОВЛАДЕНИ СЛУЖБЕНИК

да сам Костићу испричао шта се догодило, на све то даје ми обећање и нову понуду стана у улици Гричића Миленка, узрок за уселење од 15 дана.

Међутим, епilog тог "уселења" је био идентичан као и претходни. Сутрадан добијам телеграм из Завода у којем стоји да престанем са узнемирањем људи у том стану. Невероватно је да ме оптужују за нешто што су ми својим потписом гарантовали. Следећи уговор ми праве за стан у улици Краља Петра, са роком уселења од два месеца. Потписао сама тај, као и све претходне уговоре, али се ни после 22 месеца нисмо уселили у обећани стан.

Да ствар буде гора, у стан на Дунавском кеју долази повереник општине Стари Град да погледа да ли Васићи поседују уговор и решење о легалном поседовању стана. Већ је таква ситуација

нисам насиљно ушао у њега, она је оспорила, тврдећи да је стан власништво Дирекције, а не Завода, и да сам се бесправно уселио.

Одлазим код председника општине Стари Град, Јована Кажића, да затражим помоћ. Он ми је одговорио да су сва законска права на мојој страни и да нико не може избасити из стана. Међутим, када се мало боље упознао са случајем, ко треба да се усели, нагло је променио мишљење и да је немојан да било шта предузме.

Веома ажурано Ивана Примовић доноси решење којим се налаже исељење моје породице из стана на Дунавском кеју. Ништа није изменила ни жалба на решење који је правна служба општине глатко одбила. На крају одлазим у СУП Стари Град, где показујем њиховој правној служби све папире и документа ко-

су исељење за три дана. Накнадна памет, или још боље речено цинизам, делује врло приземно и неуверљиво, па сумња у нечије зле намере остаје.

— Прошли су три дана и врло ефикасно нас исељавају и остављају на улици. Одлазим код Ђетковића да нађем барем место где да сместимо ствари. Уместо тога, обећава ми стан у улици Војислава Илића, али испоставиће се да је то нека просторија од 22 м² у насељу Браће Јерковић, без основних услова за иоле пријестојан живот. Пошто сам одбио да се са својом породицом уселим у једну такву просторију, чак су пробали да насиљно уграју ствари, не марићи за општећеним или уништеним деловима намештаја. Тако да интервенцију патроле полиције, спречено је даље уништавање оно мало ствари што нам је преостало. Ствари некако враћамо у Завод, а накнадно

SLUŽBA DRUŠTVENOG KNJIGOVODSTVA
GJKO Beograd

IZVETAJ NADLEŽNOM ORGANU

Po nalogu vlasnika radnica Pošt. Št. od. Beograda
i broj 54-400, d.o.o.

broj 60803-601-33577

Svračak domaćine S-tamb,kred.Pošt.Š-todr
Vasić Snežana,upi.za dokup stana
prostora

Broj 60803-601-42307

Krajnji smo u korišćenju za izgrad. grada
Beograda

Broj 60803-601-42307

naslovni putnički dokument
Leta 1992. godine
Građevinsko poslovanje
Dokument o izgradnji

Beog. ad, 31.12.1992.
Ime i prezime
data i mesto

Stampa o izgradnji: Komisije za izm. 621. 30.01.

Odr. br. 41 SDKJ

STVENOG KNJIGOVODSTVA

IZVETAJ NADLEŽNOM ORGANU

Po nalogu vlasnika radnica Pošt. Št. od. Beograda i broj 54-400, d.o.o.

broj 60803-601-46671

Svračak domaćine S-tamb,kred.Pošt.Š-todr
Vasić Snežana,upi.za dokup stana
prostora

Broj invest. objekta Broj 60803-601-46671

Knj. 11000 u košt radnica
21. Jan 1993.

DIN: 30.000.000,-

Stampa: SRPSKATAMP, Beograd, Dobradim 6-8
Odr. br. 41 SDKJ
Odr. br. 41 SDKJ

broj 60803-710-16

Broj invest. objekta Broj 60803-710-16

ELEKTRODISTRIBUCIJA BEOGRAD

64/1991

B E O G R A D .
Masarikova br. 1 - 3

25.12.1992.

PREDMET: Rešavanje stambene pitanja
porodice Vasić iz Beograda ul.
Strashinija bana br. 8

Zavod za izgradnju grada Beograda ul. Palmotićeva br. 30, ruši kuću
br. 8 u ul. Strashinija bana u Beogradu u kojoj je na stanu br. 4,
u prisemlju u dvorištu desno nosilac stanarskog prava Vasić Slavoljub.

Vasić Slavoljub kao nosilac stanarskog prava na napred navedenom stanu,
koristi jednosoban stan po ugovoru o korišćenju stana br. 554/90 od
25.7.1990. godine, čija je površina označena u ugovoru 29 m², i to sa
članovima porodičnog domaćinstva suprugom Vasić Snežanom radnicom
Poštanske štedionice i mal. sinom Vasić žarkom.

Po osnovu raseljavanja porodici Vasić na ime preseljenja Zavod je u
obavezi da obezbedi jednosoban stan čija površina može najviše da
iznosi do 35 m².

Kako Zavod nema trenutno takav stan, a porodicu Vasić je neophodno
što pre raseliti iz razloga što je zgrada u kojoj stanuju nehigijenska
i sklona padu, Zavod je porodici Vasić ponudio po strukturi i kvadraturi
veći stan i to stan br. 124 u ul. Knez Danilovoj br. 12, koji je po
strukturi dvosoban površine 52,11 m², i to uz doplati razlike kvadra-
ture.

Zavod za izgradnju grada Beograda bi izšao u susret porodici Vasić
po bi im umestu 29 m², priznao na novom stanu 35 m², (na kome delu
bi Vasić Slavoljub bio zakupac na neodređeno vreme), a razliku u
površini od 17,11 m², bili bi u obavezi da doplate.

Shodno napred iznetom Poštanska štedionica u kojoj je zaposlena
supruga Vasić Slavoljuba Vasić Snežana i "Elektrodistibucija" u kojoj
je zaposlene nosilac stanarskog prava Vasić Slavoljub bile bi u obavezi

ZAVOD ZA IZGRADNJU GRADA
BEOGRADA

18.01.1993.

Prema 70 želoy
18.01.93.7
Djurović
Zlatibor

Naš radnik Vasić Slavoljub obratio se sasvim Preduzeću na zahtevom za odobravanje kredita, odnosno zajma za doplatu razlike u kvadraturi stana koji je predviđen za rušenje i stanu kojim trajno rešava svoje stambeno pitanje po Pravilniku.

Kako je ugovorom koji je zaključen između 'menovanog radnika i sasvim organa' predviđeno da doplata izvrši do 15. januara 1993. godine u iznosu od 30.000 dinara, to vas obaveštavamo da smo odluku o dodeli zajma doneli ali s obzirom na našem Pravilniku koji je usaglašen sa Zakonom o stanovanju radniku se ni iznos kredita umanjuje za radni doprinos i cenu uređivanja gradjevin zemljišta, odnosno u odgovarajućem procentu.

Uplatu navedenog iznosa nismo mogli da izvršimo do 15. januara između os obziroma da vašim ugovorom nije bilo utvrđeno koji je to procenat uređivanja gradjevinskog zemljišta pa iz tih razloga smo odložili izradu odluke koji će se nadzri i ove elemente.

Molimo vas da ovo naše obrazloženje uzmete u obzir kako biste produčili važnu razliku zaključenog ugovora sa našim radnikom a zajam koji smo mu odobrili reazurirano u toku sutrašnjeg dana eventualno sa 20.01.1993. godine.

Izmajudi u vidu domaćenju našu dobru poslovnu saradnju sa vašom organizacijom k su u pitanju raseljavanja naših radnika i da smo uvek na vreme izvršavali uplate po svim ugovorima tako što smo doplatu vršili društvenim sredstvima a za to nismo stimali nikakvu susvojnu na stanu' nadamo se da ćete ovom našem radniku zbog situacije u kojoj se nalazi imati u susret u smislu napred naše molbe.

Unapred se zahvaljujemo.

SLUŽBA ZA PRUŠTVENI STANDARD
Svetlana Pribićević, dipl. prav.

Жалили су се и њима, али "Студио Б" свакако истину у очи не гледа

Имају ли грађани право на кров над главом?

у некакво атомско склониште, врло рунирано и прљаво, где остају све до почетка агресије. Нас смештају у хотел "Метропол".

Наступа период мучне сеобе породице Васић по београдским хотелима. Након 14 месеци боравка у "Метрополу", почиње агресија на нашу земљу, а са њом и реална претња да ће хотел бити мета агресора. Селе се у хотел "Славија", где остају десет дана, а путешествије завршавају у хотелу "Србија", где су и дан данас.

— У време процеса принудног исељавања посетио сам Дирекцију за грађевинско земљиште, тачније, извесног Павићевића, коме сам покушао да објасним даја ту ништа нисам крив, да нам је Завод доделио спорни стан. Све се свело на покушај, јер ми је одговорио да сам ја нелегално узурпирао стан и да морам да га напустим. Ни он, а ни други којима сам се обраћао за помоћ, нису били вольни ни да ме до kraja sаслушају, третирајући ме као криминала.

Обраћао сам се и Драгану Човићу у Скупштини града, који је, као по лоше смишљеном сценарију, при увиду ко се уселио у дати стан, инсистирао да је ствар јасна, да морам да се ивјелим, све праћено псовкама и грубим инсинуацијама на наш рачун.

Интересантно је напоменути да су се две правнице из Градске скупштине (оне ће се саме препознати) интересовале за овај случај. После увида у комплетну документацију, нагласиле су да је правда на нашој страни, али да се ту више ништа не може учинити и да ми је Бог у помоћи. Наш случај је отворен још од 1993. године, налазимо се и даље у мемљивом и прљавом хотелу, а госпођа Ђорђевић и други надлежни из Завода и општине Стари Град тврде да нису упознати са овим случајем.

Штарени после свега? Остаје нам на да да ће се стати на пут даљем суноврату Београда, јер се не зна ко ће се сутра наћи на мети тирана. Оно што је ненаоднадиво, то је нанети бол и понижење, као и одузето право нашем сину на нормалну младост.

Благица Стојановић је инсистирала на чињеници да је Ивана Примовић моћна, да може да нам обезбеди било какав локал на општини Стари Град; да може бити наш адвокат без икакве надокнаде; да је у могућности да овласти Слободана Костића да нам додели стан по избору. Једини је услов био да се никако не обраћамо Српској радикалној странци за помоћ, јер би у супротном престала било каква сарадња са нама. Иронично изгледа сарадња и "помоћ" коју су нам до сада пружили.

Из наведеног се може извући закључак о каквим се људима ради и какав је, уопште, морални кредитibilитет који ужива тренутна градска власт.

Градска власт као да је изгубљена у времену и простору, без компаса и часовника, па не зна ни шта говори, ни шта ради, ни куда иде.

Иван Николић

ГРАЂАНИ СУ ПРЕПУШТЕНИ ТИРАНИЈИ БЕЗАКОЊА И КРИМИНАЛА, БЕЗ ПРАВА ЖАЛБЕ И ЗАШТИТЕ ПРАВА НА КВАЛИТЕТНО ЖИВОТНО ОКРУЖЕЊЕ

ДРАГАН "КАМАТА" ИЛИ ПЕРСОНИФИКАЦИЈА УРБАНЕ САМОВОЉЕ

Вождовачки СПО "ганг", а самим тим и градски, доживљава своје последње дане

Ако се данашњи Београд одреди као место сусрета потреба индивидуа и група, као и функција које испуњава да би одговорио на те потребе, онда се о тим функцијама може рећи следеће: стамбена криза, бесправна градња, бесправно уселењавање...

У земљи у којој је животни стандард већине становника доведен до минимума, готово гротескно звучи чињеница да скоро сваког дана у нашем окружењу осване нови објекат завидне квадратуре. Неуморни грађеви "илегалци", користећи све шупљине у закону, не жале милионе марака не би ли се домогли жељене палате. Дозвола за постављање привременог објекта на јавној површини може се добити за око 15.000 дм. Информација је незванична и зависи од локације и прописане квадратуре. Где се слива тај новац, може се само нагађати. Али, оно што је сигурно, одговорности за овај криминални чин не могу бити амнистирани ни Скупштина града, ни општински органи.

Даљи пут до "палате из снова" је једноставан – додељена парцела се проширује по свом нахођењу, заобилазећи дозвољену квадратуру. Ако се и покрене поступак против власника дивље градње, он не значи ништа више него куповину времена. Јер, ова фарса се у већини случајева завршава легализацијом датог објекта, при чему су сви задовољни – општина јер је немоћна да интервенише, пребацујући одговорност на више инстанце, и инвеститор који је релативно лако остварио своје намере.

Грађани су препуштени тиранији безакоња и криминала, без права жалбе и заштите права на квалитетно животно окружење. Да грађани МЗ "Жикица Јовановић-Штапац" нису узели правду у своје руке и сопственим снагама уклонили објекат у изградњи, била би то још једна карика у ланцу ружења Београда. Али, кренимо редом.

На углу Кумодрашке и Витановачке улице, 21. 10. 1999. године почeo је да се грали објекат на парковској површини, која је детаљним урбанистичким планом била дефинисана као парк још пре 23 године, када је саграђено ово насеље. Насеље је део МЗ "Жикица Јовановић-Штапац" и лоцирано је на месту где су се некада налазиле породичне куће. На

месту садашње кафанде "Реванши" налазили су се приватни објекти који су порушени, место је поравнато и претворено у парк.

Под окриљем ноћи, 21. 10. 1999. године, нанесени су темељи будућег објекта. Инвеститор радова, Драган Вокић, или како га знају у крају, Драган "камата", заузео је читаву површину парка, чиме је затворио пролаз према Краљевачкој и Кумодрашкој улици и према ОШ "Веселин Маслеша". То је био довољан разлог да грађани спонтано поди-

3-4 спратага. Индикативно је, додуше према незваничним информацијама до којих су грађани дошли, да је Љиљана Милутиновић, секретар СО Вождовац, примила новац од Вокића. Кроз призму таквих закулисаних радњи најочитије се рефлектује спрега урбане мафије и градских структура.

Посебно поглавље овог случаја чини Небојша Атанацковић, председник СО Вождовац. Венито манипулишући јавношћу, позвао је представнике грађана, као и заинтересоване новинаре и ТВ куће у

Последица корупционашке политике градских чинника као изазов грађанској савести

гну глас протеста против бесправне градње и надлежних служби, које прећутно аминују урбанистички хаос. Јер, како другачије објаснити да извођач радова држко одбије да прими решење о престанку радова од стране општинског инспектора.

Парадоксално, али, нажалост, по већ усталјеном обичају у нашем граду, свештеник вождовачке цркве је освештао темеље инкриминисаног објекта, пре лазећи преко чињенице да се тиме угрожава безбедност парохијана.

Радови су настављени ноћу, а епилог су саливени темељи који могу да носе

свој кабинет на разговор о актуелном проблему. После његове тираде о потреби да се стане на пут дивљој градњи и јавне понуде оставке у случају неуспеха у том подухвату, остало је неразјашњено ко је од надлежних учествовао у противзаконитом издавању решења о уступању парковске површине за градњу монтажног објекта величине 30 м². Каква је веза између знаних и незнаних дивљих "грађивала" и градске власти, када општине немају ингеренције над градским земљиштем и не могу да доносе решења о градњи. Много питања која траже хитне одговоре у име наших

Влада Републике Србије
Министарство грађевина-Министру
Београд, Немањина 22-24

Београд, 08.11.1999. године.

ПИСАЦ
ПРОУДИЛНИК ОРГАН
ОДЛУКУЈУЋА ОДЛУКА
08.11.1999.

ПЕТИЦИЈА

60

ГРАЂАНА МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ "ЖИКИЦА ЈОВАНОВИЋ-ШПАНАЦ"

Због узурпације јавне површине (једног урбаниј парка-угао Кумодрашке и Витановачке улице) од стране физичког лица, коме је Општина Вождовац дала дозволу за изградњу припременог објекта на тој локацији, као и угрожавања живота грађана, а посебно деце која сада морaju да иду коловозом до школе, грађани овог дела Месне заједнице "Жикцица Јовановић-Шпанац" и Општине Вождовац, па онј начин се обраћају свим надлежним институцијама и појединцима, са захтевом да предузму радње које су потребне ради уклањања спорног објекта, и даље наведене површине у пређашње стање.

Грађани су ових дана у више наврата тражили од Председника Општине Вождовац хитну интервенцију и омогућавање нормалног живота грађана овог дела Општине Вождовац, или да данашњег дана Председник Општине Вождовац није имао конкретно предузео, осим што је држao конференције за штампу и давао пролаз деце и грађана.

Тражимо од свих којима се обраћамо, да у домену својих овлашћења и надлежности предузму одговарајуће мере и да што пре донесу одлуку о укидању речено о зидану било какног објекта на спорној локацији (јавној површини-парку), као и да се хитно приседе првобитној намени парковска површина и омогући безбедан пролаз деце и грађана.

Обзиром да руководство СО Вождовац, на челу са Председником не испуњава обавезе време грађанима на чијем се делу налази, захтевамо оставку целокупног руководства СО Вождовац, које је допринело настанку овог проблема.

ГРАЂАНИ КУМОДРАШКЕ, ВИТАНОВАЧКЕ, КРАЉЕВАЧКЕ И
ОСТАЛИХ УЛИЦА МЗ "ЖИКИЦА ЈОВАНОВИЋ-ШПАНАЦ"

Прилог:

потписи 759(седамсто педесет девет) грађана

ДОСТАВЉЕНО:

- Председнику Скупштине општине Вождовац
- Председнику Скупштине града Београда
- Председнику СПО, Вуку Драпковићу

Драги суграђани и комшије,

Молимо вас да се придружите протесту против узурпације и дивље градње на углу Кумодрашке и Витановачке улице у недељу 31.10.99 у 13 ч. и да покажемо своје противљење и неслагање са поступцима који угрожавају животе наше деце и нас.

Ако ми сада не сачувамо парк и слободан и безбедан пролаз до школе за нашу децу, сутра ће бити касно.

Спречимо дивљање и узурпације док то још можемо.

Урадимо то због себе и будућности своје деце.

Драги суграђани И комшије!

Молимо Вас да и Ви својим потписом ове петиције потпомогнете настојању да се бесправно и илегално подигнут објекат на углу Витановачке и Кумодрашке улице што пре сруши и да се парк и пешачке стазе доведу у пређашње стање. Као што знаете, извођач је противзаконито узурпирао јавну зелену површину која припада свима нама и уништио једину пешачку стазу коју сви ми користимо. Највећа опасност прети нашој деци која иду у школу, јер су, као и сви ми принуђена да излазе на коловоз Кумодрашке улице да би дошла до раскрснице. Срећом, прорадила је наша грађанска свест, па смо са неколико спонтанних окупљања успели да зауставимо радове, али то није довољно. Зато смо поред свих жалби, писаних пријава одговарајућим органима покренули и акцију прикупљања потписа. Ову петицију ћемо умножити и проследити одговорним општинским, градским и републичким инстанцијама.

Молимо Вас да се и Ви својим потписом придружите овој акцији, јер ово радимо због свих нас.

JKP ZELENILO BEOGRAD
Сектор уређивања зелених површина

Mali Kalemegdan br. 8

Beograd 23.11.1999 g.

Poštovana gospodo,

Predmet: Zahtev za privodenje nameni parkovske površine
ugao Kumodraške i Vitanovačke ulice – Voždovac.

U parku na ugлу Kumodraške i Vitanovačke ulice, opština Voždovac, bespavnom gradnjom (iskopom temelja) oštećeni su travnjaci, posećeno drveće i umišljen betonske pešačke staze. Ovim je uništen jedini park u ovom delu grada i onemogućen bezbedan prolaz građana, a posebno dece do obližnje škole "V. Masločia" i grada..

Građani su sprečili divlju gradnju i obratili se nadležnim gradskim i opštinskim organima da se zaustavi gradnja i sanira oštećeni park. Nažalost, do danas (a proteklo je više od mesec dana) niko nije poduzeo ništa.

Mi se na ovaj način obraćamo vama, kao nadležnim za uređenje i održavanje parkovskih površina u gradu, i molimo vas da preduzmete sve potrebne mere da se pomenući park doveđe u prvobitno stanje i omogućite neštamet i bezbedan prolaz stanovnika ovog dela grada.

Nadamo se da ćete shvatiti naša strahovanja (sada naša deca idu veoma prometnim kolovozom jer im je uskraćena bezbodna staza kroz park) i očekujući vašu brzu intervensiju, srdačno vas pozdravljamo.

суграђана којима је угрожено право на квалитетан живот.

Драган Ђокић је решењем број 351-1009/99, од 8. 10. 1999. године, које је потписао Драган Павлов, шеф одељења за комуналне и грађевинске послове СО Вождовац, добио дозволу за извођење грађевинских радова. Звучи прсто невероватно да је захтев за доделу земљишта за изградњу поднет 7. 10. 1999, а решење је издато 8. 10. 1999. године.

Небојша Атанацковић је покушао да скине одговорност општине, тврдећи да они нису надлежни у том случају већ град, и да законски мора да прође рок од месец дана да се спорни објекат сруши. Све је то резултирало блокадом саобраћаја у Кумодрашкој улици, као израз револта грађана неефикасношћу општинских органа на уклањању објекта.

Грађани су прикупили 759 потписа и послали петицију на следеће адресе: председнику СО Вождовац, председнику Скупштине града, председнику СПО-а и министру грађевина у Влади Републике Србије. Петиција садржи следеће: да се заустави угрожавање безбедности грађана; да се обезбеди несметан прилаз школи; да се простор доведе у првобитну намену; оставку целокупног руководства СО Вождовац, као најодговорнијег субјекта у настанку овог проблема.

Директор ОШ "Веселин Маслеша", Трипко Међедовић, изразио је, са своје стране, протест министру просвете у Влади Републике Србије и Небојши Атанацковићу. Одговора још нема. Ових дана постал је захтев ЈКП "Зеленило Београд" да они интервенишу у овом случају и приведу дати простор првобитној намени, јер је у њиховој надлежности, пошто су га одржавали до ове узурпације.

Као финале првог чина ове својеврсне драме послужило је спонтано рушење дела објекта од стране грађана, као акт протesta против безакона у урбанијој политици града (СПО-а).

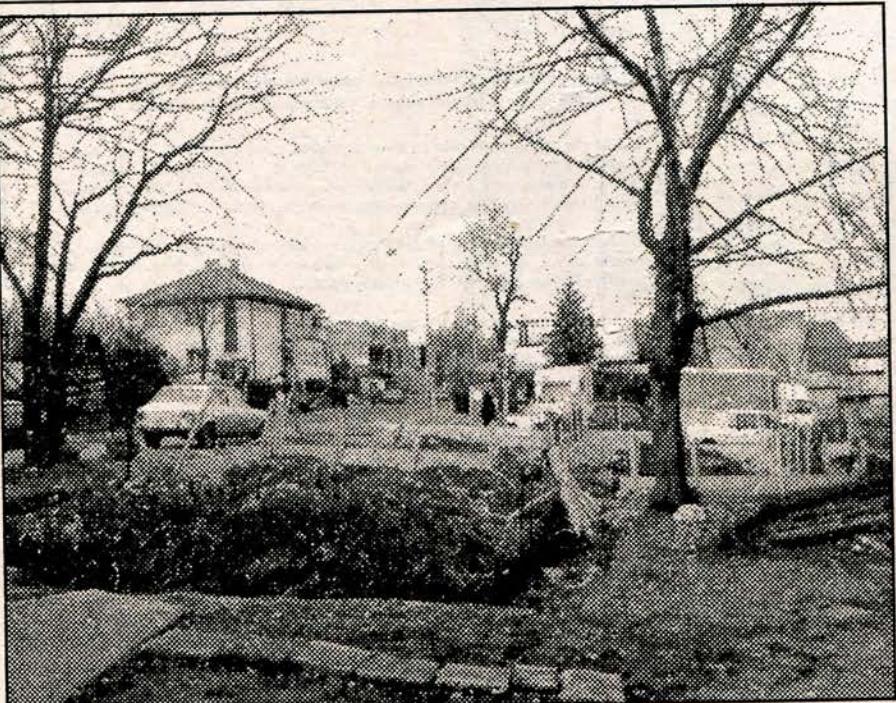
Шта рећи после свега? Грађани ни по коју цену неће одступити од својих захтева, јер су, на крају крајева, тиме угрожени њихови животи и животи њихове деце. Ако се настави постојећа рурализација и претварање Београда у паланку које је проглашено Српским покретом обмане, неће више бити могућ урбани, грађански начин живота.

Ипак, најопштије узеши, за велеград се може рећи да је место слободе. Стара пословица каже да "градски ваздух чини људе слободним". Самосвест представља облик урбаног разумевања стварности. Уместо да очајавају, самосвесни грађани су почели да формирају мноштво интересних група.

Будући да градски органи не предузимају ништа, да су подложни корупцији и олигархизацији, грађани преко својих удружења организују локалне акције, чиме се истовремено успоставља мост између њих. Циљ ових удружења је мобилисање јавности, и на њима почива каква-таква нада Београда да ће се одупрети урбанистичком терору.

Иван Николић

Темељ будућег бесправног објекта у Кумодрашкој улици

"ОЧЕКУЈЕМ ДА ЂЕ МИ СУД ВРАТИТИ ЛОКАЛ КОЈИ МИ ПРИПАДА ПО СЛОВУ ЗАКОНА", ГОВОРИ АНЂЕЛКА ВУКОТИЋ

БОГАЂЕЊЕ ПОЛИТИКОМ

"После извесног времена, примио ме је Александар Милутиновић. На моје питање да ли су људи из пословног простора долазили у мој локал и тражили паре, одговорио ми је потврдно"

Смените их за месец дана ако не буду ваљали:

"...Јавно ћемо пред грађанима отворити благајне да видимо шта је у њима остало. Затим, треба видети колико Република дугује ком граду и којој општини. Ми хоћемо да приватизујемо имовину, али само домаћински, по тржишним ценама, и да се зна где ће те паре да иду. Нико не сме добити отказ зато што је члан СПС или ЈУЛ-а; отказ ће добити само они који не умеју да раде и који су починили криминал". (Дневни телеграф, 9. 2. 1997)

Овако је својевремено лидер СПО-а, Вук Драшковић, јавно промовисао доктрину нове тзв. демократске власти. Данас, након приличне временске дистанце, над нашом престоницом надвили су се црни облаци корупције и страха који разједају темеље права и моралности. Бесправна градња, осионо заузимање зелених површина, избацивање из становова – одавно су постали декор наше свакодневице.

"Смените их за месец дана, ако не буду ваљали. Ја сам због вас овде био 88 дана и кажем вам да ћу бити срећан онолико колико вас усрћим. Они који су данас преузели власт у Београду морају да се сучеле са стварношћу, морају да сасеку све трошкове, да раде од јутра до мрака, да буду калуђери у сваком погледу. Док смо били опозиција имали смо представу о савршеној власти, та представа може бити истинита само ако ви будете жигосали њихову и најману грешку". (Дневни телеграф, 22. 2. 1997, говор Вука Драковића)

Резултати такве "калуђерске и савршене политичке" оличени су у тамном вилајету којим харају безакоње, аморал и својеврсни вашар таштине.

Све ће то народ платити

Отимање локала коришћењем закона сиље одузето је право на егзистенцију великим броју наших суграђана. Малициозно и прозаично је рећи само то да снага кладе вала. Како је ствар исувише озбиљна, вреди је анализирати. Случај Анђелике Вукотић недвосмислено говори сам за себе.

– Предузеће "Анђела" уредно сам регистровала 1993. године. Све је нормал-

но функционисало до долaska нове градске власти.

- Са доласком нове градске власти почели су и проблеми са градским оцима?

– Да, то је тачно. До тада нисам имала никаквих проблема. Нова градска власт је конституисала и нова правила рада. Повереник градске скупштине, Раде Стефановић, недвосмислено је тра-

тање да ли су људи из Пословног простора долазили у мој локал и тражили новац, одговорио ми је потврдно. Мој адвокат је, затим, ступио у контакт са господином Милутиновићем, не би ли покушао да га убеди да ја тог новца немам или да се бар пронађе неко компромисно решење. Тада предлог је наишао на "разумевање" господина Милутиновића, који је снизио тражени износ, прво

Б) Власнички лист

Број земљишног улошка: 1175

Редни број	УПИС	ПРИМЕДА
	Несујасно је	
	Државна својина бласник б-6	
1	Радбурске Суботице	
	којеснке несреће-носта дод A/24 је	
	Башчарска Суботица дод на основу 10 ма 84/81	
2	Закона о употреби у добији РС	

жио новац за даље власништво над локalom. Новац је наводно требао да буде вид спонзорства коалицији "Заједно". У питању је била цифра од 20.000 ДМ. Оставио ми је недељу дана да прикудим тај новац. Како нисам располагала тим парома, запретио ми је принудним исељењем. У недостатку било какве помоћи, обратила сам се Александру Милутиновићу, потпредседнику скупштине града и директору пословног простора општине Стари Град.

- Која је улога Александра Милутиновића у вашем случају?

– После извесног времена примио ме је Александар Милутиновић. На моје пи-

на 15.000, а затим и на 10.000 ДМ.

На нашем следећем сусрету покушала сам да издејствујем плаћање на рате, на шта ми је он понудио новац, који би му враћала уз камату коју би он одредио. Такође ми је припредио исељењем и судском тужбом ако не пристанем на дате услове. Пошто сам одлучила да не подлегнем уцењивању, врло брзо је стигла и тужба суду.

Међутим, како су сва законска права била на мојој страни, а у страху од повољног исхода по мене, кренуле су претње и застршивања. Више пута је у локал долазила иста екипа силеција, малтретирајући ме и претећи да ће дићи локал у ваздух. Обратила сам се за помоћ

СУП-у Стари Град, где надлежни нису могли ништа конкретније да ураде. Притисци су се интензивирали. Долазили су у локал претећи наводно да поседују судско решење којим се налаже да се иселим, уз стапно потраживање већ поменуте своге новца. На моје инсистирање да покажу то решење, које ја нисам добила, а које би у сваком случају поштовала, нису се обазирали.

- Ваш локал је постао мета "нове демократске власти". Шта сте тада помислили?

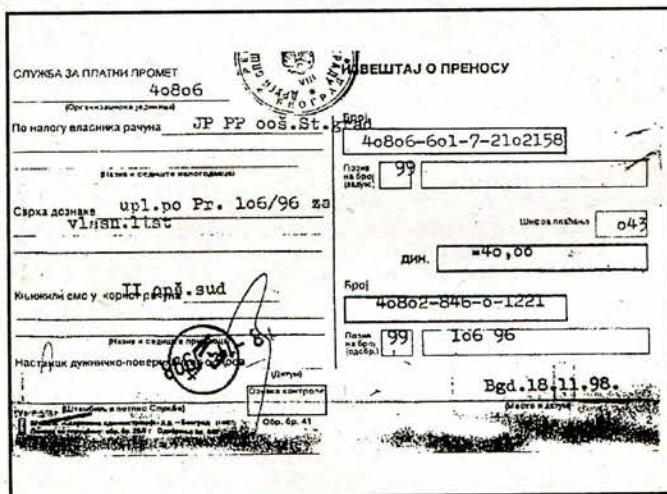
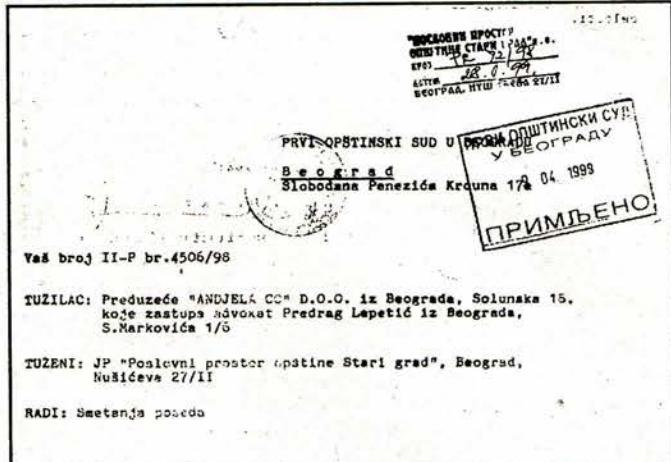
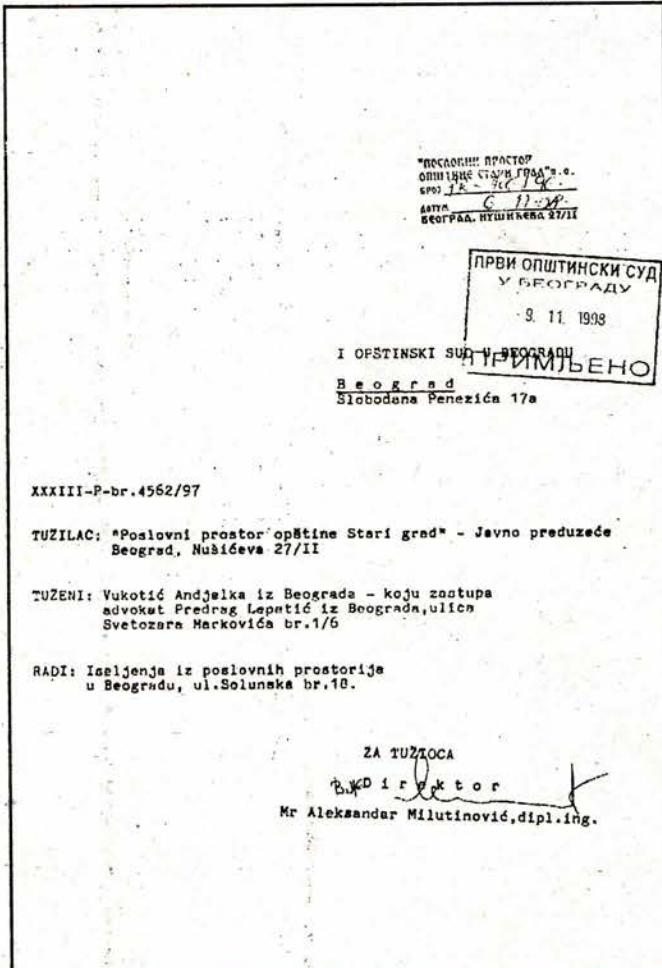
— Услед јаких претњи и малтретирања последње три године, које психички нисам могла да понесем, напустила сам

ствени локал и читав случај инсценирала. Мој адвокат је предложио суду да се позову сведоци који би потврдили истинитост мого исказа, што је и прихваћено.

Све време трајања суђења њихов адвокат ми је упућивао салве увреда и претње — да сам криминалац, лажов. Симптоматично је да се најважнији сведок није појавио, јер је вероватно био изложен претњама, пошто и сам поседује локал. Наме, према исказу сведока, група младића из ЈП "Пословни простор" је усред дана исекла решетке на улазним вратима и извршила преметачину. Такође, тражили су (а знају да буду врло

ла за киоске и надоградњу у општини Стари Град. Пошто је Сунчици Николић на волшебан начин додељен мој локал, у одлуци нађеној са унутрашње ствари локала стајало је:

У захтеву је наведено да је локал празан, што је класичан пример обманивања и манипулатије, јер је локал већ шест година нормално функционисао. У тачки бр. 2 стоји да локал има 30 м², а у образложењу да исти располаже са читавих 38 м². Шта је то него експлицитно изругивање закона и правни нонсенс "моралних и духовних обновитеља". Поставља се питање ко је могао да нареди обијање локала пре доношења судске

локал. Очекујем да ће ми суд вратити локал који ми припада по слову закона. На суђењу 6. октобран ове године, изнела сам све што је узроковало моје присилно напуштање локала. Такође, истовремено се води и судски процес због обијања локала без мого знања.

- Описите ток суђења и да ли је било неких притисака на вас?

— Судску парницу сам повела због противзаконитог обијања мого локала. Аница Ердељановић, техничко лице Пословног простора је изјавила пред сведоком да су у обијању учествовала два човека која су слушала њено одобрење, и да нису хтели да ме позову да присуствују том срамном чину. Адвокат који је заступао Пословни простор, тврди да они нису учествовали, износићи низ пушталних оптужби — да сам ја обила соп-

"убедљиви") да се моје комшије (међу којима је био и сведок који се није појавио) потпишу као сведоци током пописа инвентара, да би скинули са себе одговорност у случају да нешто недостаје. Затражила сам на суду да покажу примерак тог записника, што они наравно нису имали. Уследила је, њихова контраоптужба да сам ја фалсификовала потпис, негирајући умешаност Пословног простора. На одредби о обијању локала, који сам нашла са унутрашње стране, стајао је печат и потпис надлежног из Пословног простора. Међутим, прави шок и неверицу је изазвало сазнање да је локал издат Сунчици Николић.

- Ко је Сунчица Николић, и како се даље развијао процес?

— Сунчица Николић је кћерка Јелене Николић, надлежне за издавање дозво-

одлуке. Ко је толико моћан и недодирљив да заобилази институцију суда и прети ми исељењем пре судске одлуке?

- Госпођо Вукотић, шта даље?

— Наравно, страх је превладао, али и решеност да јавно проговорим о непријатном искуству са градском влашћу у име великог броја људи који се боје да изнесу своје проблеме у јавност. Да ли је чланство у СПО-у кључ за миран сан. После свега, остаје ми вера у снагу закона над безакоњем и анархијом.

Било како било, случај ће, по свему судећи, имати још подоста обрта. Намера отмиčара који је сатеран уза зидније да врати цео плен, него тек један мањи део. Оштећени тражи не само плен, већ и надокнаду за претрпљен бол и патњу.

Иван Николић

СЛУЧАЈ НАДЕ КОВАЧЕВИЋ УВЕРЉИВ ЈЕ ДОКАЗ
ОТВОРЕНОГ НАСИЉА ГРАДСКЕ ВЛАСТИ

ЗАТВОРЕНИ КРУГ ЛУДИЛА

"Третирани смо као криминалици, насиљно су нам обијена улазна врата, и, при том, без икакве гриже сваести избачени смо на улицу"

Избацивање читавих породица на улицу, игнорисање постојећег закона о станововању и разне манипулативне ставовима, одавно су постали део тужне свакодневице Београда. Проблем је у томе што нико од надлежних у Београду не реагује и не спречава својеврсно "врзино коло" у које су житељи овог града, не својом кривицом, просто угурани, без могућности да напусте затворени круг лудила. Сјајни француски политичкиолог, Бенжамен Констан, је у спису "О узурпацији", тврдио да, у неким раздобљима, људи треба да прођу цео круг лудила да би се вратили разуму. Чини се да је садашње раздобље Београда обележено непоновљивим лудилом. При том, нека питања се сама намећу: Докле ће се то толерисати? И како је, уопште, могуће изаћи из тог затвореног круга лудила? Али, кренимо редом...

Случај Наде Ковачевић је уверљиви егземплар отвореног насиља које не утемељује садашњу рогобатну градску власт. Животне прилике у нашем граду, које су испод сваке критике, после избацивања још једне породице на улицу, добијају гротескне облике. После узурпације станарског права и остављања без крова над главом, "бржни" градски челници су грађанину оставили могућност усељења у неки мемљиви подрум, запуштену гаражу, чиме се завршава ова лакрдија која, нажалост, раздаткиво Београда. То је прича о логици неспутане мегаломаније, коју треба да "прогутамо" као непобитну стварност.

"Станујем у улици доктора Нике Миљанића бр. 2 на Карабурми, у просторији од својих 8 m², у којој се некада одлагало смеће, у коју избија канализација. Избачена сам, 1997. године, из стана у истој згради у коме сам непрекидно провела 24 године".

Прича је следећа. Претходни стан у коме је госпођа Ковачевић становала са носиоцем станарског права Иванком Васиљевићем, срушио је Завод за изградњу Београда (у даљем тексту Завод), и зауврт је, 1973. године, доделио госпођи Васиљевићу стан у улици др Нике Миљанића 2. Нада Ковачевић је са покојном госпођом Васиљевић склопила уговор о доживотном издржавању 1975. године, и у том стану је, са својом породицом,

Срамота: да ли ће се и они радовати уласку у нови миленијум?

живела до 1997. године, када је избачена чена.

"Када су чули да је госпођа Васиљевић умрла, Завод је, средином осамдесетих, покренуо поступак против мене. Случај је варирао: прво сам изгубила, па поново добила стан, али је Завод убрзо после тога изненада престао да се интересује за спорни стан. И то све до 1996. године, када сам, незнајући шта ће се изродити из тога, отишла у општину да откупим стан. Општина је веома брзо покренула поступак против мене, сматрајући да сам се ја бесправно уселила".

Уз помоћ станара, Нада Ковачевић се са троје деце уселила у поменутих 8 m², без елементарних услова за оптимално функционисање станара. У њихов стан се уселила породица Вистаћ, која је већ имала решено стамбено питање. Од тада до данас, резултат обраћања разним надлежним градским

осион однос градских власти према на- ма, који додељују стан породици која је материјално и стамбено ситуирана, а ми немамо услова ни да изнајмимо стан".

Изопчавање свих односа, као продукт Српског покрета обмане, продрло је у све виталне поре овог града, инфицирајући његове вредносне аспекте и морал, економију, право... Ми више нисмо поред Потемкинових села, ми данас живимо у њиховом седишту. Али, садашње помирење са овом ситуацијом, може се, попут бумеранга, вратити градским силиницама; својеврсна спирала власти која се, попут куле од карата, може сваког тренутка срушити.

"Сам тренутак исељења био је посебно трауматичан за нас. Третирани смо као криминалци, насиљно су нам обијена улазна врата и, при томе, без икакве гриже савести смо избачени на улицу. Ствари су нам приликом избацивања

ке о том стану. Да сам желела да поступам нелегално, могла сам да поднесем на увид само уговор о доживотном издржавању, без изношења чињенице да сам се судила са Заводом. На крају, после свега што смо доживели, са крајње неизвесном будућношћу, једино могу да кажем велико и горко срамота овој бестидијој градској управи".

Увидом у документацију госпође Ковачевић, нека питања траже што хитније и прецизније одговоре. Треба утврдити ко је и по основу ког закона уселио другу породицу у исти стан. Општина Палилула није била надлежна за доношење решења о принудном исељењу, јер је једино надлежни суд, преко тужбе града или општине, надлежан да по закону процени права општине и града у конкретном случају. Уместо да се понаша по закону, општина је донела по-мунето решење и целу породицу са м-

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД БЕОГРАД
ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА
Општинска орган управе
Одељење за општу управу
Број: 360-145/96
Датум: 28. 08. 1997. г. Београд

П. 286/2

Општина Палилула
Одељење за комунално
стамбено послове
11000 БЕОГРАД
Таковска бр. 12.

ЗАГЛАДИЛОСА
ЗА ГРАДСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КОМУНАЛНЕ, ГРАДЕВИНСКЕ И СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
ГРАДА БЕОГРАДА

ЗАЛБА

на Решење Одељења за комунално стамбено послове Општине Палилула бр. 360-145/96-II-01
од 26.6.1996. године

Ожалбеним Решењем тај орган је утврдил да подносилац Залбе користи без законског основа стан бр. 1, у улици Др. Нике Милјанића бр. 2, у Београду, те му се налази да у року од три дана од дана извршности овог Решења, испразни бесправно засути стан од свих лица и ствари.
Против овог решења у законском року подносим Залбу због:
- погрешно и непотпуно утврденог јединијашног stanja,
- битних повреда управног поступка, i
- погрешне приме материјалног права

и прељажем да другостепени орган по сprovedеном поступку Решење бр. 360-145/96-II-01 од 26.6.1996. године ПОНISTI KAO NEZAKONITO.

Оврагло је
Првостепени орган правилно је утврдил да је против подносиоца Залбе безупречно воден судски поступак за исељење по туžbi (не захтеву) Завода за изградњу града Београда.
Такође у ставу 2. обраzoложења првостепени орган наводи да је у поступку доношења ожалбеног решења поуздано је да је утврђено Решење Одељења за изградњу града, а ради изјашњавања по пitanju власništva na predmetnom stanu.
Iz činjenice da se na ročici nije pojavio predstavnik Direkcije za izgradnju grada i samo na osnovu izjave punomoćnika Skupštine grada, prvostepeni organ potpuno neosnovano zaključuje da Direkcija za izgradnju grada Beograd nije vlasnik predmetnog stanu, ne navodadi ni jednu drugu pravno relevantan činjenicu ili dokaz, za ovakav zaključak.
Prema pravnom shvatjanju podnoсиоца Zalbe, Skupština grada Beograda nema aktivan legitičan pravni postupak za pokretanje postupka исељења у овом предмету, jer nije na pouzdano način utvrđeno da je vlasnik predmetnog stanu.

службама, само су празна обећања о скромном исељењу у неки непостојећи стан.

"Обраћала сам се надлежним у Скупштини града, конкретно Драгану Човићу, за помоћ, али он ништа није предузимао. Када су ме избацили из стана, из општине Палилула су ме послали код Човића ради издавања потврде којом би се спречила узурпација мојег стана. Међутим, он се, напрасно, тога дана изгубио, а ја сам морала да останем на улици са својом децом. Сматрам да су ме без икаквог правног сноса иселили, јер се увилог у документацију коју поседујем, све може проверити. Син ми је био на ратишту за време агресије НАТО-а, где је био повређен, а ја нисам имала услове ни да му оперем и осушим униформу. То одслакава крајње нехуман и

што уништene, што покрадене, јер нисмо имали где да их склонимо. Од свега нам је остао један комшијин кауч, затим један наш изломљени кауч на коме спава мој син, и још један на коме сам ја и моје две кћерке. Муж је принуђен да спава у просторијама неког бициклистичког клуба, чији је члан.

Поражавајуће је да немам коме да се обратим за помоћ – обраћала сам се различним новинарима, институцијама, али заједничко је да не постоји жеља да нам се помогне. Једино што смо добили је њихово слегање раменима и страх да нам изађу у сусрет. Студио Б, као сателит ове накарадне градске власти, одбио је да пошаље своју екипу и сними услове у којима живимо. Општина, какве ли ироније, уопште није ни имала подат-

алолетном децом избацила на улицу.

На решење општине Палилула бр. 360-145/96-II-01, уложена је жалба другостепеном градском секретаријату. На ову жалбу ни до дана избацивања поменуте породице, 28. 8. 1997. године, није одговорено.

Нејасно је како су уопште донете пресуде суда о исељењу, јер је Завод, као титулар стамбеног простора, одустао од извршења судског налога. Наводно је стан уступљен Скупштини града, а да никад у списима нема података о томе на основу ког и каквог документа је то уступање извршено. Занимљиво је у свему томе, да тај стан није постојао ни у евидентији стамбеног фонда града ни општине Палилула.

Иван Николић

ПОДСЕЋАЊА РАДИ, ВАЉА СЕ ВРАТИТИ У ПОЧЕТНУ
ТАЧКУ ФОРМИРАЊА КРИВУДАВЕ "ПРОГРАМСКЕ"
ОРИЈЕНТАЦИЈЕ СРПСКОГ ПОКРЕТА ОБНОВЕ КРОЗ

ДОСИЈЕ СПО (ДРАШКОВИЋИ)

Није нам циљ да уносимо себе у наредне редове, већ да разголитимо њих (СПО)

Да ли ће америчка администрација успети оно што у Србији већ подуже никоме не полази за руком, да помири Вука Драшковића и Зорана Ђинђића? Каква год вест била, тешко да ће битно поправити прилично мучан утисак политичких осцилација и мимикрије лидера СПО-а. Десетогодишња историја опозиционог деловања Вука Драшковића протекла је у јаловој потрази за својим оригиналним програмским и страначким идентитетом. Подсећање на ратни, антиратни и изразито национални антагман СПО-а, лутање између екстремног глорификована четништва и монархије, умереног републиканизма; као и посвећеност европамеричком моделу демократије; константно осцилирање између залагања за променом система и партиципације у каквој-таквој власти, сувише је интензивно да би се смело потценити.

Ко је заправо Вук Драшковић? Израстао у вртлогу буђења националних и духовних осећања Срба после полуvezовног мрака, убрзо је притиснуо ореол обновитеља српског националног бића, вере у себе и памћења о себи. Вешиће балансирајући и кокетирајући између митских јунака и традиције и растућег брисања глобалне биполарне слике света, постао је метафора за промене. Међутим, убрзо је испливало на површину друго лице господина Драшковића, лице Вука Бранковића. Кама, Јасеновац, апокалипса као тематски извор "Ножа", "Молитве"..., је попут духа у боци, све више отварала још незалечене ране светосавских мученика.

Дошли су деветомартовске демонстрације, паље су прве српско-српске жртве, а подршка господину Драшковићу дошла је, ни мање ни више, него од Степе Месића, настављача кrvavе идеологије Гвида Кватерника на егзодусу српског национа. Убрзо је наступио период интензивне сарадње двојице саобраћа на амортизованају вапаја српског човека за хомогенизовањем нације.

Веома брзо западни српски крајеви су већ били увучени у вртлог рата. Оркестрирани притисци са Запада на нашу земљу имали су своју потпору у антиратном фронту чија је перјаница био СПО. Истовремено са бестијалним претери-

вањем српског живља са вековних огњишта, све снажније се ојртавала удворица црта у карактеру Вука Драшковића.

Перманентно пребацивање кривице за сво зло на овим просторима на нашу земљу, довело је лидера СПО-а на место главног фаворита европске харантге. Такву репутацију одржавало је његово хронично колебање између грађанског и националног усмерења. Раздобље опозиционог протеста 96-97. и после њих, можда је најкарактеристичнији индикатор страначке и програмске незрелости и нестабилности. У јеку протеста забележен је, на срећу, неуспешан покушај пребацивања одговорности за терористичке акције шиптарских екстремиста на наше органе безбедности.

"Да бисмо постигли своје циљеве тренутак је да позовемо и неке друге снаге са чијим неутралним држањем више не можемо бити задовољни. Армијо, односно, људи који водите војску, бићете одговорни пред Србијом и српским народом уколико терористичкој дружини ЈУЛ омогућите да испровоцира крвопролиће на Косову". У наставку излагања Драшковић каже: "Постоје озбиљне сумње да је ЈУЛ организовао атентат на ректора праштинског универзитета Паповића". Следио је минут ћутања неком Албанију наводној жртви "Полицијске brutalnosti".

(Демократија, 20. 1. 1997)

Невероватна је патолошка тежња Вука Драшковића за влашћу која се темељи на доктрини о пактирању и са "прним ѡаволом" ради рушења легалне власти. Тако, у току једне беседничке тирade Вук збори: "Један од лидера косовских Албанаца, Адем Демаћи, упутио је јуче преко "Наше Борбе" речи које одавно нису упућене српском народу", позивавши присутне да поздраве овај гест. Тај исти Адем Демаћи ће неколико година касније обилато допринети рушилачком пиру НАТО хорди над нашим народом.

("Наша Борба", 7. 12. 1996)

Добијање власти на локалном нивоу у неколико градова било је прејако искушење за Драшковића. Спор око превласти у коалицији "Заједно" довео је до раскида коалиције, преузимања Скуп-

штине Београда и освајања Студија Б, чиме је Вук Драшковић започео нову, битно другачију фазу у односу на претходни период. Суверено владање Београдом пуне две године значило је неформално партнерство и кооперативност са СПС-ом и ЈУЛ-ом.

У време почетка НАТО агресије на нашу земљу, дошло је до Драшковићевог улетања у Савезну владу Момира Булатовића, наводно мотивисано патриотским и националним мотивима. Гласило СПО-а, Студио Б, неуморно је тих ратних дана беснео на агресоре и њихове владе, покушавајући да амнистира Драшковића, сада као пробуђеног бораца за национални понос и част. Али како је све код Драшковића кратког даха, уследило је његово напуштање Савезне владе, праћено изношењем низа паушалних оптужби на рачун државних органа и војске.

Студио Б је, као Драшковићев ехо, дао велики допринос његовим медијским триковима. После завршетка агресије почиње његова све интензивнија сарадња са владама агресорских земаља у циљу рушења власти и подривања ране земље. Напуштање курса тзв. патриотско-националне опозиције и приближавање ставова са снагама које протежирају. Запад не иде нимало лако. Светски моћници су неповерљиви према његовом честом мењању позиције, а на домаћем терену води битку за формално устоличење као неприкосновеног лидера опозиције.

Последњи потези СПО-а и Вука Драшковића више наликују очајничком покушају "највеће опозиционе странке" да поврати изгубљене позиције. Народ се, међутим, не да преварити – увек је знато да раздвоји жито од кукоља. Можда ће Олбрајтова нахи одговарајући рецепт, али увек ће се знати ко ће владати, а ко воду носити.

С обзиром да нам је намера да не истичемо свој став по питању активности Српског покрета обнове, јер би то неки злонамерни, вероватно, квалификовали крајње субјективно, овога пута, као и раније, прећемо оно што су велики пријатељи породице Драшковић говорили о њима, а наши медији преносили. То потпуно илуструје текст објављен 21.

фебруара 1998. године у листу "ДТ магазин", из пера аутора Миле Манојловић и Оливере Зекић, који од почетка до краја изгледа овако:

"Пакуј кофре, идемо у Париз по нову гардеробу. Милошевић ми је обећао, бићу председник Србије", рекао је Вук Драшковић супруги Даници грлећи је, када се прошлог лета вратио са разговора у Белом двору – испричао је за ДТМ некадашњи близак пријатељ породице Драшковић.

А само петнаестак година раније, пре него што су Драшковићи ушли у сурву политику, било је сасвим другачије.

– Кад су се узели, Вук и Дане су живели у изнадњеном стану. Дешавало се да буду и без паре, па су једне зиме остали без грејања. Ја сам им из Чачка довезао кубе и дрва како се не би смрзли – рекао је једном Велимир Илић, чачански градоначелник и доскора чест гост у кући Драшковићевих.

Даница и Вук данас живе у луксузној кући у дипломатском насељу на Бановом брду, "тешки су", како тврде саговорници ДТМ, преко 40 милиона немачких марака, а по сведочењу Милована Бркића: "имају возни парк на коме би им многи позавидели".

Вук Драшковић је, кажу наши саговорници, у свом животу имао три фазе: после рата играо је козарачко коло и био скроз првен, као и многи данашњи опозиционари. Затим је постао заклети монархија и најчешћи противник режима Слободана Милошевића, да би се последњих година, по речима његових дојурених саборца, поново вратио у режимске скунте.

Лидер СПО рођен је на Дан Републике 1946. године, у банатском селу Међа. Отац Видак Драшковић, био је колонизовани сељак, пореклом из Гаџика у Херцеговини. Кућа Драшковићевих није била баш имућна.

Своју супругу Вук је упознао 2. јуна 1968. године на студентским демонстрацијама. Венчали су се шест година касније, а кумовао им је Војислав Шешељ. На венчану, како је касније новинарима препричалао сам Драшковић, обое су били спортски одевени: носили су фармерке, он је имао карирану кошуљу заврнутих рукава, а Дане "некакву блузу".

Данас је госпођа Драшковић фармерице заменила Арманијевим и Версајевим комплетима.

Пре него што је ушао у бурне опозиционе воде и постао један од најтиражнијих писаца, Драшковић је био новинар. Био је дописник ТАНЈУГ и у време када је СФРЈ била једна од водећих несврстаних земаља у свету, направио велики број интервјуа са челницима тог покрета. Најцитиранији је био онај са Робертом Мугабеом, који је објавила "Дуга".

Разговор Драшковића и Мугабеса је, између осталог, текао и овако:

Драшковић: "Друже Мугабе, дајте ми пиштолј, бомбу, гранату да станем у ред са вашим храбрим борцима у борби против светског империјализма".

Мугабе: "Друже новинару, ви имате убојито перо, а то је у овој борби најпотребније".

Кад је окончао дописничку службу, Драшковић је радио као шеф информативне службе у тадашњем југословенском синдикату, а затим је почeo да објављује књиге и постао један од најтиражнијих писаца у то доба.

Прве велике паре Драшковић је, кажу наши саговорници, зарадио од књига. Милован Бркић, контроверзни новинар и донедавно друго перо "Српске речи" (одмах иза Данице Драшковић), испричао је да ДТМ:

– Вука познајем од 1978. године. Тада је био подстапар, а кад је постао секретар Мике Шпиљка добио је трошобан стан у Новом Београду. После се преселио на Петрово брдо.

Стан Драшковићевих у Улици Срсте на Младеновића, према Бркићевим и речима осталих саговорника ДТМ, био је укусно опремљен, без претераног луксуса, али увек чист. "Дана је увек била педантна", прича Милан Младеновић, који себе представља као некадашњег Вуковог великог пријатеља.

С почетка периода у којем је почeo да осећа како је " позван да спасе српски народ", како каже Младеновић, Драшковић је био спортски тип: никад није стављао кравату, носио је углавном фармерице или сомотске панталоне, руске чињме, имао је дугу косу и браду.

– Дане је била шеф правне службе, а потом директор у предузећу "14. децембар". Увек је била нафракана и налишена, али није често мењала хаљине. Редовно су излазили у Клуб књижевника на вечере. Она хоће да чашћава, доста је галантна, а Вук је и навиђена стиска. Од њега је немогуће отети динар. Само ми је једном платио ћевапе у "Касини" – каже Милован Бркић.

Сем што се слажу да је становао на Лабудовом брду и да је живео пристојно, као и већина Југословена у то доба, саговорници ДТМ не могу да се усагласе око тога шта је харизматични лидер у полету возио с почетка деведесетих.

Александар Тасковић, један од оснивача СПО, тврди да је Вук имао "неки малени аутомобил" који је СПО даривао једна Београђанка. Милован Бркић каже да је Драшковић од Бранислава Матића Белог добио "неки првени аутомобил" који је вредео 300.000 марака", а Коста Чавошки прича:

– Вук је 1989. године био прилично скромног имовинског стања. Сећам се да се после једног нашег разговора са страним новинарима понудио да ме повезе. Возио је белог "стојадина", чија су се десна предња врата затварала жицом, док је по био прилично иструлео.

Александар Тасковић каже да је Вук тада био "честит човек, средњег материјалног стања, привржен националној политичкој опцији".

– Кад је постао харизматични лидер променио се – тврди Тасковић.

Прве веће паре, како кажу наши саговорници (не рачунајући књиге) стигле су од српске емиграције.

Најчешћи емисари СПО међу српским емиграцијом у Америци и Канади били су, према речима Милана Илића (некадашњи члан ГО СПО), Милан Коменић и Александар Чотрић.

– Они су скучијали паре и доносили Вуку, али нико из ГО није био обавештен о којим се цифрама ради, нити где су оне потрошене. Они који су постављали таква питања врло брзо су завршавали каријеру у странци – каже Илић.

– Први сукоби у СПО везани су за материјално пословање странке – објашњава Александар Тасковић.

– 1990. године група људи тражила је финансијски извештај јер је у то време један високи функционер СПО донео из иностранства 20 хиљада марака мање него што је требало. После је тај причао да су новац појеле свиње, јер га је оставио у обору. Извештај о тим парама направно никад није поднет – каже Тасковић, тврђећи да се тих година у централу странке слива велики новац.

Приметна промена животног стандарда породице Драшковић настала је када је СПО први пут освојио део локалне власти у Београду.

Један бивши високи функционер ове странке тврди да су Драшковићи ушли у високо друштво након изласка из затвора, лета 1993. Владимира Гајића, бивши генерални секретар СПО, изјавио је недавно у интервјуу за ДТМ да Вук Драшковић почиње да сарађује са социјалистима баш у затвору. Гајић је тада био Драшковићев адвокат.

О политичкој вези СПО и СПС проговорио је помало Велимир Илић.

– Милан Божић је кључни човек за везу Данице Драшковић и Мирјане Марковић. Знам да неколико њихових сусрета у Божићевом присуству – казао је Илић.

Страхиња Илић, брат Велимира Илића, први Драшковићев шеф обезбеђења и лични возач, испричао је како су Драшковићи добили своју нову вилу.

Даница и Вук су, наиме, недавно напустили свој стан на Лабудовом брду оставивши га Даницијој сестри и преселили се у кућу у Улици београдских батаљона на Бановом брду.

– Драшковић је ту кућу добио од Милошевића као награду што није бунио Србе у Србији кад је пала РСК. Кућу, која је некад припадала канадском конзулу, каже Страхиња Илић.

Вук Драшковић је у неколико наврата тврдио да је кућу купио од продаје својих књига.

– Питам се како је брачном пару Драшковићи пошло за руком да за кратко време уђу у такозвано високо друштво – чуди се Коста Чавошки.

– Опозиционе странке које имају власт по градовима Србије ударају већи намет на вилајет него некад социјалисти. За постављање киоска на тротоарима узимају од три до десет хиљада марака, зависно од локације. Тај новац сигурно не иде у ГСП или градску касу. Знатно већа средства узимају се за издавање луксузног пословног простора, а нарочито за давање грађевинских доз-

вала и парцела на Сењаку, Дедињу... – каже Чавошки.

Саговорници ДТМ тврде да се фамилија Драшковић енормно обогатила откад је коалиција Заједно преузела велики део локалне власти у Србији. Поједини високи функционери ДС тврдили су да је СПО уцењивао Зорана Ђинђића.

– Да би пристали да лидер ДС својевремено постане градоначелник Београда, Драшковићи су заузврат тражили све најпрофитабилније функције у градској власти – каже наш саговорник.

Сви председникови људи

Ђинђић није јавно потврдио ову причу о уцени, али је чињеница да СПО данас држи београдска предузећа у која се свакодневно слива новац: пијаце, пословни простор, грађевинско земљиште.

– Њихова рачуница је да годишње само од грађевинског земљишта могу да зараде милијарду марака – каже извор ДТМ.

– Поједини директори су дужни да плаћају рекет својој страници. Прописане цифре нема, већ она зависи од тога колико је предузеће моћно. Знам да је својевремено Михајло Свилар, док је био директор "АМБ графике", давао и по

100.000 марака – каже некадашњи Вуков сарадник.

На ову тему одбио је да прича и Велимир Илић и то са истим аргументима, као и Свилар.

Илић је, наиме, репортерима ДТМ показао хрпу тужби које је добио од своје бивше партије, објаснивши да је због изјава у новинама морао да ангажује пет адвоката. Илић је, међутим, пре него што је стигао на суд испричao како га је његова странка рекетирала док је био у њеном врху.

Сви председникови људи

– На састанку којем је присуствовао и Верољуб Стевановић, градоначелник Крагујевца, речено ми је да из чачанског фонда за инвестиције пребацим милион динара на рачун једне крагујевачке приватне банке. Наводно су тамо услови били повољнији, а СПО је требало да од тих пара убира камату. Одбио сам то да учиним, јер нисам хтео да од Чачка правим београдску општину Стари град где се крало и куповало на велико – рекао је Илић.

– Кад су Драшковићи и Милошевић разговарали о "изборним условима" лидер СПО је, између остalog, рекао како је његова странка сиромашна и да нема довољно паре за кампању. Два дана на-

кон тога на рачун "Српске речи" у иностранству уплаћено је четири милиона марака, а у земљи 15 милиона динара – тврди саговорник ДТМ.

О свом богатству брачни пар Драшковић не воли да прича. Вук је једном приликом рекао да је Данка његово највеће богатство, а то је и њена омиљена реченица.

– Ја сам Вуку највеће богатство – рекла је Даница Драшковић кад су је новинари питали за материјално стање.

Стан, кућа, викендница, јахта

Богатство брачног пара Драшковић процењује се на 20 до 50 милиона марака. Један бивши високи функционер ове странке рекао је да оно вреди 40 милиона марака.

– То сам чуо на једном састанку и то од његове фамилије. Има бар десет сведока који су чули исту причу – каже наш саговорник.

Драшковићи, како кажу наши саговорници, главницу држе на иностраним рачунима. Већина паре је на рачунима њихових најближих и поверљивих рођака, а део паре води се на "Српску реч". На Вуково и Данино име је "прокњижен" само делић њиховог богатства.

Драшковићи живе у луксузној вили у дипломатском насељу, која има велико двориште и црног вучјака као чувара. У "возном парку", каже Милован Бркић, "имају више возила него Влада Србије".

Бркић тврди да највише новца идат на Даничину гардеробу. "Она има око 250 бунди, а сваки њен комплет вреди по неколико хиљада марака", каже Бркић.

Даница преферира моделе "Коко Шанел", "Диора", "Лагерфилда", "Арманија" и "Версачија", док Вук не хаје превише за гардеробу. Тек недавно постао је префињено елегантан, од када је себе прогласио државником.

РТС је саопштавао да Драшковићи имају вилу на Женевском језеру, али је то Вук демантовао. Након децембарских председничких избора Драшковићи су боравили на Карибима (острво Руба). Они иначе имају стан у Будви и огромну јахту усидрену на Црногорском приморју, тврде за ДТМ бивши пријатељи Драшковићевих.

Породичне везе

Док је био градоначелник Београда, Зоран Ђинђић је оптужио породицу Драшковић за непотизам. Недавно је Удружење шетача (сумња се да је под патронатом ДС) објавило списак градских функционера који потврђује Ђинђићеве наводе.

Горан Бошковић (Даничин брат) члан је ИО Општине Чукарица.

Тројица Даничиних зетова распоређени су: Дејан Радуловић – директор је "Паркинг сервиса", Драган Човић – члан ИО Градске скупштине и Драган Мациновић – члан ИО општине Звездара.

Веселин Јовићевић (рођак Д.Д.) директор је ЈКП "Градске пијаце". Брат Вука

Драшковић – Велимир Драшковић на функцији је председника УО Туристичке организације Београда, а сестра Славица Алтипармарков је градски секретар за образовање.

Без почасти нису остали ни рођаци и пријатељи. Гордана Аничић, лични лекар Данице Драшковић, потпредседник је општине Врачар, где је "удомљена" и сестра Милана Божића Дора Петровић као председник ИО општине Врачар."

Вукова мимикрија патриотизма

"У почетку бјеше ријеч, и ријеч бјеше у Бога, и Бог бјеше ријеч... Све је кроз њу постало, и без ње ништа није постало што је постало" – казује Свето Јеванђеље, по Јовану.

Као писцу, реч ми је све. Али, у овим тренуцима свечане тишине, док покушавам да одговорим на ваша писма, уверавам се поново да је реч човека, сваког човека, много сиромашнија од његових мисли, осећања и жеља. Једино између хтена Божијег и речи Божије нема разлике. Зато, не замерите што немам тај дар, ту моћ, да у реч излијем све оно што бих хтео да вам кажем.

А желим, најпре, да се захвалим на свакој вашој речи, на искреностима, на срцем а не оловном писаним исповестима.

Сва писма ваша, којих сам добио и добијам на хиљаде, нису могластати у

ову књигу. Свако од њих заслужује посебан мој одговор. Опростићете ми, надам се, што нисам у стању да то учиним.

Хвала вам на томе што ме критикујете, саветујете, храбрите. Никад ми нису судиле мудрије, часније и драже судије.

Упућујете ми и похвале. Нисам их достојан. СПО јесте, за само неколико месеци, духовно оживео српство и Србију, пробудио их и покренуо из полу-вековног мртвила, вратио нацију веру у себе и памћење о себи, али то није постигнуто мојом већ, управо, вашом снагом, вашом храброшћу, вашим жртвовањем.

Нерадо прихватам и похвале које упућујете мојим књигама. И њих је, што често понављам, створила – несрћа српског народа. Био бих срећан да није било генодица, да није било "Јасеновца", да није било ничег од оне апокалипсе која је тематски изврз "Ножа", "Молитве", "Руског конзула"...

Пишући те романе, стално сам стрећео да се не огрешим о мученике, и мртве и преживеле, о чијем сам удесу причао. На сличан начин плашим се и данас, док водим Српски покрет обнове. Стално се питам: имам ли доволно и снаге и уменја да, макар донекле, будем на висини обавеза које ми намећете пробујена Србија, које ми намећете ви, у овим писмима.

Ви сте, и нико други мимо вас, Српски покрет обнове. Снага СПО је у вама, у нараслој вољи нашег народа, а нарочито омладине, да се крошића нације, која се од 1945. суши и одумира, споји са својим, светосавским, стаблом и кореном.

Ту свест, ту силу, ту одлучност, која навире из ваших писама, нико и ништа зауставити не може. Ви Србији враћате њену душу и ослобађате је страху. То је – ПОБЕДА!

Мит о Антеју, чија је мајка била Земља (Геа), подсећа да је он губио сву снагу чим би се, макар и за трен, одвојио од Земље. Српски народ је од свог снагодјеног ослонца, од своје светосавске вере и традиције, одвојен био не тренутак један, већ скоро целих – пола века. Подвиг је преживети толике десење, током којих је тело српске нације било растављено од свог духовног извора.

Ви сте весници и градитељи новог времена у којем ће се цео народ наш чврсто ослонити на своју – историју. Нејаких, заплешених и обневиделих тада бити неће. Богатство, свежина и лепота тих дана који долазе огледају се и у свим вашим писмима.

Дивно је припадати Српском покрету обнове и бити један од вас. Свим срцем,

Београд, 17. јануар 1991.

Вук Драшковић

BOGACI DAKUJE ROD KNIKOM

NEKAD... - ... I SAD

Vuk Drašković: ZATVOR PO ZATVOR, PALAČA

Kome treba poslovni prostor?

ZEMUNSKE NOVINE

НОВА СЕРИЈА БРОЈ 91

The newspaper page contains several columns of text in Serbian. At the top, there are large, bold headlines: 'BOGACI DAKUJE ROD KNIKOM' (Bogaci gives to the family of the author), 'NEKAD... - ... I SAD' (NEKAD... - ... AND NOW), and 'Vuk Drašković: ZATVOR PO ZATVOR, PALAČA' (Vuk Drašković: PRISON AFTER PRISON, PALACE). Below these are smaller sections with subtitles like 'Kome treba poslovni prostor?' (To whom does business space belong?) and 'ZEMUNSKE NOVINE' (Zemun News). There are also some portraits and a small graphic at the bottom right.

ПАТРИОТИЗАМ ВУКА ДРАШКОВИЋА

У периоду тромесечне агресије НАТО алијансе на територију једне суверене европске земље, Савезне Републике Југославије, патриотизам Српског покрета обнове, дакле високих функционера или свите Вука Драшковића, коначно је добио своје праве обрисе, које чак и неуки могу називати правим речима – велеиздаја, како народа, традиције, културе, тако и свега онога што је чинило ову нацију настањену на Балканском полуострву, једном од ретких како у Европи, тако и у свету

"Наш основни задатак је добар политички споразум у Рамбује. Морамо, међутим, размишљати ко ће спроводити тај споразум. Ко ће разоружати албанске терористичке формације, ко ће им скинути униформе и амблеме, ко ће их распустити. Ако наша полиција крене сама, неће ли терористи то искористити за нова крвопролића, сукобе и убиства наше деце на Космету, да би минирали политички споразум. Ако неко други то хоће да обави и нуди се да уместо нас разоружа терористе, онда размислимо о томе. Ми нисмо чланица НАТО-а, али наш циљ мора да буде да уђемо у Европску унију и НАТО. Међутим, ми јесмо као држава чланица Јединица нација и ОЕБС-а. Договоримо се са међународном заједницом о хитном, најбољем решењу за примену тог споразума.

Ја ризикујем да ме неке лажне патријоте оптуже за дефетизам зато што из Јагодине не позивам Србију, земљу јединаца, земљу изнурену санкцијама, да уђе у војни сукоб са читавим светом. Али најлакше је данас дати живот за Србију и Космет. Србији је данас потребна храброст, а њој је име мудрост. Болно је, после свега, сести за исти преговарачки сто са онима који су нам направили Клечку, са онима који су нам поубијали децу у Пећи, са онима који нас раскунише на Космету, али уступци те врсте у име будућности овог народа јесу храброст и јунаштво. Нажалост, неки би у Србији хтели да нам Косово буде усрећено као што су усрећили Српску Крајину. Сетите се буке тих лажних патријата око плана "3-4", а данас Срби у Хрватској сањају тај план и некада ће се на спрским универзитетима изучавати једно зло време у коме су будале наговориле један народ на самоубиство и несрћу и одговориле га од сјајног документа у име лажног патриотизма од кога ова земља већ десетак година задобија само ране, само поразе и несрће.

Европа је јединствена у оцени да, након споразума у Рамбује, морају бити укинуте санкције Југославије и створени услови за укључење наше земље у

европске и међународне организације и форуме. Наравно, нужан је један услов, који зависи од нас, а он гласи да се унутрашња политика наше земље у неким елементима промени, јер наше грешке Србију слабе и изнутра. Великоалбанска идеја и великоалбански тероризам добили су крила у међународној пропаганди после доношења штетних и непотребних закона у Републици Србији који су везани за информисање и Универзитет. Најављује се, такође, партијски закон о судству. Уместо да своје законе хармонизујемо са законима Европе, мени се чини да по нечијој краткој памети и идеолошким инатима као да неки намерно желе да уништавају Србију и везују јој руке пред светом. Ако и судство буде бачено под ноге, као што је то урађено са информисањем и Универзитетом, немојмо говорити да је Америка крива што протестује против тога. Земља Србија мора у Европу јер је она ту одавно својом историјом, традицијом и културом".

(Вук Драшковић, из интервјуа датог ТВ "Палма плус" у Јагодини, 19. фебруар 1999)

"Неко из света жели да добар споразум, којим се штити државни суверенитет земље и територијална целовитост земље, спроведе уместо нас и у нашу корист. Не сматрам да се тиме угрожава државни суверенитет. Државни суверенитет је у споразуму, политички споразум је 99 одсто свега. Примена споразума је техничко питање и то је тих један одсто. Треба у тим договорима са међународном заједницом видети која је варијанта најбоља, какве све амбиције постоје око састава тих снага.

Много се говори о присуству НАТО-а. Ја не спадам у оне који зазиреју од НАТО-а, али просто ми нисмо чланица НАТО-а. Ја бих желео да јесмо, да је наша земља већ у Европској унији, да има стандард Немачке, Француске, али нема. За пет, шест, седам година можда ћemo бити у Европској унији, можда ћemo бити у чланству НАТО-а. Сада нисмо. У застави НАТО-а ми апсолутно не може-

мо да препознамо ниједан милиметар нашег државног суверенитета, али ми смо чланица УН.

У застави УН се налази и суверенитет наше земље. То није страна застава, јер је то међународна организација створена тако што је свако пренео нешто од свог државног суверенитета да би се добила организација УН. Коначно, под заставом УН многи војници наше земље током последњих педесет година ишли су да гасе разна ратна и друга жартиша широм света од Синаја па до Конга.

Русија је у великим мукама и њене муке су, можда, веће и од наших мук. Наравно, Русија има жељу, и она је већа од могућности, да стварно помогне. И ту будимо веома обазриви, зависи од кога стиже и каква је подршка. Ја не бих много веровао у подршку неких који долазе овамо и кажу: у случају да НАТО нападне Србију, онда ће руска Дума да затражи да Јељцина да укине ембарго на извоз оружја у Југославију. Литвиши магарче док не озелени трава.

Ништа опасније није него сада рећи: сјајно смо прошли у Рамбује, добили смо прву рунду. Ништа се лако не губи као добијена партија у шаху. Ја сам задовољан исходом прве рунде у Рамбују, али нећу да причам о било каквој победи, јер она може бити веома лако упронашћена. Морамо наступати одлучније и мудрије него што смо до сада, пред нама су многе замке које морамо избећи за наредних петнаестак дана и многе обавезе које морамо извршити пре наставка разговора у Француској".

(Вук Драшковић на БК телевизији, 24. фебруар 1999)

"Наши народ и наша војска јуначки одолевају агресији НАТО-а. Милиони људи у СР Југославији суочени су са ужасним последицама узастопног такорећи свакоминутног бомбардовања од стране најјаче војне армаде на свету. Највећа несрћа, међутим, догађа се на Косову. Косово и оно што се данас догађа на Косову, јесте највећа оптужница против стратега ове агресије.

Желим да подсетим да је НАТО кренуо у агресију на нашу земљу са образложењем да спречи могућу хуманитарну катастрофу на Косову. У агресију су кренули у тренутку када на Косову и Метохији уопште није било избеглица, ни албанских ни српских. Такво објашњење послужило је директно као позив Албанцима да креирају хуманитарну катастрофу, да формирају избегличке колоне, да иду у збегове, да се упућују према Албанији, према Македонији, према Црној Гори, где су их чекале камере светских медија и где су уплаканим гласом саопштавали свету да је хуманитарна катастрофа ту и да је оправдано бомбардовање наше земље.

Такав развој догађаја успадио је страсти на терену. Није требало нико да објашњава, јер је то Србима одмах било видљиво, да се НАТО појављује у улози војног сервиса албанских терориста. Чим су пале прве бомбе на Косову, вођа албанских терориста, и шеф њиховог такозваног проговарачког тима у Рамбујеу и Паризу, Хашим Тачи, јавно је позвао све Албанце на оружје и на етничко чишћење Срба, обећавајући да ће ускоро доћи и копнене трупе НАТО-а и да ће Косово постати независно. У томе су га директно подржали стратеги НАТО-а тврдећи да ће њихова војна армада до темеља да разрушши војну снагу Југославије и да ће после тога приступити директном тренирању, наоружавању албанских терориста, како би од њих формирали једну респективну армију.

Само бомбардовање изазвало је стварну катастрофу. Од бомби и ужаса, у тој помрчини, почели су да беже сви. И Срби и Албаници. Свет, међутим, прича само о албанским избеглицама, о њиховим страховима и њиховим жртвама. Нема никога од новинара да сачека српске очајнике, српске бескућнике, који тајкоје у овим данима масовно беже са Косова. Нема никога да покаже тела убијених Срба. Читаве фамилије су масакриране у тренуцима када смо се нашли на удару: са небеса НАТО, а на копну њихова пета колона, њихове садашње копнене јединице, терористичке групе такозване ОВК.

Ја дижем, у име Српског покрета обнове, али и у име неких генералних принципа, глас протеста против политике дуплих стандарда и против ове невиђене катастрофе која се наноси свима и нама у овој земљи и целом народу на Косову и Метохији. За сваког избеглицу, албанског и српског, за сваку порушену кућу, за сваку жртву која је паја од момента када је почела агресија НАТО-а на нашу земљу, директно је одговоран НАТО. Увек, по праву, последице сваке агресије сноси агресор.

Дижем глас протеста против лицеја, хипокризије и неморала на светској политичкој сцени, против објашњења да све ово чине да би заштитили неке људе од патње, да би спречили хуманитарну катастрофу, а управо су је изазвали. Истовремено, подсећам их да нису прстом мрднули, ни сузу нису пустили

када се пре четири године, на овим истим просторима, одирпавала највећа могућа хуманитарна катастрофа. Свет је био суочен са ужасом, са колоном дугачком преко 400 километара српских бескућника, избеглица, који су под ударима хрватске војске напустали своје некадашње затиче. Тада, за само два дана, очишћено је неколико стотина хиљада Срба из Хрватске, а у току рата целих 800.000 Срба. Није НАТО тада помислио да баци ниједну бомбу на Хрватску, нити је претио Хрватској било каквим санкцијама. У овом тренутку, док бомбе падају на овај народ и на ову земљу, под изговором да нас кажњавају сада због стварне хуманитарне катастрофе Албанца, крију од свога јавног мњења чињеницу да бомбардују земљу у којој се сад налази близу милион српских избеглица из Босне и Хрватске. Земљу која је упрана жртвама једне велике хуманитарне катастрофе.

Желим да напоменем још нешто. СПО се одлучно супротставља неким идејама које се ових дана појављују у штампи о формирању некаквих преких судова, увођењу некаквих смртних казни. Одлучно смо против тога. Мислим да свако у овој земљи, сваки политичар, мора да се поклони и да скине капу пред овим дивним народом, пред нашим дивним војницима, који упркос свему, упркос сиромаштву, незапослености и свему осталом што нас годинама притиска, из себе извлаче максимум онога што је људско, дају животе, све, за одбрану отаџбине, и неће нико, нити сме ико из неких кабинета да прети некаквим преким судовима.

У овим тренуцима драматичним по нашему земљу показало се нешто што смо желели одавно да сазнамо – нема пете колоне у Србији! Ми Срби сви смо у овом тренутку као један, сви смо једна партија, сви смо једна застава и тој партији и тој застави име је Србија и СР Југославија. Са своје стране је се поклањам овом дивном народу, војсци, официрима, свим брачноима отаџбине, и мислим да смо сви тек у другом плану такође брачноци отаџбине".

(Вук Драшковић, 30. март 1999)

"Ја, у овим условима када је земља нападнута, тешко изговарам чак име своје странке, али се понекад и име странке мора изговорити. Мислим да треба сада упозорити да постоје политичке снаге у овој земљи које рачунају да у 21. век треба да уђемо на развојним потпуно уништене отаџбине, па да онда колонијама, ашовима, лопатама, као 1945. године, под петокракама, уз исте песме, уз исту иконографију, кренемо са радним акцијама да изнова градимо комунизам. У 21. век Србија са тим пројектима не сме ући.

Има неких којима се много журило да искористе ратно стање да би чинили неке ствари које у нормалним околностима нису смели да чине. Жалосно је да се данас широм Србије – док овај наш јуначки, мученички и дивни народ, а многи нису достојни да се позивају на њега, на његову муку, на његову жртву

и његову доброту – удара на обичног, малог човека који је стуб Србије. Под фирмом борбе против профитељства, конфискују имовину и осуђују људе на вишемесечне казне затвора. У име чега то чине? Томе се мора рећи НЕ! Ми по трговима Србије јуначки певамо против спољне агресије, али против унутрашње агресије не верујем да ће неко мони одржавати концерте. Не верујем да ико има право да погнute главе гледа како су почела убиства и новинара.

Ја се надам да ће покони Славко Ђурувија бити прва и последња жртва оних који мисле да не може да прође ни овај рат а да се не испровоцира српско-српско убијање. Мислим да се свему овоме мора одлучно стати на пут. Није тачно да су услови ратног стања услови који треба грађанску храброст и савест у Србији да ставе под било чије ноге. У име Отаџбине, а грађани Србије су њен ослонац, они трпе бомбе, они су жртве, ти грађани имају право и на храброст и на предлоге и на иницијативе да се одбрани земља, да се одбрани ово због чега смо нападнути, али да преко те црте нико не сме имати даље амбиције, које су, чини ми се, прилично, прилично опасне".

(Вук Драшковић, 13. април 1999)

"Којадиновић: Много је питања на која треба данас одговорити и велико је интересовање наших гledalaца и слушалаца за овај разговор. Господине Драшковићу, да кренемо редом: које су најтеже последице по наш народ и нашу државу ове, већ је тридесет трећи дан, жестоке агресије на нашу земљу?

Драшковић: Да кренемо од онога што је најскупље, а то су људски животи. Више од пет стотина цивила је до сада погинуло, међу њима много је деце, а више од четири хиљаде цивила у Србији је рањено. О војним губицима из разумљивих разлога не желим да говорим. Материјална штета нанета бомбардовањем НАТО-а је већа од 40 милијарди долара. Ако би агресија стала овога тренутка, за обнову порушеног, под условом да имамо готове паре, требало би нам више од пет година.

Једна од најтежих последица агресије НАТО-а јесте непојмљиви степен мржње између Срба и Албанца, који је директна последица НАТО бомбардује, убија и уништава нашу земљу, због тога што је директно прискочио у помоћ захтевима Албанца за стварање исламске, етнички чисте државе Косово на територији Србије и за стварање Велике Албаније на Балкану. Неке последице агресије не могу се ни исказати. Милиони људи већ дуже од месец дана су по подрумима, у склоништима. Које су то последице на здравље, нарочито на здравље деце, како ће се то одразити сутра на њих кад све ово престане, о томе су сигурно познаваји да говоре стручњаци из области медицине, па и из области психопатологије.

Ми немамо поуздане податке, али се проценjuје да је као последица агресије дошло и до значајног померања станов-

ништва и унутар саме Србије. Из Београда су многи отишли у бели свет, жене, деца, они који су имали паре. Сиротина се склонила и померила ка својим селима. Више од 150 хиљада становника Новог Сада више не живи у Новом Саду, близу пола милиона људи отишло је из Ниша, Приштине, Шапца, Обреновца и да не набрајам даље.

сиromашних радника остало без посла, без хлеба. Сутра да престане рат, они су без хлеба и посла, јер су им уништене фабрике. Веома, веома суров биланс.

Којадиновић: Да, то су штете и губици. Да видимо, с друге стране, има ли неких резултата, има ли нечега што је позитивно?

Драшковић: На моралном плану, у

шта, све, када је у питању одбрана Србије, када је у питању одбрана њихове земље, и у том погледу, ван сваке сумње, без обзира на сва ова разарања, морална победа припада је нама.

С друге стране, и на политичком плану дошло је до значајног померња у нашу корист. Ми морамо да подстичемо наш народ да је до сукоба дошло због, пре свега, две ствари. Прво, нама је у Рамбујеу и у Паризу потом, наметан један политички споразум чије су неке одредбе директно Косову и Метохији давале статус независне државе или треће републике и присиљавани смо да потпишемо одредбу да након три године тзв. прелазног периода, дозволимо албанској већини на Косову да се референдумом изјасни о свом будућем, односно трајном статусу. Тумачено је да то може да буде и да не мора да буде, али, у сваком случају, једна сумњива одредба била је унета у текст споразума.

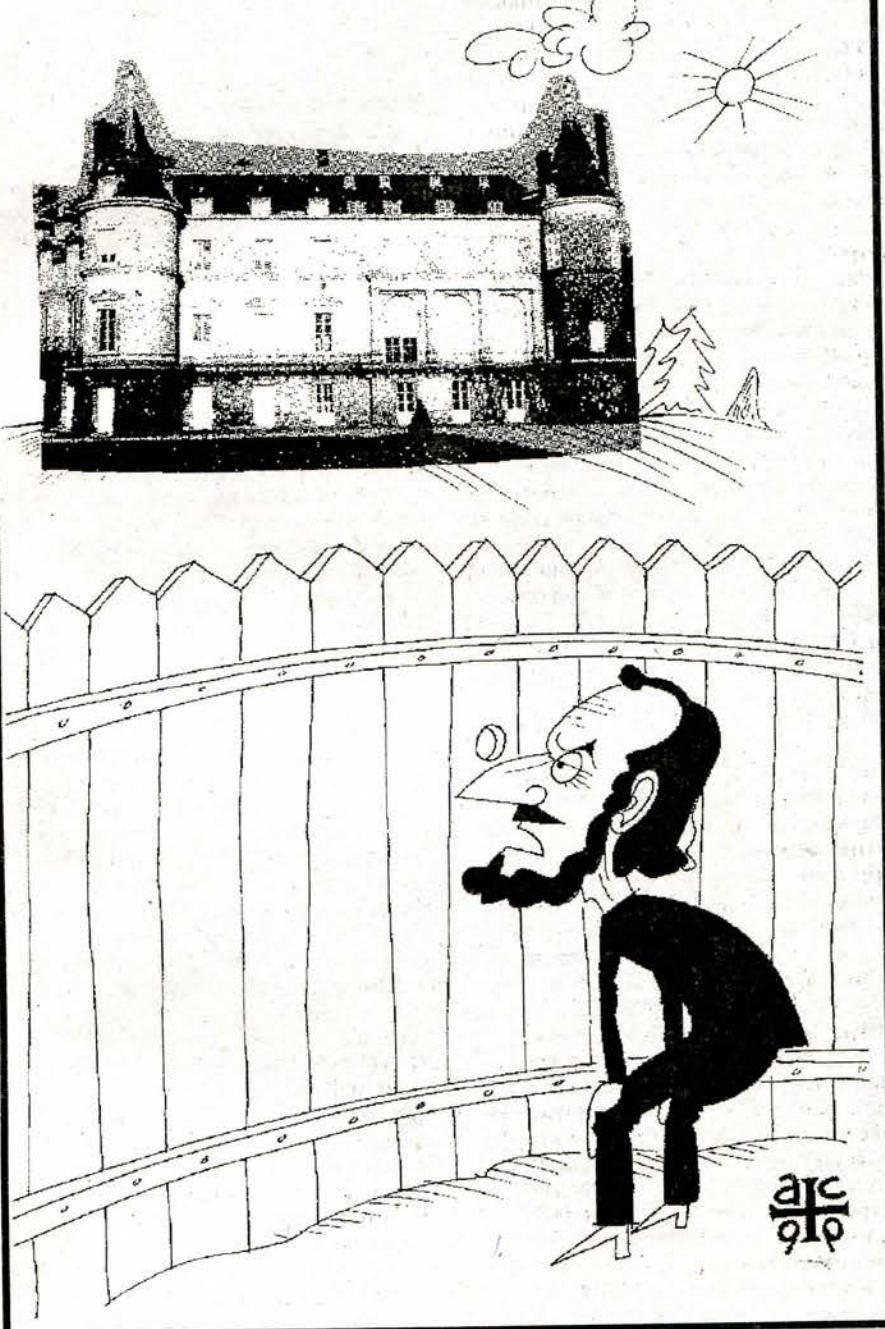
Истовремено, од нас је под претњом бомбама тражено да прихватимо НАТО трупе, НАТО као војну организацију, да уђе на Косово и Метохију, да се све наше снаге повуку са Косова и Метохије и да НАТО примени овај политички споразум. Били смо изложени дуплом ултиматуму, да потпишемо текст политичког споразума који нисмо могли да потпишемо, јер је значај разарање наше државе и губитак Косова и, по врх свега још, да позовемо трупе НАТО-а да уђу и да операционализују тај губитак Косова. Ми на то нисмо пристали и, ево, видели сте резултат тога нашег непристајања, отпора. Морална победа је на нашој страни.

Међутим, већ сада онај споразум из Рамбујеа не важи. Оквир из Рамбујеа – да, темељ Рамбујеа – да, али ми смо темељ Рамбујеа били потписали у Рамбујеу – он је исказан у десет принципа Контакт групе. У детаљима је дошло до подвале и ми на неке детаље нисмо пристали.

Друга ствар: више не инсистира нико на трупама НАТО-а да уђу на Косово и Метохију и примене онај споразум из Рамбујеа. Према томе, агресор је уз велику војну предност и велику несрећу и штету коју нам је нанео, ипак, на два кључна фронта одступио тако да у овом часу можемо да кажемо да се моралне победе постоји и политички резултат који се мудрошћу, државном одговорношћу и зрелошћу сада треба преточити у мир и у политички споразум који не бити у складу не само са Повељом Уједињених нација, него ће бити у складу са десет принципа Контакт групе и са свим оним на чему смо ми и у Рамбујеу инсистирали.

Којадиновић: Уједињене нације су за време агресије биле по страни, а, ево, француски председник Жак Ширак данас најављује враћање на сцену Уједињених нација. Наиме, француски председник Шак Ширак је на самиту поводом 50-годишњице НАТО-а изразио задовољство правом победом, како је рекао, француске дипломатије, пошто се 19 земаља сложило да та алијанса убудуће по-

КИБИЦЕР ИЗ РАМБУЈЕА

Све у свему, последице агресије су више него сурове и нећу погрешити ако кажем да смо, у погледу наше инфраструктуре, војне, економске и остале, претрпeli више губитака за ових месец и нешто дана него за све време Другог светског рата. Уочи почетка агресије имали смо близу милион незапослених, сада је још неколико стотина хиљада

сваком случају, задивилисмо и националним јединством и држањем целога народа и војске цео свет. Сва предвиђања су ишла ка томе да ће након дан, два, три, бомбардовања у Београду бити истакнута бела застава. Показала се, заправо, оправданом и постојаном она вертикална наше националне традиције, историје, да Срби могу да поднесу много

штује принципе Уједињених нација. Насупрот Сједињеним Америчким Државама Француска се често, једина у НАТО-у, залагала да будуће акције НАТО-а буду вођене уз одобрење Савета безбедности Уједињених нација. Како ви процесујете ову иницијативу и враћање Уједињених нација на сцену, бар када је у питању овај наш простор?

Драшковић: И то је један од резултата, и то крупних резултата, свих ових наших жртава поднетих у одбрани Србије. Све време смо инсистирали на томе да је агресија НАТО-а криминална, јер нема мандат светске организације, односно Савета безбедности Уједињених нација. Изјава господина Ширака, француског председника, да убудуће све акције НАТО савеза морају добити мандат Уједињених нација јесте признање да је досадашња акција НАТО-а против наше земље била илегална са становишта међународног права, јер није била утемељена на одлуци Савета безбедности, односно није била утемељена на Седмом поглављу Повеље Уједињених нација.

Којадиновић: Интересује ме ваше мишљење, значи сада када је поново реч о Уједињеним нацијама, да ли Уједињене нације сада улазе у игру као нека врста резервног играча или би можда могле да уђу у игру тако што би сада осудиле ову агресију управо због непоштовања основних принципа светске организације.

Драшковић: Тешко је говорити о томе да ће Савет безбедности Уједињених нација осудити агресију. Просто због тога што је довољно да једна од великих сила, учесница агресије, стави вето па од такве резолуције неће бити ништа. Међутим, чињеница је да Уједињене нације постажу оно што су биле. НАТО је до сада играо улогу судије. Међутим, већ је сада извесно да улога судије у светским споровима прелази на Савет безбедности Уједињених нација, на једну легитимну владу овога наше света. То значи да нико не сме да заобилази ту владу, односно Савет безбедности, и да не може да криши Устав света, а то је Повеља Уједињених нација.

Којадиновић: НАТО је био и судија и егзекутор истовремено. На ово што је господин Ширак изјавио наслеђа се изјава која стиже из Бона. Генерални секретар Уједињених нација, Кофи Анан, изјавио је да ће за било какво међународно присуство на Косову бити потребан мандат светске организације. Анан је позвао светске сице да интензивирају моравне напоре у везис а Косовом, али је додао да председник СРЈ, Слободан Милошевић, треба да прихвати услове НАТО-а, пре него што би били прекинути ваздушни удари алијансе. Генерални секретар УН додао је, такође, да ће током боравка у Москви покушати да превазиђе, како је назначено, јаз који је настао у Савету безбедности између земаља НАТО-а и Русије.

Драшковић: Мислим да се ова несрћа, ова агресија, може зауставити једино тако што ће Савет безбедности Ује-

динијених нација казати своју реч, донети резолуцију, обавезујући за обе стране. Но, како доћи до резолуције? Да резолуције може да се дође само тако што ће се наћи решење између Русије, која на одређени начин у овом нашем дипломатском, а и ратном спору са НАТО-ом, заступа наше државе и националне интересе, и на другој страни НАТО-а. НАТО и Русија ће, верујем, постићи једно заједничко решење, договор који ће бити утемељен на Повељи Уједињених нација, што нас заправо једино и интересује. А то значи да ће се гарантовати територијална целовитост Србије, Савезне Републике Југославије и суверенитет наше државе, и што ће се јасно казати да је Косово и Метохија у Србији и никад другде него у Србији.

О степенима аутономије, видовима аутономије Косова и Метохије расправљаћемо и спремни смо на највеће могуће светске стандарде. У томе је, заправо, улога Савета безбедности Уједињених нација, јер неко мора да пресуди у овом спору, у спору између мале, поносне, невине Србије која је нападнута, на једној страни, и најмоћније војне организације нашега света, на другој страни.

Којадиновић: Помно смо пратили све оно што се догађало на прослави 50-годишњице НАТО-а у Вашингтону, а у току прошле ноћи стигло је и званично саопштење самита НАТО-а поводом прославе те организације. Саопштење садржи неколико кључних тачака и било је добро да прокоментаришемо стратешки концепт и проширење НАТО-а. Стратешки концепт, како је то овде конципирано, каже: актуелизовани концепт НАТО-а, спремног да чува безбедност и стабилност европског региона и потврда одлучности да се у оквиру НАТО-а изгради европски идентитет безбедности и одбране. НАТО је себи одредио два нова задатка: решавање криза и партнериство.

Драшковић: Најчешће важи: у чијим рукама је сила, у његовим рукама је и право. Међутим, чињеница је да и та вест показује колико је заправо завараван и обмањиван наш народ од почетка агресије овдашњим тврђама да је питање тренутка када ће да се распадне НАТО, да су међу западним савезницима неке велике пукотине, да је сукоб између Европе и Америке тако жесток, да од НАТО савеза неће остати ништа, да ће малтене и Русија да уђе готово извесно у војни обрачун са НАТО-ом. Наравно, од тога нема ништа.

Управо агресија на Србију послужила је Сједињеним Америчким Државама и као прилика да дисциплинује Европу и да се заправо хомогенизује НАТО. И не само да нема никаквога распада, него долази и до плиме ширења НАТО-а. Већ сада, за месец-два, у Партерство за мир уђиће и Румуни, и Бугари, Мађари су већ ушли у НАТО, у Партерство за мир је и сама Русија, не заборавимо, па, према томе, НАТО се полако шири и вероватно се то на kraju може завршити и тиме да ће та војна организација постати нека врста светске орга-

низације, односно Уједињених нација. Јер, ако Русија, а она има ту амбицију, уђе у НАТО, иако јоши Кина уђе у Партерство за мир, онда ћемо имати посла са једном страховитом војном машинеријом која је заправо најјача армија нашега света. Због тога је веома важно да већ сада буде успостављена најчвршћа, најsigurnija контрола над том војном организацијом, машинеријом, од стране Уједињених нација.

Веровано нешто мора да се мења у самом Савету безбедности УН у начину одлучивања, али, наравно, није сада време за то. Ми у овоме тренутку имамо више од стотину земаља светске организације које осуђују агресију НАТО-а, али њихов глас не вреди ништа. Велики су установили Савет безбедности и они воде одлучујућу реч. Гласа се о стварима о којима смо сви сагласни, а тамо где нисмо сви сагласни великих од којих свако има право вета.

Којадиновић: Да се вратимо на улогу Русије. Данас је стигло неколико зајимљивих информација са разних странских везаних за разговоре Клинтона и Јељцина, за иницијативе које покреће Черномирдин. Речимо, вест која долази из Вашингтона каже: руски председник Борис Јељцин обавестио је данас у телефонском разговору председника САД Била Клинтона о недавној посети свог изасланника за Југославију Виктора Черномирдина Београду, саопштила је Белла кућа. Клинтонов портпарол Џо Локарт рекао је новинарима да су двојица председника о југословенској кризи разговарали сат времена. Амерички председник је поновио услове за окончаше сукоба НАТО-а са Југославијом, повлачење снага безбедности и повратак избеглих Албанаца на Косово под заштитом међународних војних снага, рекао је портпарол. Да ли је могуће сада остварити и то, да ли албанске избеглице могу и хоће да се врате на своје огњиште, будући да је НАТО агресија и њихов потерала из својих домаћа?

Драшковић: Вероватно се неће вратити сви, али је мени веома тешко замислити человека који не жели да се врати тамо где се родио, где је одрастао, и нема ниједног разлога да се плашимо повратка албанских избеглица. Напросто, морамо бити спремни да примимо све људе назад, да градимо мукотрпно и полако односе помирења, поверења. Морају се Косово и Метохија отворити за светске хуманитарне организације, да притечну у помоћ несрћима људима, и Србима, и Албанцима, и Турцима, и свима.

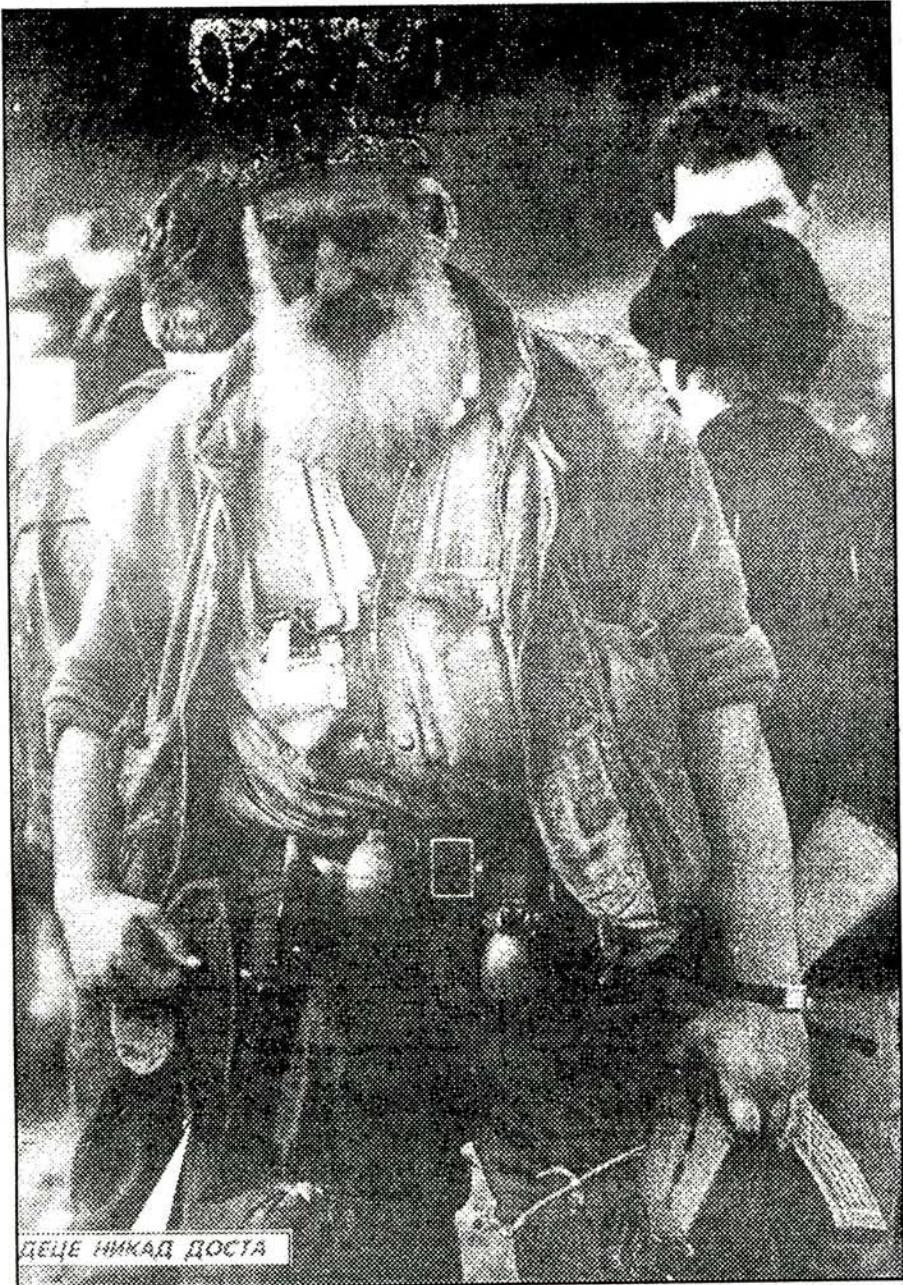
Доласком међународних снага безбедности на Косово и Метохију, у којима ће значајну улогу имати и снаге из Русије, Грчке, Украјине, и да не набрајам даље, тај процес ће тиме бити олакшан, а никако отежан. Не видим у чему је суштински спор. Заправо, све оно на чему Запад инсистира Савезна влада је, готово све, већ прихватила. И повратак избеглица и позив да се избеглице врате, и долазак међународних хуманитарних

организација, и политички споразум на основама најшире аутономије за Косово и Метохију на основама десет принципа Контакт групе. Једино је од почетка било најспорније, и још увек је спорно, међународно присуство.

Ми смо од Рамбује истакли став наше државе да смо за одговарајуће међународно присуство у примени политичког споразума. И Скупштина Србије се

је то незамисливо, да је то напрото немогуће.

Којадиновић: Све то захтева време и, пре свега, подразумева престанак агресије, престанак бомбардовања. Поставља се питање, сада, у овом тренутку, када се међународна заједница на неки начин престројила, када имамо 33 дана жестоку претњу и бомбардовање, који је сада наш главни национални задатак?

Патријарх Павле на насловној страни "Српске речи"

дан уочи агресије изјаснила за одговарајуће међународно присуство. Сада треба да видимо, после свега, после овог ужаса, рата, после чињенице да је толики број и Срба, и Албанаца, и Турака, а нарочито Албанаца, јер су најброжнија групација, напустили Косово, које су то одговарајуће снаге које могу дати гаранције за повратак избеглица, за помирење и за лечење ратних рана. Да ли то могу бити цивилне снаге? Виктор Черномирдин је у Москви изјавио да

Драшковић: Многи говоре: национално јединство, слога, истрајност, непопустљивост... Ја мислим да данас нема прећет националног задатка од схваташња реалности и од уважавања реалности света у којему живимо. Људи који воде ову државу морају да кажу нашем народу јасно где смо, с ким смо, морају да кажу шта ће бити са Србијом за 20 дана, шта ће остати од Србије за 20 дана, ако се настави ово ужасно бомбардовање, разарање и убијање и наше државе и

народа. Морају и јасно народу да погледају у очи и кажу где је Русија, до које границе ће да иде Русија, какво је стање на Западу, постоје ли пукотине, хоће ли се распасти НАТО, хоћемо ли, као што неки такозвани патриоти лажу овај народ, за који дан славити дан победе над НАТО-ом, морају да кажу где је светско јавно мњење, пре свега јавно мњење Запада, које једино може да руши западне владе. Кад се каже народу истина, онда на основу те истине, на основу те реалности мора да се креира државна и национална политика и да се вуку прави потези.

Којадиновић: Народ поставља питање, колико је уопште наша судбина са да у нашим рукама и колико ми можемо да утичемо на све што нам се дешава?

Драшковић: Наша је судбина у нашим рукама онолико колико има памети у главама оних који воде земљу. Ја не верујем да има много памети у главама оних који по мостовима призывају трећи светски рат и лажу овај народ да ће Русија, само што није, ући у трећи светски рат. Пре свега, ако Русија уђе у трећи светски рат, као што Черномирдин каже, тоби био и последњи светски рат. Значи, страдали бисмо сви, нестало би овог света.

Народу морамо јасно да кажемо: Русија, званична Русија, има два пута, две могућности. Прва је да постави одлучан, искрен ултиматум НАТО-у и да каже: сутра у 12 часова, не буде ли обустављена агресија, почиње трећи светски рат. Можемо да претпоставимо, са великим степеном вероватноће, да би богати, силни Запад којему је до живота, до лепоте живота, рекао – трећи светски рат неће почети и агресија би била обустављена, али би истовремено сви канали финансијске подршке Русији били завршнути. За два месеца, у Русији, у којој већ данас имамо 50 милиона гладних, долази до преврата и комунисти долазе на власт. Због тога је руским комунистима, управо онима који овде долазе, певају на Тргу слободе "Наша братска Србија", на одређени начин у интересу да се ране и патње Србије и српског народа продуже, јер се тиме продужава њихова изборна кампања и могућност да на ранама Србије заређују гласове и да се приближавају трону у Кремљу, обнови борељевизма у Москви.

Значи, званична Русија нема другог пута него да, с временем на време, оштрим упозорењем упућеном Западу удављи домаћој јавности, то многи овде примају као истину: Русија на те радикалне потезе није спремна, и одмах после тога у телефонским контактима саопштавају том истом Западу: "Не, не, нећемо да кваримо односе, не пада нам на памет да ми улазимо у трећи светски рат због Србије!" Значи, то је позиција Русије и једном се оканимо лагања овога народа. Неће нам од Русије стићи ни "сухој", ни "С-300", ни "С-400", ни војна помоћ, нити ће Руси ући у трећи светски рат.

На другој страни, на Западу тече, као што видимо, процес хомогенизације.

НАТО у Вашингтону не само да није пушао, него се још више учврстио. Што се тиче светског јавног мњења, оно је у огромном проценту окренуто против нас. Оно је првих седам осам дана било на ивици експлозије, нарочито у Француској, у Америци и у Британији, због историјског сећања на Први и Други светски рат и савезништво са Србима у тим ратовима. Међутим, ужасне сцене албанских избеглица у Албанији, Македонији и у Црној Гори, једна ужасна људска патна и чемер, напротив су затрипали и узбудиле емоције западног света и јавно мњење се готово листом окренуло против нас. То се овде од нас крије, и нашем народу, као светско јавно мњење, представљају се демонстрације Срба у дијаспори, са нешто мало тамошњих интелектуалаца, људи од савести, људи који не подлежу тако лако политичкој пропаганди, па ни оним избегличким колонама и камповима у Албанији, јер се сећају како је јуче било са Крајином, са Србима, са нашим мукама, знају људи да имамо милион српских избеглица из Хрватске и Босне.

Које је то још светско јавно мњење? То нису комунисти. Западни комунисти су мање-више умерени, разумни. Ту су неки маоисти, бивши припадници Црвених бригада, екстремисти, анархисти, минорне усамљене групе које су искористиле ову прилику па тамо дижу заставе са српом и чекићем. На нашој државној телевизији можете да се крстите: откуд толике петокраке у Вашингтону, откуд толике петокраке у Берлину, у Паризу, у Лондону. То није јавно мњење, то је бацање прашине у очи нашем народу, да се свет узбудио и подигао. Није се узбудио, није се подигао! Светско јавно мњење је, нажалост, против нас! А чак и да је светско јавно мњење за нас, не би било много вајде, верујте ми. Светско јавно мњење у Америци је 15 година урлало против америчке политике у Вијетнаму, десетине хиљада Американаца су дезертирали, нису хтели да иду у војску, па и сам председник Клинтон тада није хтео, и то му служи на част, да иде у вијетнамски рат. Амерички затвори су били пуни дезертера, Америка се утибала сваки дан поддемонстрацијама против тога рата, али тако је то трајало 15 година. Петнаест година упркос свему томе они су разарали и рушили Вијетнам па, према томе, немојмо да лажемо свој народ, јер народ је жртва. Народ је жртва, а не они који га воде.

Кажимо свом народу истину: од светског јавног мњења нема ништа, од слома НАТО-а нема ништа, од Русије и од уласка у неки трећи светски рат нема ништа! Сами смо! Да видимо, када смо сами, шта тражи свет од нас, па шта нас наговори Русија, на чemu инсистира Русија и да видимо које је језгро нашег државног и националног интереса које морамо да одбрамимо и да ли нам је то угрожено. Ја одговарам – не! Ево сад, после 33 дана агресије, нико, ни Русија, ни Уједињене нације, ни Америка, не траже да променимо границе. Гарантују се југословенске границе, гарантује

се југословенски суверенитет, нема независног Косова, нема Косова као треће републике и још увек је на снази решење: Косово као аутономија, висока, специфична, у оквиру Србије.

Којадиновић: Ако дођу међународне снаге под заштитом Уједињених нација, како их доживљавати? Да ли су оне окупаторске?

Драшковић: Уколико су наши српски и југословенски војници толико пута у прошlostи, по одлуци Савета безбедности Уједињених нација, као окупатори ишли да гасе многа светска ратна жартија, да успостављају и утврђују мир, онда су снаге Уједињених нација окупаторске. Међутим, то напротив није тачно. Напротив није тачно да данас у свету постоји иједна држава која живи по правилима и принципима суверенитета 19. века. Све земље, почевши од Америке, као најмоћније, прихватају ограничење државног суверенитета. Погледајмо Немачку, она се одриче своје марке, симбола своје националне моћи, у корист евра. Марка умире, одидуће је године неће ни бити. Према томе Уједињене нације нису окупаторска организација ни за једну земљу света.

Наша земља је оснивач Уједињених нација, ми смо кључну улогу играли и у усвајању Повеље Уједињених нација. Прочитајте пажљиво Повељу Уједињених нација, па ћете онда видети да су у њој садржани такорећи сви темељни принципи нашег Устава и нашега права. Застава Уједињених нација за нас није окупаторска, није чак ни страна. Као у повељи светске организације препознајемо свој Устав, тако и у застави Уједињених нација можемо да препознајамо и нашу националну заставу. Застава Уједињених нација није ништа другог него збир друкчије дизајнираних бодаја свих чланница Уједињених нација.

Којадиновић: Можете ли мало да прокоментаришете речник и стил наше државне пропаганде у овом рату, и медијском и овом стварном, жестоком?

Драшковић: Колико год сам одушевљен држањем наших официра и наше војске, толико сам разочаран и огорчен незамисливим падом државне пропаганде, а нарочито у државним медијима. То није српска традиција. Поновимо само неколико примера: постало је обавезујуће да се каже "зликовачка агресија НАТО-а", па и ваша телевизија то ради стално. Сада, као човек српског језика, питам вас: да ли постоји пријатељска агресија, да ли агресија може бити племенита. Агресија значи злочин. Довољно је рећи агресија и већ је квалификација злочина обухваћена термином агресија. При томе се праве невероватне глупости: чак се каже "злочиначки авиони". Па не може авион да буде злочиначки. Злочиначка може да буде организација, наредбодавац који је упутио авиона да баца бомбе.

Једна локална телевизијска станица у Ваљеву почиње свој дневник овако: "дрогиране животиње". Употребљавају се на нашим државним, локалним и приватним медијима изрази: "курвар,

крава, ћубрад, курветина, педер, манијак, гречка природе, злочинац, дрогира на разуларену банду..." Просто је то невероватно. Неко вече, један се лепо обрати Србији, гледа у лице Србији, и каже да би требало ону тројицу заробљених америчких војника довести на Бранков мост, наложити ватру, наместити ружања и окретати их на ражњу. Ја сам реаговао на Савезној влади, ја који сам заиста спреман да максимално брамим слободу медија, слободу мишљења и људског изражавања, тражио сам у име чести овога народа да се таквима ускрати слобода да говоре, јер брукају Србију, брукају нашу традицију. Никада Срби никога у историји нису натакли на рађања.

Ја сам и данас на седници Савезне владе поновио нешто што сам тражио сутрадан по агресији НАТО-а, да та господи, која су заборавила да је постојала Србија и пре комуниста и пре комунистичког речника и комунистичке пропаганде, да је Србија бивала у неким славним и великим ратовима као што су Балкански, Први светски рат, тражио сам да одмах нађу билтёне српске врховне команде, да виде којим речником и стилом смо комуницирали са непријатељем. Да прочитају како је "Политика" писала 1912, 1914, како смо са непријатељем комуницирали чак и 1916. и 1917, кад нам је непријатељ окупирао отаџбину, а наша војска, врховна команда и краљ били чак и прогнани из отаџбине, да виде тај витешки стил обраћања. Нека се науче да је Есад Паша, када су наши у Балканском рату освојили Скадар, да је Есад Паша са све почастима и почасним плотунима испраћен од српске војске, да сунаши чак одбили и да приме разоружање које је Есад Паша понудио. И милион других примера.

Ја сам подсећао, говорио: људи, будимо приврженци својој традицији, немојмо да срамотимо свог војника ни своју историју. Погледајте шта се десило када је Наполеон ушао у Москву, до које је побио на десетине хиљада Руса. Кутузов у Подмосковљу, у шуми, држи седницу Генералштаба, разматрају како да истерају Наполеона из Москве. Један од генерала је опсовао простачки Наполеона и Кутузов је рекао: "Господине генерале, напоље! Не дозвољавам да у мом присуству тако говорите о мом ратном непријатељу".

Рат је привремено стање и у рату морају да владају неки односи части, витештва. То наша војска поштује и свака им част. Кад погледате наше генерале, пуковнике, код њих овога нема. Него, ко то ради?! Раде они који нису ни на фронту, који нас на одређени начин само срамоте и таквим изражавањем призывају неке нове додатне бомбе и на наш морал и на нашу земљу, без икакве потребе. Према томе, тај језик, тај стил пропаганде, мора се уљудити. Ја морам да вам кажем да је једна од тачака разговора и споразума између председника Милошевића и Черномирдине и обнова порушене земље, нека врста Маршаловог плана. Али како и уз чију помоћ ћемо

обнављати земљу. Хоће ли нам Белорусија давати кредите, или Северна Кореја? Неће! Када престане рат, хоћемо ли и даље говорити да све што је на Западу, да су програне животиње? Ово су опасне ствари.

Србија се брани и понашањем, и лепотом, и на фронту, и језиком, тако су радили наши преци славни, мудри, и онда је и Србија била славна и велика. Нема нико право на овај стил и овај стил мора бити прекинут. За име бога, јуче Социјалистичка партије даје саопштење у којему каже: данас у Европи нема демократскије, слободније државе ни државе у којој се сигурније живи него што је Југославија! Па, јесу ли при свести, шта то причају? Земља под бомбама

држава. По некаквој нашој српској традицији, углавном сам познавао ратну етику или неетику наших историјских непријатеља, док сам савезнике некако био занемарио. Они су моје највеће, у моралном, војничком и у витешком погледу, разочарење. Проглашавати за легитимне мете мостове, телевизијске студије, фабрике, децу, избегличке конвоје, то је нешто чега ће се сигурно ускоро одрицати, и то навељко, и крупно, и гласно, управо парламенти и владе, па и војне академије тих земаља.

Ја сам недавно у неким интервјуима америчким медијима истакао да је немачки генерал Макензен 1915. године, када је ушао у Београд, а у Београд је ушао преко мртвих српских бранилаца,

Србији јер, замислите, и српски војници пију воду, да треба убијати ове лепе, дивне девојке по Србији, јер једнога дана могу постати мајке српских војника. Да треба можда убијати ову мушку децу у Србији данас, како не би одрасли једнога дана за српске војнике. Терминологија "легитимни циљ" и разни други изрази које користе јесте једна недостојна терминологија и ја им због те терминологије на њиховим телевизијама и у очима њиховог јавног мњења нимало не остајем дужан.

Којадиновић: Међу првима сте, или баш први, у светским медијима осудили ову трагедију на државној телевизији, што је можда за неке на Западу било изненађење, будући да сте ви 1990. го-

ВЕРНИК

DCC
919

ма 33 дана, па да је имала најдемократије институције, није слободна, јер не могу људи слободно да спавају, морају у подруме. Је ли то слобода?! Немојмо да се срамотимо и немојмо да изговарамо речи у које ни сами не верујемо и у које нам нико неће поверијати. Не брахи се таквим паролама Србија.

Којадиновић: Како бисте, с друге стране, оценили терминологију НАТО-а и страних медија. И они говоре, рецимо, о "праведном рату" и помињу многе друге термине који нису на mestu?

Драшковић: Јавно сам се на ову терминологију наших медија, да кажем, обрушио тек вечерас, али начин извештавања и терминологију наших ратних непријатеља, ето, разголићујем готово сваког дана у медијима управо НАТО

урадио две ствари: издао је наредбу да се почасним плотуном ода пошта великому српском непријатељу, а онда је у Кошутњаку подигао споменик на којем и данас пише: "Великом српском непријатељу, Макензен". И да би многи генерали НАТО-а требало да оборе главу од срамоте, као војници, пред моралом једног великог немачког генерала који је био наш непријатељ. Достојан непријатељ, то је већ пола пријатеља.

Али, како да говоримо о достојности непријатеља који каже да треба срушити и мост, да треба бомбардовати фабрику и сиротињу оставити без хлеба, јер је и мост, и фабрика, и телевизија у функцији војске, војска се тиме служи. То је ужас. Само је пола корака још до објашњења да треба тровати воду у

дине били главни противник уређивачке политике државне телевизије?

Драшковић: Нико није био толика жртва једног накарадног идеолошког концепта државне телевизије као што смо били Српски покрет обнове и ја. Тренутак је такав да ја сада нећу да подсећам на све то, само хоћу да кажем да никада у пројекту Српског покрета обнове није постојала никаква ни примисао да државну телевизију ослобађамо бомбама и убијањем било новинара, било техничара, било кога. Мислим да се дуго, дуго, савест западне демократије неће отрати од овог злочина који је починjen. Западна демократија почива на принципу да се мора уважавати и поштовати свакије мишљење, без обзира какво је оно. Према томе, на једно супро-

тно мишљење они нису одговарали контрааргументима, него су за аргументе потегли бомбе.

Знате, када је ирански имам Хомени пре неколико година одалео стрелу на Руждија, он је заправо прогласио Руждија за ратни циљ, зато што му се нису допали Руждијеви стихови, наисти начин на који ће, нажалост, генерали НАТО-а неколико година касније, генерали члвачких земаља светске демократије, да за ратни циљ проглаше београдску телевизију, зато што им се није свиђала мисао, стих, реченица те телевизије. При томе, додатну тежину и ужас томе почињеном злочину даје чињеница да није бомбардована мисао, него су убијени потпуно недужни људи.

Када би било некакве божије правде, сваке вечери би дневници и Си-Ен-Ена, Скај Њуз и Би-Би-Сија требало да почињу оном ужасном сликом испред Абердареве улице, када из рушевина наглавачке окренута висе млади момци, техничари, камермани, сниматељи, који никоме на овоме белом свету ништа нису лоше учинили. Због чега су убијени, зашто, ко их је, у име ког циља, моралног, законског принципа, могао да прогласи за ратну мету? Ко је, једног дана ће се питати западни свет и већ почне да се пита, један цео народ српски, невини, прогласио за ратну мету и крену у колективну одмазду над њим.

Сваки злочин индивидуални, па и кривица и одговорност морају да буду индивидуални, појединачни. Нема колективног кажњавања. У то смо се били заклели и 1945. када смо управо оснивали Уједињене нације и усвајали Повељу Уједињених нација: никад више колективни злочин у овом свету не може бити стварност, а знате да је нацизам заправо промовисао систем колективне кривице и колективног кажњавања народа.

Желeo бих да кажем још једном, и тиме да завршим: пред Србијом су одлучујући дани. Верујем да ће у наредних неколико дана доћи до усаглашавања између руског и западног плана и да ће се тај план наћи пред Саветом безбедности Уједињених нација и да ће он потпуно бити утемељен на Повељи Уједињених нација и на међународном праву. За очекивати је и доношење, у складу са овим, резолуције Уједињених нација. Ако би се, којим случајем, у име патриотизма, непокорности, одбране земље, овде појавиле снаге и појединци који би казали да нам је дужност да сада идемо и против те резолуције Савета безбедности Уједињених нација, да морамо да поразимо цео свет, мало нам је НАТО, сад ћемо да зглизимо и да башимо под ноге цео свет, односно да бивамо убијани, да нам земља буде разарана док се цео свет не умори од бацања бомби и од разарања Србије и Срба, дужност нам је да свима њима на почетку одлучно кажемо – не! Са овим што смо постигли до сада, постигли смо много, и на моралном и на политичком плану, и то је највећа заслуга наше јуначке војске и нашег дивног, мученичког, сиромашног народа са

чијом се добром и жртвама не сме није више да поиграва.

Којадиновић: Да кажемо да сте дали кључни допринос јединству народа у отпору агресији и да сте практично све страначке активности и борбу на страначком пољу ставили у неки трећи план и све време апелујете да пре свега морамо да будемо јединствени.

Драшковић: Наравно, али да будемо јединствени око пројекта одговорних, државотворних, мудрих, да будемо јединствени око помоћи, подршици нашој јуначкој, сиромашној војсци, нашем сиромашном и дивном народу, да будемо јединствени око пројекта који уважавају реалност и у складу са светском реалношћу се креирају потези за добро Србије данас и за њено добро сутра када престане рат и кад наступе дани обнове и дани препорода. Нажалост, морам да кажем да многи ово ратно стање користе за политичко профитељство, али верујем да то народ види и да то народ жигоше.

Ја морам и то да вам кажем, да смо огромне напоре имали и да је при томе Савезна влада показала један велики степен одговорности и јединства, а били смо изложени притисцима на почетку, од Републичке владе, да под хитно променимо савезни закон, и пошто је наступило ратно стање да уведемо смртну казну, јер је по савезном закону нема. Против кога смртну казну?! Некима је чак ратно стање почело да мирише на идеалну прилику да се почну скидати и главе. Ми имамо ситуацију да су неки без икакве потребе донели уредбе да се може судити појединцу по кратком поступку, како би се побоже спречио шверц и прна берза.

Крупне рибе нико не дира, а читајте "Политику", сваки дан, пример за примером, како се брани држава. Од кога, од јадне сиротиње. Нађу сељаку, негде у неком пртљажнику, у торби, два-три прасета, одузму, примера ради, уз образложение. "Очигледно је имао намеру да се бави шверцом и да препродаје прасад". Прасад му се одузимају, а он мученик, који је можда сина јединца послao на Косово, осуђује на осам-девет, дванаест, па и више месеци затвора.

Пожурили су, никог не питајући, да донесу уредбу по којој, рецимо, пола budgeta локалних самоуправа, од Београда па надаље, узима нека продужена, невидљива рука Републике, у неки резервни фонд. Је ли то онај фонд који је служио за обнову ваљевског краја? Расписасмо неки зајам, неки фонд се основа. Шта је тамо обновљено?! Не, то неће и не може проћи, ратно стање је стање у којему сваки човек мора да се на свом радном месту, где је да је, максимални допринос одбрани земље. А не да разноразни партијски, политички и други профитељи користе прилику и по кратком поступку људе затварају и ствари преокрећу у своју партијску корист; угуше чак и слободу људског мишљења, критике, приговора.

Кад је земљи најтеже онда нам је најпотребније што више мудрих људи

и мишљења јавно саопштених, да се посоветујемо којим путем да кренемо, а не у мраку, помрачни и у страху, како све то испадне. Шта год бива – ћути, не смеш ништа рећи. Не, кад је у питању отаџбина, немамо права на страх. Србија је у питању, њена будућност, нико је толико не воли као ми сви заједно, нема никога да је воли више од другога, па према томе нема никога ко сме више од другога да одлучује куда ће Србија сутра и шта нам је у овим тешким данима чинити.

Којадиновић: Димитрије Тадић са Новог Београда пита: зашто се инсистира на доласку Уједињених нација када оне све време окрећу главу од проблема? Од кога ће и да ли ће Југославија, односно Савезна влада, тражити одштету и да ли грађани имају право на одштету?

Драшковић: Наравно да имају право на одштету, јер је најгрубље прекршења Повеља Уједињених нација међународно право. Али, нажалост, имајемо ситуацију да пресуђује снај кога ћемо да тужимо. Данас је Савезна влада донела одлуку да наша држава признаје апсолутну надлежност међународног суда у Хагу и поднете ће бити тужбе против држава које учествују у агресији на нашу земљу, које признају надлежност тога суда. Морам да кажем да надлежност тога суда не признају ни САД, ни Италија, ни Француска, готово нико сем Британије. Међутим, нека одштета ће се добити на други начин. Велики неће да признају да су погрешили директно, али индиректно ћемо је добити. То је, вероватно, тај Маршалов план, бескаматни и дугорочни зајмови, вероватно и бесповратни зајмови за обнову свега што је порушен.

Којадиновић: Добијате пуно поздрава пре свега за истрајност у борби да се истини о овој агресији чује у свету. Ибрахим поставља занимљиво питање: ми који смо лојални грађани ове земље, а нисмо српске националности, да ли можемо да се уздамо у вашу заштиту?

Драшковић: Уздајте се у заштиту од стране српске историје, традиције, наше части. Положај мањине увек је био огледало за већину. Драги Ибрахиме, одакле год да зовете, уколико вам у овој земљи Србији ико оспорава верско, људско, било које право, достојанство, због тога што сте Ибрахим, онда је пред огледалом ожиљак на лицу српског народа, онда је ожилjak на моме лицу и мислим да је то недопустиво.

Ако сте жртва због тога што сте Ибрахим, или због било чега другог, знајте где је СПО... колико је у мојој моћи онога ко вас кињи на верској и националној основи гањају га док га не стигнем, да се уједа за шта се нико његов није уједа.

Којадиновић: Докторка Загорка каже: једно велико хвала Вуку Драшковићу што је још једном покушао у овом критичном тренутку за цео наш народ, земљу, па и свет, да отвори очи и нама и њима. Са поштовањем, члан сам Демократске странке господина Коштуниће.

Поздрављају вас, значи, и из неких других табора.

Шта Савезна влада чини на побољшању односа Србије и Црне Горе и зашто се представници Владе Црне Горе не позивају на разговоре у Београду. Такав је утисак Јане Лимин.

Драшковић: Колико могу и колико могу министри из Српског покрета об-

Којадиновић: Шта се дешава ако ступимо у савез са Русијом и Белорусијом, какве су нам пре свега обавезе и какве наде, пита Јелена Прерадовић из Београда.

Драшковић: Неће од тога бити ништа. За име Бога, у једној великој нужди, кад нам се учинило да је то можда пут који ће натерати Русију да нам притеke-

док се то ратификује, па док се размотри – липши магарче док не озелени трава.

Но, чак да смо истога тренутка све ово обавили у року од три сата, са чиме бисмо се суочили: прво – са тиме да ни такав савез не би наметао обавезу Русији да уђе у рат против НАТО-а, и, друго – за нас би настали неки тешки проблеми. Пошто је Русија већ сала члан Партнерства за мир са НАТО-ом, поставља се питање да ли и ми морамо истога тренутка да уђемо у чланство тога савеза који је при НАТО-у или бисмо морали да натерамо Русију да иступи из Партнерства за мир.

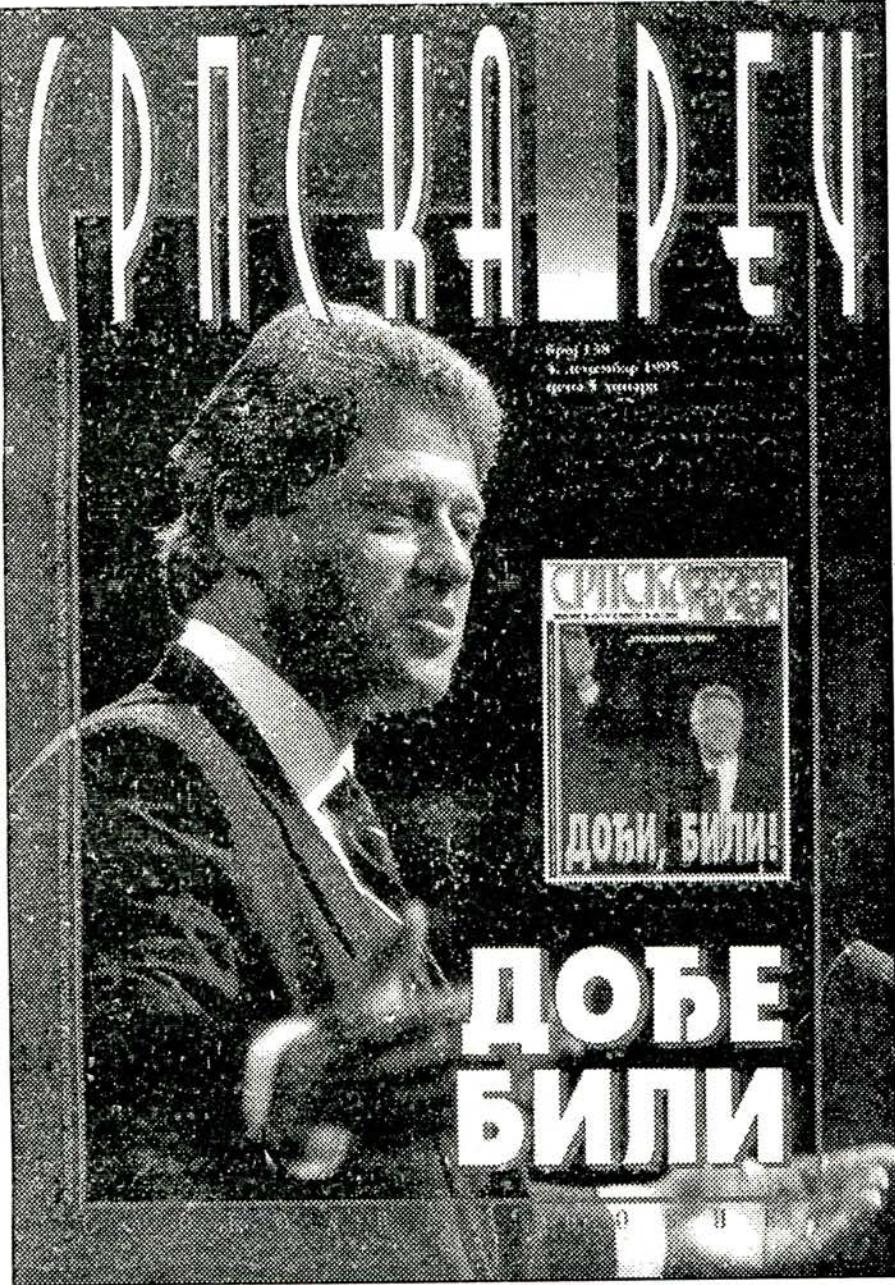
Пошто је Русија успоставила најчвршће економске односе са Американима и западном Европом, да ли бисмо и ми могли преко Русије да успоставимо те односе, или бисмо забранили Русији, наредили јој да она те односе раскине, пошто имамо ове неке наше патриоте који причају да је највећи резултат овога бомбардовања Србије у чињеници да су за сва времена бомбардовани све наше економске и друге везе са западном Европом и Америком, што је једна од највећих глупости које сам чуо.

Којадиновић: Поздрављају вас много избеглице Срби из Босне и Херцеговине и Хрватске, захваљују што редовно у коментарима на страним телевизијама подсећате на њихове случајеве. Ево и питања Слободана Тауз из Книна: да ли ми из Крајине можемо да добијемо статус као Косовари, да ли можемо тамо да се вратимо и да добијемо права која би они добили?

Драшковић: Да, под условом да организујемо једну дисциплиновану кампању међу Србима претераним из Хрватске да се врате у Хрватску и да прибавимо међународну подршку за њихов повратак, као што ту подршку сада имају Албанци, да се врате на Косово. Вратили би се у Крајину и вероватно добили она права, или приближно она права која су била загарантована планом "3-4".

Којадиновић: Приметио сам да су наше колеге, водитељи на светским телевизијама често иритирани када ви правите поређење са избеглицама Срба из Крајине и рецимо Албанцима који су избеглице. То је паралела која их нервира. Да ли је ваш утисак такав?

Драшковић: Зато што им савест није чиста. Данас је велика кукњава над патњем и судбином избеглих Албанаца, и нека је. И никоме, ко има срца, није лако видети било ког человека, без обзира да ли је Србин, Албанац, Турчин, у позицији у којој се налазе они људи у северној Албанији, Македонији или Црној Гори, или овуда по Србији, где су толики Срби у истом очајном положају у којему су Албанци у Северној Албанији. Близу 80 одсто Срба је напустило Косово и Метохију за ових месец и нешто дана. Међутим, присећају се људи када је она 400 километара дугачка колона српских мученика од Книна до Београда, као змија кривудала. Нико на Западу није плаикао, ниједна бомба НАТО-а није пала на Хрватску, нити су јој уведене санкције, а добро се сећам, и то сам рекао Си-Ен-

Призывање добровољника СПО-а

нове, чинимо да се тај сукоб не шире, да се тарак рана излечи, која није резултат неспоразума између Србије и Црне Горе, између народа у Србији и народа у Црној Гори, него је искључиво резултат сукоба, или углавном, међу сујетним и саможивим главарима. Ми чинимо колико је у нашој моћи да се то све стиша, умири. Главари, сујете, партије – од данас до сутра, а мислим да историјско заједништво Срба и Црногорца, Србије и Црне Горе мора да буде вечно.

не у помоћ, донели смо једну такву одлуку на брзину. Ми нисмо на седници Савезног скупштине донели одлуку да покрећемо иницијативу за Савез, него директно одлуку о удаји, а нисмо пitali младожењу хоће ли да се ожени. Дума након неколико дана, онако мрзовљено – хоће. Још нису пристали да се ожене с нама из Белорусије, али нема то никакве везе, јер је у Русији спољна политика у надлежности председника. Председник треба да потпише указ, па

Ену, у његове камере пре неки дан, да је једна новинарка, звезда ове куће, изјавила са нескривеном мржњом: "Срби су добили оно што су и тражили".

Нас је и у том великом страдању наше био глас у свету да смо криви, да смо народ геноцида, злочина, етничких чишћења, да смо разбили Југославију, иако смо створили Југославију и њеним разбијањем разбијена су два века наше историје. Али, просто, на таквом ружном гласу били у свету, да ни када смо се нашли у узлови највеће могуће жртве није било никакве солидарности са нашом несрећом.

Којадиновић: Следеће питање је да ли очекујете копнену инвазију НАТО-а?

Драшковић: Не, апсолутно не. НАТО у својим плановима не помиње копнену инвазију све до тренутка док једном ужасном кампањом бомбардовања Србије не уништи заправо целу Србију. Највећа је несрећа што наша државна телевизија крије од народа оно што наш непријатељ свако веће јавно говори, а и ви то кријете, не знам због чега. Имамо посла са непријатељем који је, прво, невидљив, не можете да му видите лице па да се убијете. Бије из небеса, а не видиш га, и са непријатељем који вам на некој даљини у неким телевизијским студијима унапред непогрешиво каже шта планира. И то се од нашег народа крије.

Планирају, кажу, да ће уништити буквально сву инфраструктуру, и економску, и војничку, да ће у последњој фази иницијативе и нарушавању водовода и на рушењу електричних централа, да завлада потпуни медијски и сваки други мрак, а већ сада спроводе у план акцију тзв. ватреног прстена око Косова, где гранатирају све мостове, систематично путеве око Косова, како би у датом тренутку кренули, кад им дођу ови проклети "апачи" и остало, на нашу војску на Косову, или у ситуацији кад због порушених комуникација и сталних удара из ваздуха не можемо да притечнемо оној нашој дели и народу доле у помоћ, и кад они неће моћи да се извуку. После тога може евентуално да дође у обзир копнена, како они кажу кампања, али кампања која би заправо бацила један срамотни жиг на нашу историју, јер у таквој ситуацији, постоји опасност да неколико хиљада албанских терориста, на челу албанских избеглица, умаршира у Косово као да ослобађају отаџбину.

Наиме, поновили би подвиг Српске војске у Првом светском рату, кад смо били пртерани из отаџбине, па онда опорављени на Крфу и Солуну ушли у отаџбину и пртерали окупатора, иако ми нисмо никакви окупатори свога Косова, нити су ове ствари за паралелу. Али, испало би тако, да су Албани, напротив, ослободили Косово, ослободили спржено и мртво Косово, у којему би НАТО пре тога поубијао нашу војску и наш народ. Према томе, ова опција је толико страшна, погубна, да нећу да мислим о њој. Немамо право да мислимо на то и имамо једину обавезу да идемо у сусрет миру на овим траговима споразума између Русије и Запада и резо-

луције Савета безбедности Уједињених нација, што се може очекивати у наредних већ десетак-петнаест дана, што ће бити тачка на рат.

Којадиновић: Шта мислите о утицају Ибрахима Ругове у овом тренутку и колико он уопште може да помогне у решењу ове ситуације, будући да је власник на политичкој сцени?

Драшковић: Не знам, нисам се видео са господином Руговом. У сваком случају, Ругова је био легитимно изабран на нелегитимним изборима од Албанца за њиховог политичког лидера. Ја заиста не знам колико у овом тренутку има Албанца на Косову, нећу да грешим душу, али верујем да ће се огромна већина тих људи вратити на Косово, па ће вероватно они бити ти који ће казати који је њихов политички лидер. Верујем да ће то бити баш Ибрахим Ругова, један разуман човек, који је имао неразуман политички програм, али га није примењивао бомбама и силом.

Програм независног Косова је програм Ибрахима Ругове, али Ругова никад није ни бомбицу подигао да би га примењивао. Несрећа је наступила када су се појавили Тачи и друштво да тај политички програм претворе у реалност крвљу, бомбама. Тог тренутка је дошло до несреће. Мислим да је албански народ схватио да бомбе, смрт, насиље и пројекти стварања велике Албаније и независног Косова крвљу доносе несрећу и Србима и Албанцима и да екстремисти у албанским редовима после успостављања мира неће имати никакве шансе. Верујем да ће тада скочити акције Ибрахима Ругове или неком другом, њему сличном.

Којадиновић: Драган из Ваљева вас поздравља. "Поздрављам излагање господина Вука Драшковића. Било је већ време да неко отворено изложи ситуацију у Србији". Питање гласи: зашто пре агресије нисмо сагледали све аспекте, по следице рата у који смо увучени?

Драшковић: Како ко. И пре агресије, ја сам у име Српског покрета обнове јавно, неколико пута говорио о томе да морамо уважавати реалност, упозоравао, али победила су нека друга очекивања, неке друге опције и претпоставке. Ево резултата, ту су какви су, да се не враћам на оно што смо већ истакли и што смо објаснили.

Којадиновић: Да ли сте оптимиста или пессимиста?

Драшковић: Када не бих био оптимиста, онда не бих веровао у будућност Србије".

(Вук Драшковић на РТВ Студио Б, 24. април 1999)

"Његова Светост Патријарх Српски, Господин Павле, примио је у Српској патријаршији председника Српског покрета обнове Вука Драшковића.

У отвореном разговору који је трајао око 40 минута, Његова Светост Патријарх и председник СПО-а разменили су мисли забринутости за судбину српског народа који ових дана страда од бомбашких напада НАТО алијансе.

Изражена је жеља да се што пре прескину бомбардовања која изазивају велике цивилне жртве и невиђено разарање цивилних објеката и изнађе политички договор за прекрађивање ове несрће и враћање свих расељених људи и избеглица на њихова огњишта.

Његова Светост Патријарх је обавестио председника СПО-а о трагедији српског и албанског народа која ових дана на Косову доживљава свој врхунац, због чега је и сам Патријарх пре два дана посетио Космет".

(Српска патријаршија, 1. мај 1999)

● "Коментар на састанак групе Г8.

Драшковић: Понуда групе Г8 је врло близка са оних десет принципа Контакт групе пре Рамбује. Наша држава је прихватила тих десет принципа Контакт групе. Шта је сад ново? Као што знаете, принципи групе Г8 морају бити у складу са принципима Уједињених нација и под компетенцијом УН и Савета безбедности УН. То је оно што је ново и врло важно.

● Како видите Балкан у наредних неколико година?

Драшковић: Пре свега, нема никаквих пророка и пророчанства после Христа. Друго, за сваку осуду и згражавање је досадашње разарање Југославије, колективно кажњавање и убијање српског народа. Посебно је за осуду чињеница да се и после закључака групе Г8 наставља дипломатија сile. САД, наравно, као што је рекао господин Џеси Џексон, имају снагу за бомбе. Имају ли, међутим, моралну снагу за мир, за разум, за правичност, за поштовање принципа овога света? То је сада питање и ја верујем да ће право сile, ипак, на крају поломити своје зube и да ће победити сила.

Што се тиче будућности ове земље и будућности овог региона, најважније је у овом тренутку обуставити убијање наше земље и убијање овог народа, а после тога, у миру, наши грађани ће одлучити и одлучити којим ћемо путем кренути. Знам да ће се СПО залагати за помирење, за пуну сарадњу са земљама ЕУ, са САД, верујем да ће то бити став и већине одговорних грађана и политичких представника ове земље.

Што се СПО-а тиче, могу вам рећи да ћемо узнемиравати западне владе, посебно уладе земља које су нам разрушиле државу и нанеле оволовико несреће и посејале толико недужних гробова по овој земљи, да притечну у помоћ, финансијски и на сваки други начин, обнови наше земље. Наше ће бити пуно право да то тражимо и њихова обавеза да то испуње.

● Какво је ваше мишљење о господину Ђинђићу?

Драшковић: Србија је под бомбама. Ја сам у Србији, са својим народом, такође под бомбама. Колико је мени познато, господин Ђинђић није у Србији. Он је побегао од овог народа, од своје сопствене политичке партије. То није морално.

- Како тумачите учествале најаве да ће након бомбардовања западне земље увести демократију у Србију, пошто, по њима, ништа друго до сада није довело до резултата?

Драшковић: Читајући многе западне новине, слушајући многе западне медије, сучовам се са њиховим ставовима да они и сада бомбама помажу демократију. Да смрђу помажу живот. То је нешто што је непојмљиво с људском логиком. Као што знаете, матица тромесечних демонстрација пре две године за признавање изборних резултата био је Српски покрет обнове. Верујем да је преко 90 одсто свих демонстраната припадало СПО-у.

Ми смо, демонстрирајући за резултате на локалним изборима, носили не само заставе своје државе, своје нације,

је рањено. Иста је ситуација и са члановима других партија и са људима који нису ни у једној партији, јер бомбе НАТО-а слепо убијају српски народ и слепо и генерално разарају нашу земљу.

То, наравно, не значи да ћемо по престанку овог рата, бар што се СПО-а тиче, подизати Берлински зид према Европи и САД. Напротив, и даље ће остати иста наша програмска опредељења, биће потребне хитне реформе и демократског и економског и политичког система. Ово је одговор тим лицемерним изјавама и саопштењима са Запада да они ово чине за добро некакве демократске опозиције у Србији. Демократска опозиција у Србији је постојала пре овога рата, она постоји и сада, али у Србији нема опозиције Србији".

(Одговори на новинарска питања, 11. мај 1999)

Жао ми је тих људи, које сада комшије попреко гледају, јер лидер њихове странке, далеко од Србије, на одређени начин призива да несрећа овог града и овог народа траје што је могуће дуже, како би се неке ствари у овој земљи промениле. Али, те ствари се морају мењати једино изборима, а никако НАТО бомбама и убијањем овог народа и ове земље.

- Потпредседник владе Србије, Војислав Шешељ, одредио се дosta оштре према закључцима Г8. Коментар!

Драшковић: Ја верујем да рат живи своје последње дане. Кад наступи мир, већ следећег дана ће почети у овој земљи политичка диференцијација. На једној страни биће они који су за то да се ратне ране што пре зацеле, да земља буде обновљена, да рат и бомбе Европе и Америке не буду изговор за зауставља-

МОНИКЕ

ВАШИНГТОН

нега смо три месеца високо дизали заставе САД, заставе Француске, Италије, ЕУ, као симbole наше земље и наших програмских хтења да ову нашу земљу изнутра претворимо у Европу. Сам СПО је истисао да Србија која је мултиетничка, мултирелигијска, мултикултурна као Америка, и у демократском смислу мора да постане Америка.

Али, сада ћу објавити један податак, мислим да га Армија неће подвести под категорију војне тајне: отако је почела агресија НАТО-а на нашу земљу, око стотину чланова СПО, који су пре две године демонстрирали под заставама Европе и Америке, убијено је од америчких и европских бомби, а неколико стотина

- "Прокоментаришите иницијативу Масима ЂАлеме и да ли наша земља треба да прихвати тај предлог, уколико он прође на Савету безбедности?"

Драшковић: СПО је за то да се прихвате принципи Групе 8, и то да се прихвате одмах.

- Демократска странка је јутрос саопштила да је њихово седиште нападнуто. Комуникар!

Драшковић: Шта год да је порушене и разбијено, ја то осуђујем. Доста у овој земљи руши НАТО, па не би требало и ми да им помажемо.

ње демократских процеса у овој земљи, већ, напротив, да демократски процеси у овој земљи буду убрзани, јер без тога се нећемо укључити ни у овај Маршалов план за југоисточну Европу. Србија мора бити обновљена, Србија се мора помирити са Европом, са САД, и само једна демократска Србија ће имати пуно право да тражи и одштету од њих за све оно што су нам уништили и разорили. Наравно, једино мртве нећемо моћи да подигнемо из гробова, нити ћемо инвалидима моћи да дамо ни руке, ни ноге, ни очи.

На другој страни биће снаге које ће тражити да Србија буде претворена у неку врсту конц-лагора, гулага, којим

ће те снаге да командују. Надам се да тај паклени сценарио (који по нашу будућност није ништа мање опасан од НАТО бомби) неће проћи.

● Да ли је наша јавност довољно упозната са принципима Групе 8?

Драшковић: Није, и не разумем зашто није. И посебно не разумем зашто је лидер СРСК послат на државну телевизију да он објашњава нацији принципе Г8. Тешко принципима које он објашњава и тешко нацији коју он заступа.

● Након убиства Славка Ђурувије, исте новине су сада прозвале и неке друге новинаре. Коментар!

Драшковић: То је за сваку осуду и шта друго да кажем осим тога да се против страха не можете борити страхом. Ја сам увек позивао на грађанску храброст. У право у овим тренуцима рата, грађанска храброст, борба мишљења око тога којим путем да се ова земља избави из ове велике несреће, и да при томе сачува своје Косово, драгоцену.

● Да ли ће после овог бомбардовања југословенска федерација функционисати као и сада?

Драшковић: Надам се да неће функционисати као до сада, јер ово не ваља ништа. Надам се да ће бити много боље, да ће заједница Србије и Црне Горе бити чврша и да ће демократизација односа у целој земљи, једна права кадровска селекција људи који ће заступати обе државе, као и лекција извучена из овог ужасног рата, управо бити подлога за много боље односе између Србије и Црне Горе".

(Конференција за новинаре, 18. мај 1999)

"Господине председничке, даме и господо народни посланици.

Ми из Српског покрета обнове несрећни смо због изгубљених живота, због рањених, обогаљених, унесрећених грађана наше земље, због онога што је у нашој земљи порушено а стварању деценијама. Много тога је порушено што је стварање још од прошлог века.

Ми из Српског покрета обнове нисмо несрећни због тога што треба сместа прекинути ово што се без икаквог разлога назива ратом. Ово од почетка није био рат. Рат подразумева учешће најмање две стране у обрачуну. Од почетка постојала је једна неконтролисана, супериорна војна организација и машинерија, најмоћнија на свету, која је убијала и рушила, и постојали смо ми који смо били жртве тог убијања и тог рушења.

Наравно, постоје и други разлоги који нама из Српског покрета обнове дају аргументе да подржимо документ Чрномирдин-Ахтизари.

Овај документ гарантује територијалну целовитост и суверенитет наше државе и опстанак Косова и Метохије у границама Републике Србије и у границама Савезне Републике Југославије.

Овај документ не гарантује нека инсистирања на некаквом суверенитету 19. века, суверенитету кога никде више нема у свету. Нема ниједне моћне државе

у модерном свету која је до краја суверена и мислим да ми немамо право да будемо суверени изван света. Све велике земље преносе део свог државног суверенитета или на Уједињене нације или друге међународне установе и форуме.

Овај документ не доводи никакве окупације снаге на Косово и Метохију. Од почетка ми из Српског покрета обнове говоримо да је наш народ, да је наша држава један од оснивача Уједињених нација и да смо дали драгоцену, велики допринос Повељи Уједињених нација. У Повељи Уједињених нација можемо препознати начела својих закона, свога Устава, а у застави Уједињених нација садржан је и део нашег државног суверенитета.

Свако нормалан ће рећи да је то била племенита мисија, па ће таква морати бити и ова мировна мисија снага Уједињених нација на Косову.

Највећа војна машинерија у свету учинила је неколико великих уступака. Силни НАТО на Косово и Метохију долази у саставу мировних снага Уједињених нација, пресвечен у дрес Светске организације. Променио је заставу, олекао се своје, прихватио заставу Светске организације, Повељу Уједињених нација, што је велика и важна реформација улоге Светске организације. Осим тога, свима овде постављам питање – да ли је пре неколико година, годинама, било иједног хрватског грађивара или полицајца на Дунаву? Да ли

Паде снег, те Вук остави свој зечији траг

Мировне снаге УН које ће доћи на Косово и Метохију нису, даме и господо, окупаторске снаге. Сетимо се да смо ми наше младиће, српске и југословенске, толико пута у прошlosti, по одлуци Савета безбедности Уједињених нација и под плавом заставом Светске организације, слали да успостављају мир, или чувају мир, од Синаја до Конга, на многим кризним светским жарипшима. Да ли су они тамо остали стално, као окупатори, и да ли су уопште били окупатори, или је то била једна племенита мисија? Мислим да је била таква.

је било чак и Хрвата у том подручју? Није их било. Дошли су мировне снаге УН, провеле тамо одређени период и ево тамо сада тамо и хрватских граничара и полицијаца.

За ситуацију у којој смо се нашли, узгред, сигурно није одговорност на онима који су од почетка упозоравали да се не сме затезати коноп са светом. Наш народ је храбар и поносан, али у овоме свету има много неправде, у овоме свету данашњем владају веома често принципи сиље а не сила принципа. Међутим, наш народ је, уз огромне жртве и раза-

рања, много тога померио. Долазе мирувне снаге УН, уз њих долазе и снаге Русије, доћи ће људи из Украјине, Финске, Грчке, Португала, доћи ће они чије присуство сигурно желимо и који ће бити додатни мотив сигурности нашег народа на Косову и Метохији. То је много важније од чињенице да ће доћи и они које неки не желе. Ја вам кажем да ће и ти други, из агресорских земаља, убрзо променити однос према нама, јер сама истина и суштина свега промениће однос према нама.

Због ових чињеница треба да овај документ прихватимо. Ако бисмо казали да у њему има доста тога што боли – казали бисмо истину. Заиста, има доста тога што боли. Али, рецимо да ово данас одбијемо, шта следи, шта ће од земље Србије и српског народа остати, шта ће се све десити? У праву постоји институција крајње нужде. Увек се мора жртвовати понеко добро мање вредности, да би се заштитило добро веће вредности. Од свога народа, од своје државе, ми немамо веће вредности. Они који мисле да је национални интерес у уништењу државе Србије и гурању Србије у лаљи сукоб са НАТО-ом до нашег коначног истребљења, јесу заправо већа опасност по српски народ и по будућност овог народа од самих ракета и бомби НАТО-а.

Господо, овај документ има и своју другу сврху, уколико не буде пропутумачен као документ чији је једини циљ да се обустави бомбардовање. Ова земља, ради своје будућности, ради свога опоравка, ради живота, мора да окрене нови лист. Нови курс, нова политика.

Овде се говори о "Маршаловом плану". Нећемо ми доћи до средстава, нажалост, из тога збв. "Маршаловог плана", уколико не будемо испунили услове за доделу те помоћи, за обнову и реконструкцију онога што је порушено. Да ли је неки одних услова противан нашим националним и државним интересима? Демократизација земље, брза, храбра промена демократског и економско-политичког система. Једном за свагда ставити тачку на политику мржње, на принципе да је у мржњи, да је у примитивизму, да је у лажима, да је у сталном надвлачењу конопа са светом – српски патриотизам. Они који су то заговарали, довели су Србију довде. Демократизација земље, потпуна, брза, одлучна. Нећете имати подршку никога у овој земљи, посебно не СПО-а, уколико се буде ишло на то да нам обустава бомбардовања служи само да бисмо купили време да после натежемо коноп око резултуције Уједињених нација. Резолуција Уједињених нација биће заснована на Повељи Уједињених нација. Што будемо боље сарађивали са светом, тим преће и однос света бити промењен према нама.

СПО сматра да само демократска, богата, снажна, од света прихваћена и у свет уклопљена Србија и СРЈ, могу максимално да штите државне и националне интересе. Променити политику, од овог тренутка политички елиминисати кривце и највеће извориште, највећи

вирус ове радикализације мржње у српском народу највећи је национални интерес.

И то да кажем: пошто је ово затворена седница, приликом консултовања око овог документа од председника једне партије која се представља патриотском, ту у присуству многих сведока нашао се и предлог да био најбоље за нас од стране Косово као болесно, гангрено-зно ткиво, предати га, а онда да се та радикална, антисрпска, примитивна и штеточинска памет утврди у остатку Србије и да нам остатак Србије претвори у Српску крајину. Свуда тамо куда је та памет ишла, нема Срба, ни српства, нити имамо где у свету пријатеља.

Према томе, за ово гласамо, ово ће поздравити наш народ. Нова политика, нови људи. Не сипа се ново вино у машине примитивизма, у машине мржње и српскога јада".

(Вук Драпиковић у Скупштини Србије, 3. јун 1999)

"Даме и господо, дивна и драга Шумадијо, браћо и сестре, добро дошли!

Барјактари СПО дигните заставе, овај режим мора доле, а не наше заставе.

После свих несрећа које су задесиле нашу нацију за последњих десет година, а нарочито после овог косовског пољома, срамоте и бола, сви људски морални и разлози државне одговорности налажу првом човеку ове земље, председнику СРЈ, да одступи са своје функције.

Без икаквих парада, шарала, усвајања декларација по општинским скупштинама и свих других таквих манифестија, ја вам кажем да цео Српски покрет обнове хоће, жели и тражи ту оставку.

Боже драги, шта нисам у позицији да велике силе овога света, да Русија, да цео свет од мене тражи да поднесем оставку да би моја нација, да би моја држава могли да буду спасени и да буду скинути са њиховог нишана. Наравно, ниједнога минута се не бих премишљао и наравно да бих за Србију, за своју нацију и своју државу, дао и оставку и много тога и скупљег од оставке. Али, нису сви људи исти, неко има тај осећај одговорности, а некоме је осећај одговорности и осећај у власти један исти осећај.

Чули сте шта жели СПО. Хоћемо ли одмах да прогласимо да нам је циљ остварен? Пред десетинама хиљада људи на овом сабору, у престоном граду, у срцу Шумадије, дакле, сви смо акламацијом то поздравили, али да ли је то довољно? Није довољно, и намерно то наглашавам да би овај народ схватио да има неких захтева који су логични, морални, али да се не треба исцрпљивати у нечemu што зависи од моралности или неодговорности једног човека или групе људи. Кад би само тражење оставке био циљ, онда бисмо посао завршили. Ја бих рекао – хвала вам, довољења, то је затражено, али то није ништа.

Зато вас молим да од сада буде мање аплауза, да буде мање звијждака. Србији је потребна тишина, потребно је да се саслушамо, да се најодговорније што је

могуће поставимо према себи, својој нацији и својој држави, своме потомству.

У овом часу више од 50 одсто радио способних грађана Србије је без посла. Ми имамо више од милион избеглица српских, што из Хрватске, што из Босне, што је сада, из срба Србије, са нашег Косова. Штете нанете овој земљи и овом народу бомбардовањем од стране НАТО-а мере се десетинама милијарди долара и, верујте, овако изморена, измучена, осиротела Србија, ако би остала изолована од великог света, не би могла да обнови само то што је НАТО за 80 дана порушио за наредних двадесет до тридесет година. Имамо више од милион пензионера. Држава и нација боре се за опстанак, за душу, ово нису времена у којима се проблеми нашег опстанка решавају паролама. Ово су времена када морамо сви да се замислимо над судбином ове земље као што се одговорни домаћин и отац породице замисли над судбином своје породице.

Према томе, шта нам је чинити?

Овде сам данас да кажем шта морамо и да то што морамо буде у сагласју са оним што можемо.

Браћо и сестре, Србији данас нису потребни партијски програми, идеолошки програми. Србији је данас потребан програм свенародног, сведржавног спаса и опстанка. Ево тог програма и он не зависи од личног чина било кога, не зависи од тога хоће ли се неко смиловати или неће да поднесе оставку и погне главу пред народом и да му се извини. Он зависи од наше воље, наше одлучности, наше одговорности и спремности да сви залегнемо иза овог програма.

Потребно је, дакле, одмах, без чекања, формирати прелазне владе, прелазне реформско-демократске владе СРЈ и РС. Задатак ових прелазних влада био би да у најк疾нијем року, за три до шест месеци, не верујем да имамо право да имамо више времена, изврше следеће ствари: прво, да укину санкције овој земљи и обезбеде међународну, финансијску, дипломатску, хуманитарну и сваку другу подршку овом народу.

Друго, да у сарадњи са тим великим светом исправе срамне ствари које се сада догађају на Косову, да наш народ на Косову и Метохији буде заштићен, сигуран, безбедан на својој вековној земљи и у својој држави и да се отворе врати масовном повратку Срба који су изгнани са Косова, који су побегли са Косова.

И треће, да у најкраћем року припреме услове за демократске изборе на свим нивоима у Србији и СРЈ. Изборе, који ће бити одржани по демократским правилима савремене Европе. Не никако на начин на који су до сада били одржавани ти избори. Нема више изборних превара или крађа. Ја кажем овом режиму: избори ће бити, али ће бити свеопшти и на свим нивоима. Не помиšљајте на оно што сте научили – да закazuјете само локалне изборе. Локална власт нема никакве моћи и од тога каква је власт у Крагујевцу, на крају, и не зависи пресудно шта ће бити са овом државом.

и са овим народом. Морају бити избори на свим нивоима.

Поменуо сам тачку један: прелазна реформско-демократска савезна влада. Ова влада мора бити формирана на следећи начин: да се место мандатара за састав те владе уступи представнику владајуће партије Црне Горе, а то је ДПС господина Мила Ђукановића. Устав ове земље мора да се поштује. Премијер, ако је председник из Србије, мора да буде из Црне Горе. Ако је из Црне Горе онда не мојмо понижавати Црну Гору, него дајмо премијера партији која је у Црној Гори победила на изборима. Премијер из партије господина Мила Ђукановића мора да има одрешене руке, о томе морамо да постигнемо политички споразум између партија у Србији, да формира владу експерата, владу стручњака. Једини критеријум – знање, мудрост, углед овде и углед у свету. Партијски се око такве владе и њеног састава не смео натезати.

Отаџбина и њен спас сада су пречи од партијских интереса. А та влада ће, кад нам укине санкције, кад обезбеди повратак Срба на Косово и њихову сигурност и кад обезбеди демократске изборне услове у Србији, наравно да нестане после избора. После избора ћемо видети колико ће која партија добити и како ћемо после избора састављати владу.

По истом принципу знања, стручности, угледа овде и угледа у свету, мора да буде састављена и прелазна демократско-реформска влада у Србији и исти јој моражу бити циљеви.

Верујте да нема другог регуларног начина. Не постоји други начин, осим да кренемо једни на друге, осим да се деци оно још једино зло и највеће од свих зала које није задесило овај народ – а то је грађански рат.

Дужан сам да вам кажем да сам са овим пројектом упознао и председника Црне Горе, господина Мила Ђукановића. Он и његова партија спремни су да у целини подрже овај програм. Нису они за разбијање вековне заједнице између Србије и Црне Горе. Спремни су, међутим, да подметну леђа, и сав свој углед који су стекли у свету, да буду на челу ове реформско-демократске савезне владе. А на челу реформско-демократске савезне владе у Србији биће човек истог угледа и бираћемо га по угледу и знању, а не по партијској припадности.

Ове реформске владе морају да буду једна локомотива која ће композицију Србије и Црне Горе, а пре свега Србије, са низбрдице повући узбрдицом.

Могу да вам кажем да сам се управо вратио из Атине. Са грчким пријатељима, укључујући министра иностраних послова, до детаља сам разговарао о свему овоме и преносим вам следеће: у случају да народ Србије присили своје политичке партије и лидере из опозиције и позиције да стану иза овог пројекта прелазних реформско-демократских влада стручњака – оног тренутка кад те владе буду формиране, све санкције, укључујући и спољњи зид санкција нашој земљи, пашиће као кула од карата и свет

ће помоћи те владе да докаже, како кажу, да никад нису били против Србије и Црне Горе, народа Србије и народа Црне Горе, него против једног режима, последњег режима у Европи који, док земља пропада, сања један те исти сан, не о васкрснућу Србије, него о васкрснућу Стаљина и Лењина у Кремљу.

Шта може да упропasti ову велику и, рекао бих, последњу прилику да лако и мирно изађемо из ове велике несреће. Неодговорност нас самих јесте наш највећи проблем и наш највећи непријатељ. Србијом се одржавају скакодневно разноразни скупови. На тим скуповима, са разних страна, могу се чути ствари којима се нимало не радујем. Ствари, пароле, позиви који могу само да омету овај пут државног и националног спаса. Тако се чује да морамо да победимо на улици и да на улици изаберемо неку владу или да нам Црква изабере владу. Волим ја Цркву, али не ће Србија бити православни Иран, нити наша православна црква жели да то ствара од ове земље. Говоре: долазе времена кад ће Милошевић, кад ће сви чељници овог режима морати у затвор, да долази време освете, да долази време кад ће деца оних који су гласали за Милошевића последњих година дане и ноћи проводити посечујући своје родитеље по затворима. Неће то моћи, не дам, не да СПО.

Промена у Србији неће бити промена која ће се свести на замену затвореника. Те пароле долазе од људи који за десет година вишепартијског система у Србији на својој кожи, на својим леђима нису осетили ни чизму, ни кундак, ни батину овога режима, нити су били у његовим апсанама и подрумима. Ја, који сам био мета свега тога, ја који сам председник СПО-а, странке чије су десетине хиљада за последњих десет година изгубиле посао, изгубиле главу, кажем – не дам, неће моћи. И кажем – уколико би сутра у Србији, тој новој коју видим и за коју ћемо се изборити, Слободан Милошевић морао да иде у затвор, да би Константин Мицотакис писао мени да га пустим из затвора, као што је писао њему да мене пусти из затвора, ја кажем – проклета била та промена. Тога неће бити!

На мржњи, на освети, ништа у овој земљи не сме да се гради. Мржња и освета воде у провокацију грађанског рата. Упамтите: НАТО нам је нанео више зла за осамдесет дана него Хитлер за четири године. Али, упамтите, помирили смо се и са Немцима, морамо се сада помирити са Французима, Американцима и свима. Братске ране најдуже трају и најтеже зацељују. Србија мора избеги опасност грађанског рата, и то да вам кажем, са разних страна има оних којима је то пројекат и циљ да кренемо једни на друге, а онда да дођо НАТО трупе и да након нашег међусобног полома откривају масовне гробнице у које ћемо једни друге да стављамо. То неће проћи. Не дам, не да СПО, не да народ Србије.

Чули сте програм. Тада ће пропasti уколико будемо насељи на

овакве позиве. Тај програм ће пропasti уколико не будемо учинили све, ми овде данас присутни, да своју браћу, кумове, рођаке, очеве, дедове, који су било када за последњих десет година гласали за СПС, ЈУЛ или било коју другу партију, приволимо да приђу овом програму. Србија није само наша, Србија је свих оних које је родила, Србија их једнако воли. Дајмо шансу свима да на једнак начин покажу љубав према овој земљи и одговорност према њој. Не употребљавајте опасне речи, није време за опасне речи, опасне речи могу да зачепе људима уши да после тога не чују аргументе, да им после тога ништа не дође до срца.

Нећемо доћи до промена док најмање 70 одсто грађана ове земље не стане иза овога програма, док не почне притисак и унутар СПС-а и људи који су гласали за СПС: хоћемо овај програм, хоћемо да живимо као људи. Док не буде у Крагујевцу речено – прихватамо ово, хоћемо одмах паре да нам проради фабрика, да нам деца не буду гладна, да се не стидимо пред децом што не можемо да им донесемо ни плату ни зараду. Хоћемо то. Кад то буде рекло 70% грађана Србије, онда знајте да се промена десила. А времена немамо. Треба трести, трести, трести, али мудро и одговорно да не одбијемо никог. Ја вам вечерас не излажем програм СПО-а, излажем вам народни и државни програм, програм спаса овог народа и ове државе.

Пре неко вече, у овом граду, на једном скupу, неко је упутио следеће речи Србима са Косова: да треба да се стиде и да им Србија нешто неће никада оправдати. Поздрављам то што су толики чланови и присталице СПО дошли на тај скup. И треба да дођу. Политички противник је режим, а не ниједна странка опозиције. Али им замерам што су се ојутали тако тешке речи. Људи који се служе речима морају да буду одговорни према речима. Ја мислим да цео овај српски нараштај, да сви ми данас који смо овде и који нисмо овде треба да оборимо главу од стида што се ово десило нашем Косову, а не да мученички српски народ на Косову позивамо на неки стид и да их позивамо на неку одговорност.

Мука је у Крагујевцу, мука је у Лесковцу, мука је у Београду, у Новом Саду, али замислите да сте у Великој Хочи, замислите да сте у Муштишу, замислите да сте у Приштини вечерас, замислите да сте један од оних Срба на Косову који Бога моли неће ли некако минути ноћ, иако су муке и дану огромне, али некако при светлу лакше је сваком ухапшенику. Остали су, могу да оду, подстичу их сви, од албанских терориста па до многих представника међународне заједнице да оду, да буде обесрђено Косово, а они мученици остају и њима капа доле и њима у име Србије хвала, а не никакав стид. Ми треба да се стидимо што смо довде довели земљу, што смо допустили да нам земља дође довде.

Овде има много европских, америчких новинара.

Желим да им кажем неколико речи: док су снаге српске државне одbrane биле на Косову прећено нам је НАТО бомбама у октобру прошле године да смањимо своје полицијске и армијске снаге на ниво од 10.000 људи, јер су негде у Бриселу или Вашингтону били проценили да је 10.000 доволно за одржавање грађанског мира и сигурности на Косову. После смо пали под бомбе и једна накарадна домаћа политика која нас је увела у сукоб са НАТО-ом на крају је морала, зарад опстанка народа и државе, да прихвати ултиматум и да све наше војне и полицијске снаге напусте Косово. Стигле су десетине хиљада војника и најмодерније технике из тих западних земаља, не десет хиљада, него десетине хиљада, и шта чујемо од њих – чујемо да је то мало, да не могу никако да одржавају ред и мир, јер их је мало, јер је свака албанска кућа препуна оружја. Док смо ми са нашом војском и полицијом били на Косову, Албанци уопште нису има-

ла дана да не буде неко од Срба убијен, киднапован, истеран из стана. Горе куће, горе села, горе цркве, шта је то? Зашто неко не прети сада бомбама Албанији, а сви знају, и сви знамо, верујте, да свакога дана чак и регуларне трупе албанске армије и полиције упадају на Косово, плачкају, паље, хапсе, убијају. Нико не прети Албанији. Не, тај изговор да је и даље режим у Србији заклон, не може да прође.

Ми овде скупљени, ми свуда у Србији, променићемо режим, не зато што то неко тражи од нас, него зато што то ми тражимо од себе. Направићемо ми Србију узорну, демократску каква је некад била или онда кад нестане тога заклона, лажног изговора, хоће ли Албанија бити доведена закону и реду, хоће ли албански тероризам бити бачен под ноге, хоће ли колоне Срба да се врате у своју земљу, на своје Косово? Хоће, морају. Тврдим да свака спаљена српска црква јесте спаљен принцип западне демокра-

ства. Нисмо у томе успели. Али онога тренутка кад су бомбе почеле да падају на Србију, СПО широм Србије ником није дао испред себе да буде у одбрани Србије. Показали смо да и онда кад нам отаџбина буде доведена у муке, које су се могле избеги да је било памети, ми своју отаџбину бранимо одсудно, одлучно, оним што имамо и онако како можемо. Поносан сам што сам председник странке која у данима агресије НАТО-а није имала ниједног који је одбио позив за мобилизацију, што из целог СПО-а нико није побегао из Србије да се склони од бомби. Ниједан члан странке, а камоли неко од функционера странке, није дошао на идеју да се уклони из земље док је земља у највећим мукама. СПО никад своју земљу неће ни у вољи ни у невољи да напусти, увек ћемо бити први на њеном бранику.

После свега, чују се позиви да овај велики СПО треба некоме да се пријужи, а ја кажем, оставите на миру СПО. Противник вам је Слободан Милошевић, а не СПО. СПО позива све њих, не да се пријуче СПО-у, него да се пријуже овом програму државног и националног спаса, који сам сада изнео. Биће избори, народ ће казати шта коме следује. Желим да СПО на тим изборима добије највише, али, верујте ми, желим да и свака друга искрена странка опозиције добије што је могуће више. Нека се излече од старих болки и болести. Да снагу своју не граде на томе што ће стално нешто да киње СПО. Од 1990. године на целу смо били свега што је померало ствари у Србији. Ми смо сада формулисали овај програм и он није наш него свих који овој земљи желе добро. Људи из опозиције, људи из СПС-а, људи из ЛУД-а, људи из Радикалне странке, људи ван странака – станите око овог програма спаса, препорода, последње шансе да ову земљу брзо извучемо из великих невоља у којима је сада и још већих у које ће ући уколико не буде овако као што предлажем, као што тражим.

Хвала вам!

(Вук Драшковић на митингу у Крагујевцу, 17. јул 1999)

"Даме и господо, драги пријатељи, браћо и сестре, добродошли!

Чак и вода има неки природни осећај одговорности. После поплава, кад почиши штету, вода се повлачи.

Челни људи који данас одлучују о судбини наше државе, који одлучују о нашим животима, о животима нашег потомства, већ десет година не производе ништа друго него поразе и штету, а неће да се пувуку. У име Српског покрета обнове, у име свих вас који сте вечерас овде, у име стотина хиљада, рекао бих и милиона, грађана ове земље, тражим да ти људи оду у политичку прошлост, да би ова земља и овај народ могли у будућност. Тражим то због тога да би престало разбијање, распарчавање, урушавање наше државе, да би нестало бескућничких, избегличких колона, да би нестало беде, напис изопштености, изо-

Вук Драшковић потамнео славу Вука Бранковића

ли оружја по светским медијима – сви су они били невини цивили а ми Срби убице.

Са позиције жртве сада постављам питање: како то да је Србија бомбардована осамдесет дана са захтевом да пусти међународне снаге из водећих западних демократских земаља на Косово и да ће те међународне снаге показати Србији и целом свету како се гради демократско друштво, како се гради европска цивилизација и како неће бити етничког чишћења које су чинили зли Срби. Етничко чишћење се чини тек сада, не-

тије. Горе са српским црквама на Косово и међународно право и Повеља УН-а. Са Србима који бивају прогоњени са Косова пущају темељи мултиетничке, мултиверске дивне земље Америке. Ако Америка дозволи да Косово буде без Срба, сутра ће можда Америка бити без Американаца.

Браћо и сестре, на крају желим да се посебно захвалим чланству и присталицама СПО-а. Учинили смо све што је било у нашој моћи да спречимо овај накарадни режим да нам државу и нацију уведе под бомбе најјачих земаља овога

лованости од целе Европе и од целога света.

Ако за тренутак занемаримо све поразе, све штете за последњих десет година, ако за тренутак занемаримо и фатални, страшни учинак једне немудре инцијанске политике, која је резултувала тиме да нам је данас Косово саставни део Велике Албаније, ако све то за тренутак оставимо по страни и загледамо се баш у овај момент, у овај минут, шта ћемо да видимо? Видећемо ову истину, ове чињенице: ни савезни ни републички премијер, ниједан члан ни савезне ни републичке владе, не могу никад да кроче из ове земље. Нико неће да их прими у белом свету, нико њима неће да дође. Сазнаћемо и ово, а то се крије од нашег народа, да преко три стотине чланица овога режима, из привреде, из културе, из свих области живота, не могу да кроче никад из земље Србије, нити ико са њима хоће да разговара. Доћи ћемо до чињенице која се крије од овога народа: да председник Савезне Републике Југославије и председник Србије не могу да кроче нигде у бели свет, али баш нигде, нити ико из Европе, из Америке, из целога света, сем понеког бициклисте и путника намерника из Индије, или не знам одакле, неће да се врати код њих, да попије кафу, да поприча. И не само то. Не могу да кроче у једну федералну чланицу ове државе, не могу да кроче на Косово, где се наш народ зубима држи за небо, бранећи ту колевку, тај извор, ту светињу свих нас.

Ово су чињенице, понављам – ово су чињенице. Да нема ничег од пре десет година, него да има само ове реалности, ове стварности каква је данас, од шефа савезне државе до премијера једног, премијера другог, члanova једне владе, члanova друге владе, сви би казали једно те исто – овако не може, овако не може!

Наше фотеље, наше функције, морају да уступну, да узмакну пред народом и пред државом. Ако смо ми изоловани, ако је свет изопштио нас, онда ова земља, онда овај народ не смеју бити изоловани и морају да их поведу људи са којима ће свет да разговара.

Не може, не може ова земља, без обзира на питање крвице или невиности, сама мимо света, сама против света. Лажу вас, бацају вам працину у очи, кад говоре да ми сами можемо да постанемо јунаци обнове. Чиме? Где су паре, где је снага? Не можемо мимо света, не можемо против света, па ако морамо са светом, ако је то нужност, онда са светом могу они које свет хоће.

То је додатни разлог да чланици овога режима морају да погну главе пред судбином земље и нације. Имају они право да говоре да је то велика неправда, имају право на лични понос, имају право да вичу до неба да је велика, велика неправда што је овакво стање са њима, али немају право да цео српски народ, да Југославију, да државу вежу за своје фотеље и за своје функције и да их држе као своје таоце. На то право немају.

Већ десет година покушавају једно – да натерају велики свет да попусти у навлачењу конопа са њима. И шта смо добили? Сетите се, пре десет година где су нам биле границе државе, сетите се како смо живели пре десет година, какви су дивни осмеси били на вашим личима, а где смо сада? Пре неколико месеци, све чињенице, све право, небеско, земаљско, домаће и међународно, било је на страни српскога народа када је реч о Косову и Метохији. Сва права била су на нашој страни, осим једног јединог – а то је право силе, право јачега. И на крају – било је по праву силе, и на крају је било по праву јачега. Можда то није у складу са људским осећањем, са моралом, али то је, нажалост, у сагласју са сувором реалношћу овога света у којему живимо, са реалношћу коју ми мирамо да поштујемо.

Ви знате, сведоци сте, ви овде и сви широм Србије, да су могли буквально да побију цео српски народ, да нам Србију сравне са земљом, да бомбама униште наше градове и наш народ, а да нико у свету не би ризиковao ни трећи светски рат ни сукоб! Напросто, такви су односи у свету, па према томе, нико нема право да сада, после свега, поново вуче коноп са тим великим светом и да овога пута навлачи тај конопац само због своје фотеље. Ако имамо неке политичаре, ако имамо неке људе – да ли су криви или нису криви, то није битно – који су од света проглашени за политичке мртваци, онда они немају право да за своје мртве функције вежу живу Србију и живи српски народ. Морају да се понашају као што се понаша добар отац породице. Оно што би отац породице, да би спасио децу, породицу, учинио у сваком тренутку, то мора да учини онај који води државу, армију, владу. Ако одступе од својих функција, брзо, одмах, при чему мислим да није неки државни и национални рок чак ни сутра него – јуче, онда би то ова земља разумела. Овај народ је добар, примио би то као чин њихове велике одговорности за народ, за државу, као чин њихове љубави према својој земљи и према свом сопственом потомству.

Наравно да желимо да до ове смене дође мирним путем, овим мирним путем који има само једног команданта, а њему је име Србија, њему је име интерес нације. Био крив, не био крив, ако је интерес нације да се склониши – склони се!

Шта даље морамо, шта државни и национални разлог даље захтева и чему морамо да се повинујемо?

Да тај прелаз не буде прелаз хаоса. Да не буде прелаз у којему неко може да убаци запаљену шибицу у базен пун бензина па да плаче ватра и да дође до највећег зла, а то је наше међусобно убијање. Због тога је неопходно сместа урадити следеће: формирати прелазне реформско-демократске владе и на савезном и на републичком нивоу. Те владе, и једна и друга, имале би обавезу од народа, обавезу коју би им задале политичке странке политичким споразумом.

мом којим би биле постављене те владе, да у најкраћем року укину санкције овој земљи, да помире ову земљу са Европом, са Америком, са светом, да обезбеде хитно, хитно, хитно, неопходну хуманитарну, финансијску, помоћ у опреми, да овај народ у зиму не уђе гладан, да овај народ опреми своје електране и топлане које му је разорио НАТО агресор, да нам људи не умиру од хладноге кад дође зима, да не умиру у мраку, гладни, жедни, голи, боси, да обезбедимо помоћ овој земљи.

Друго, да преокренемо ову ужасну ситуацију са нашим народом на Косову и да учимо све да, у сагласју са тим величим светом, зауставимо геноцид над српским народом и прекинемо стварање пројекта Велике Албаније на штету српског народа. И треће – да обезбеде услове за одржавање демократских, али заиста демократских избора на свим нивоима, избора који би били, наравно, по правилима и законима о којима ћемо се ми овде договорити, а поштујући демократске принципе савремене Европе и прихватајући пун назор Организације за европску безбедност и сарадњу у спровођењу и одржавању тих избора. Ово мора да уради та влада, и једна и друга. Ово су њихове обавезе, ово је велико бреме пред народом, пред државом.

Како да буду састављене те владе? Премијера савезне владе мора да да владајућа партија у Црној Гори, а то је Демократска партија социјалиста, господина Мила Ђукановића. Мора да га да та партија, не због тога што Српски покрет обнове воли Демократску партију Милових социјалиста, него због тога што Српски покрет обнове и што цела Србија мора да воли изборну вољу грађана Црне Горе. Овога пута гласали су за ту партију, она је прва, владајућа, па према томе њој припада место савезнога премијера.

А када је реч о оној другој партији из чијих је редова садашњи савезни премијер, ево поруке Српског покрета обнове њему и његовим министрима, његовој партији и његовој делегацији у Већу република Савезне скупштине, која је делегација из неких прошлих избора: ако заиста волите Отаџбину, ако заиста волите заједницу Србије и Црне Горе, онда то и докажите. Одмах дајте оставке на ваше функције у Већу република, на ваше функције у Савезној влади, и кажите да у име заједнице Србије и Црне Горе то следује победничкој партији у Црној Гори. Док то не урадите никада вам нећемо поверовати да вам јестало до Србије и до Црне Горе, него вам јестало само до ваших сујета, до ваше партије и до ваших фотеља, а све сујете, све партије, све фотеље под ноге, кад је у питању државни и национални разлог.

Владе, и једна и друга, и савезна и републичка, морају да буду владе стручњака. Само један једини критеријум. Нека предложе имена ко год хоће, ви грађани по трговима, нека предложе Црква, предложи СПО, нека предложи СПС, нека предложи Савез за промене, нека предложи све институције ван-

страначке – имена, дакле, имена, а онда ћемо сести, загледати се у та имена и казати: изабраћемо најбоље, најстручније, најугледније овде и најугледније у свету, људе који могу гарантовати да ће извршити оне три велике обавезе које постављају отаџбина и нација пред њих. За то велико поверење следује велики терет и још једна велика обавеза за људе који уђу у прелазне владе: ниједан од њих не може да се кандидује на вишестраначким изборима које ће те владе да припреме. Зашто? Зато да бисмо се обезбедили од странчарења, да бисмо добили владе које ће бити заиста сведомаћинске, свеграђанске, државне владе, које неће делити у овом озбиљном тренутку грађане овако или онако.

ве речи: "Тако, или је готово са нама". Па ако је овако, ко је то у земљи Србији, па припада Српском покрету обнове, Савезу за промене, опозицији, позицији, СПС-у, ко нема исту одговорност? Молим вас, исту одговорност, исту љубав према овој земљи која међу нама не прави разлике, која нас једнако воли и која и данас, у рушевинама и јаду и беди, једнако покушава да под своја сломљена крила окупи све нас. Одговоримо јој на исти начин, тој нашој Србији поломљених крила, да је на исти начин волимо ми сви, и да нема ниједне функције, ниједног човека који је скупљен од Србије, од њене будућности, од вас, од ове девојчице овде, која стоји, слуша, стрепи хоће ли имати своју будућност,

А Косово, а Косово! Тај свет који нас је до јуче бомбардовао, разарао ову дивну земљу и убијао овај дивни народ без икаквог разлога, сада нам шаље поруке – изгубићете Косово уколико се не одрекнете неколико десетина људи, уколико не уђете коначно у Европу и не придржите се осталим народима Европе, уколико будете упорно истрајавали на томе да браните идеолошке занесењаке који још увек верују да не мора да ваксире Србија, али да морају да ваксирну Стаљин или Лењин у Кремљу!

Тај изговор ја одбијам. Ја кажем: веровали смо, прихватијући међународне мировне снаге из водећих демократских земаља нашега света, из Аме-

МУЗИКАНТИ

А да бисмо им помогли у томе, ево наше обавезе. Ниједан функционер, од председника странке па до члничних људи у политичким партијама Србије, не може да уђе ни у једну владу, ни у републичку ни у савезну прелазну владу.

Овако урадимо и верујем да ћемо успети, верујем да ће нас свет подржати. Морам вам рећи, а по свету сам многе људе упознао са овим концептом, сви једва чекају овако нешто. Разговарао сам, дуго, дуго, и са Његовом Светошћу Патријархом Српским Господином Павлом. Није тачно да су свеци мртви, ми имамо живог свешта, живи светац – Патријарх Српски Господин Павле – хода Србијом, хода Косовом, угледајмо се на њега. Његова Светост ме је добро саслушала и преносим вам најкраће њего-

хоће ли можда за петнаест година заборавити српски језик, јер ће унекој Канади, у некој Аустралији, учити други језик, ако ми сада – сада – не преокренемо.

Зато вас молим све одреда, молим вас, овај програм ширите. Ово је програм не Српског покрета обнове, него програм државе, нације. У овом тренутку нека што више људистане иза њега, овај програм је и највећа и, рекао бих, последња брана великом злу које се припрема, а то је да овом земљом потекне поново српско-српска крв, да изазовемо рат међу собом. Све, све, све, само не то зло, највеће од свих залаја! Братске ране најдуже трају, никад не престају, а верујем да тешко икада и зацељују!

rike, Француске, Британије, Италије, Шпаније, да не набрајам даље, уз Револуцију Савета безбедности која им је наложила да поштују и бране територијални суверенитет, целовитост ове државе, да ће она на једнаки начин да бране људска, грађанска, национална и сва друга права оних који живе на Косову. Веровали смо да ће тако бити. Веровали смо, однекуд наивно, да ћемо броју по доласку КФОР-а, после свега имати прилику да кажемо грађанима Србије: видите, тај демократски западни свет не мрзи Србе, он заиста има нешто велико против овога режима.

Али, сада имамо ужасну ситуацију да на одређени начин западне државе подржавају антизападне снаге у Србији. Како? Тако што су укинули границу

Одан својим менторима

између наше државе и Албаније, што су поставили и утврђују границу према остатку Србије са Косовом, што, верујте ми, чак трупе легалне албанске армије, полиције, баштизму, банде свих боја, несметано надиру преко Паштрика, Шаре, Коритника, Проклетија, иду до Звечана и Чечана, паде нам српске цркве, темеље вере, темеље нације, убијају и киднапују Србе, силују Српкиње, а о томе се нутри. Чудим се да је јављено и за овај страшни злочин у Старом Грашком где су нам јуче, поред комбајна у њиви, убили четрнаест Срба. Сто тридесет хиљада Срба је од доласка међународних мировних снага напустило Косово, већа половина наше популације отишила је са Косова.

Жалосна је чињеница да се под заставама водећих демократских земаља Европе и Америке, Уједињених нација, врши један ужасан злочин етничког чишћења над једним старим, дивним и поносним балканским и европским народом, а то је српски народ. Ужасна је чињеница да се под заставама хришћанских земаља запада сатире хришћанско српско Косово, највећа хришћанска прквала на Балкану.

Али, сила Бога не моли, верујте. Очајан сам у својој души што је то тако, али док овде не променимо, док не нађемо људе који ће повести државу на такав начин да ће их ради чути у Вашингтону, Бриселу, Паризу и Лондону, нећemo

променити ову ситуацију и изгубићемо Косово. И не само Косово. Гавранови многи већ се припремају да полете из над разних других српских крајина и покрајина, јер осећају, или им се чини, да је ова земља постала леш, да ће се још даље распадати! Не дајмо, забога, да се распада, уважимо реалност овога света, има Србија Карађорђевића кад треба, има Србија Обреновића кад треба, ово је време за Обреновиће!

Шта још да кажем! Чули сте програм, а чули сте и, нажалост, чујете како неки наши члени генерали ових дана преће да ће војска и полиција свом својом снагом да бране власт.

Господо генерали, ви морате бити српски генерали, а и по садашњем Уставу и по традицији овога народа, српска војска само брани земљу од спољног агресора. Немате ви шта да се уплинете у унутрашњу политичку утакмицу и није овај народ дао вама генералске чинове да бисте се везали за појединце и за њихове партијске функције. Како не видите где би данас ова земља била да 9. марта 91. нисте били идеолошка војска. Тенкови које сте 9. марта 91. извели на народ, на српску омладину, на најлепшу Србију, која је тог 9. марта 91. изашла да присима, голорука, предупреди несрећу, ти тенкови су били подршка злу које се сручило на српски народ и којему још није крај. Да је 9. марта окренуло у народном смјеру, да то нисте спречили

тенковима, не би се вероватно земља ни распала, не бисмо данас имали странце и окупаторе на нашем Косову. Ето докле доводи служење једној идеологији. Немате право на то, будите са народом, немате право да наседате на неке срамне пројекте изазивања грађанског рата. Одмах сте пожурили да кажете да сте спремни... ми нисмо спремни, ви не смете бити спремни! Служите Отаџбини и будите тамо где је народ!

Наравно, ми смо, кад су почеле да лете бомбе и ракете НАТО-а на нашу земљу, сви као један потурили своје прси, своја срца, да бранимо ово једино што волимо, што имамо, а то нам је ова земља. И ја на томе честитам Српском покрету обнове и, без обзира која власт била у Србији, и без обзира из којих разлога икад Србија била нападнута – цео Српски покрет обнове ће да је брани. Али, господо генерали, не злоупотребљавајте нашу љубав и чињеницу да ћемо у свако доба и главу и очи и руке и ноге давати за Србију! Где сте били за време Рамбује? За што сте дозволили једној накаралној памети да нас гурне под бомбе НАТО-а? Јесмо ли морали да идемо у тај рат? Нисмо! Јесу ли постојале снаге у земљи које су говориле не, не, пострадаћемо, изгубићемо Косово, претворићемо земљу у рушевину! Ваша патриотска обавеза је била да као професионалици кажете пред овим народом – неправда је до неба висока, али не можемо у рат против целога света, не можемо, напросто не можемо. Нема никог у Србији, господо генерали, који би вам замерио него би вам рекао: хвала вам што нам чувате синове, хвала вам што водите рачуна о светској реалности. Ја од вас тражим – водите рачуна и сад, и о светској и о унутрашњој реалности, не вежите се за ничију фотографију иницију партију, него се вежите за ову земљу.

У овом граду, и да тиме завршим, 96. године почела је народна буна за признавање покрадених локалних избора. Одавде се закотрљало! Одавде је кренуло, а сад ме питате шта то данас треба одавде да крене, одавде да се закотрља? Наша воља, наша спремност, наш позив свим људима у Србији, свим политичким странкама, да подрже овај програм народнога спаса! Да све руке Србије, свих странака, наше Цркве, свих одговорних људи, погурају локомотиву да извучемо државни и национални брод из живота изолације, да видимо будућност, да кренемо према будућности! То се одавде закотрљало вечерас и да то све учинимо мирно, мирно, мирно, да не кане ни једна кап, не крви него чак ни суза, осим суза радосница...

Живео велики, дивни Ниш, живела наша Србија, живело заједништво између Србије и Црне Горе!"

(Вук Драшковић на митингу у Нишу, 24. јул 1999)

ВОЈИСЛАВ МИХАИЛОВИЋ: "ТЕК НАКОН УСВАЈАЊА ПЛНА СХВАТИО САМ ДА НИЈЕ БИЛО КВОРУМА ЗА ВРЕМЕ ГЛАСАЊА И ЗАТО СМАТРАМ ДА ТА ОДЛУКА НИЈЕ БИЛА НИ ДОНЕТА"

ПРИНЦИП ЈЕ ИСТИ ОСТАЛО СУ НИЈАНСЕ

Оправдано се ствара бојазан да нам "соколићи" СПО-а не одлете пре него одговарају за све злочине према народу Београда

"До данас је коалиција "Заједно" била опозиција. Имали смо права на снове, параде, обећања каква смо желели. Сада се суочавамо са реалношћу. Од тога како ћемо се даље владати зависиће како ћемо проћи на предстојећим републичким изборима. Политика нове градске власти биће максимална штедљивост, искоришћавање унутрашњих резерви и укидање фондова репрезентацији и расипништву. То је наша јединиша. Уколико се будемо упутили путем парадирања и личних промоција неких од чланова Скупштине града, укључујући и председника, са ове сиротињске даске можемо одскочити само у пакао. Постићи ћемо нешто само ако се буде одговорно радио".

(Говор Вука Драшковића на конститутивној седници Скупштине града, Наша Борба, 22. 2. 1997)

Нажалост, данас је висе него икада потребно да сви одговорни субјекти у нашем друштву погледају што оштрије онaj аспект реалности нашег града који се темељи на средствима опасне политичке манипулатије, а који пласира негативне вредности као најзначајније. Парадокс поменуте негативне вредности крије се иза дијаметрално супротних прича, али мало пажљивијим разграњем по површини наилазимо на њену сабласну појаву, која безочно тежи да постигне одређени циљ.

У мноштву средстава којим ова опака градска власт парализе животворну снагу житеља Београда, најзначајнији је страх који разара енергију и одбрамбене механизме, чиме је наша свакодневица лишена сваког смисла. Та лицемерна логика довела је до одсуства сваке одговорности баш оних који би требало да креирају политику и живот овог града. Грађани су несрћни и тужни, заточени у тунелу безнаћа, без права да подигну глас протеста.

У свеопштом суноврату, који попут лавине руши темељне принципе престоног града, које су уградиле бројне генерације иза нас, садашња градска врхушка једно заборавља – право на живот је ипак јаче од деструкције коју су други наметнули нама. Будући да прогрес нашег града није могуће постићи само

Једини заједнички интерес: до власти по било коју цену

принудом у виду примене голе сile, поставља се питање које то струје ретроградно и погубно воде Београд у стање неизвесне будућности. Још је Платон говорио да демократском почетку прсте две опасности – тиранија и анархија. Иако је историјско искуство показало одрживост Платоновог упозорења, данас је ургентно указати на искушења која оптерећују демократске принципе наше земље.

Такозване "демократске снаге", оличене у Српском покрету обмане, представљају се као иносиоци култа демократије. Из њих остаје беспрѣвна градња, хиљаде унесрећених породица без крова над главом, уништени објекти значајне културно-историјске вредности. То су оне снаге чији је знак распознавања недемократско управљање градом, уз кршење важећих законских норми. Истовремено, путем гзв. "независних медија" представља се једна марионетска и антицивилизацијска групација као власт која поштује људска права и правну државу. Али, речи су једно а стварност нешто сасвим друго.

Озбиљност и ангажовање свих прогресивних снага нашег друштва налаже и чињеница да се ове "демократе" налазе на јаслама европских хегемоније, која већ десет година неуморно наспрѣ на нашу државу. Форма и садржина тог дејства је изразито тиранске природе, а хаос и неред који подстrekавају проглађују на водну борбу за демократизацију земље. У ту прљаву игру укључени су разни видови притиска и насиља – санкције, ограничавање слободе кретања, војна дејствија, уз свесрдну помоћ малобројне домаће камариле. Њихов "допринос" борби против сопственог народа можемо уочити свакодневно на улицама градова где су на власти – колапс градског превоза, бесправна градња, руинирање стратешке инфраструктуре (водовод, грејање...).

Врхунац бешчашћа и цинизма представља јавно хвалисање ових преторијанаца са сумом од сто милиона долара коју је америчка влада издвојила за смешну режима у Србији. Ако би грађани, после скоро три године понижења и ћутања, и даље жмурили пред оваквим

еклатантним облицима тираније, наша деца не би имала спокојну будућност. О чему се заправо ради?

Оно што транспарентно одсликава противзаконито деловање градских структура несумњиво је бесправна градња, која је у последње време добила драматичне размере. Све ће то народ платити! Овако би могла да гласи метафорично преформулисана прича Лазе Лазаревића, уклопљена у садашња тмура времена наше престонице. Јер, ако је веровати стручњацима, највећи део од фамозне градске таксе од 3% убира се од овдашњих радника и пензионера. Не треба заборавити да је тај намет уведен ради изградње капиталних објеката, побољшања саобраћајне инфраструктуре, консолидације комуналног система и др.

Амбициозни планови о изградњи метроа, новим мостовима који би растеретили постојеће и многе друге, имале су ограничен рок трајања, који се обично завршавао у кулоарима Скупштине града. Масовна, дивља и неспуштана градња у Београду има вишеструко негативне последице. Овим нелегалним пословима драстично се нарушуја урбани лик престонице, краде се градско земљиште, подстrekавају корупција и криминал.

Оно што је алармантно у целој тој причи представља чинjenica да овај акт дивље градње значи и велику опасност за недужне грађане. Радови на изградњи дивљих објеката, дроградњи или адаптацији, обављају се без икакве стручне контроле. Сведоци смо масовне доградње у зградама, што се на крају покаже као скупо плаћена лаковерност станара датих зграда. Да ли је потребно да се у нашој средини додги случај Фође, да би се надлежне службе града принудиле на заустављање урбанистичког терора.

Приликом разних интервенција и дроградњи оштећују се или уклањају делови носећих зидова, што може бити фатално за остале породице. Све већи број зграда у Београду, више или мање, оптерећен је смањеном стабилношћу и са чак израженом склоношћу за рушењем. Оштећење инсталација и станови, преграђивање заједничких ходника, директно омета нормалну комуникацију станара у вршењу свакодневних послова. Често су приликом овакве узурпације простора жртве и пасажи који имају своју архитектонску и амбијенталну вредност, којом се дати простор претвара у још један локал неког несавесног грађанина. Читава ова ујдурма завршила се тамо где и почине – како је могуће да је бесправни градитељ увек у предности у односу на грађане који бране свој животни простор?

Градске институције ће што пре морати да одговоре на ово и многа друга шакаљива питања, која од њих захтевају угрожени грађани. Посебну причу представља нелегална градња стамбеног простора у потковљима зграда. Спекарији је следећи: станари као добре комшије наивно прогугају причу тек досе-

љеног станара о потреби да незнатно прошири стамбени простор. Заузвати, станари добијају окречен ентеријер зграде, увођење лифта или нешто слично. Међутим, последице тих интервенција су много опасније и са далекосежним последицама.

Да све добије привид законског акта, потписује се уговор између две стране, што је, међутим, мама да би се добила сагласност већине станара. Епилог тога је изградња читаве стамбене јединице, која у већини случајева превазилачи одредбе датог решења. Такви станови се, најчешће, продају за велике суме новца од кога и општина или град добијају свој део колача. Шта остаје станарима? Пукотине у зидовима, увећање трошка за воду и заједничку струју, јер се догађа "грешка" да се нови станар прикачи за неког другог корисника. Станари су без икакве могућности да их општински органи заштите од несавесних грађана, а судски спорови трају веома дуго, без изгледа да се у најкраћем року заврше. На крају, дивљи градитељи поднесу захтев општини за легализацију бесправне градње.

Са тим у вези је и најновији скандал градске владе везан за доношење регулационог плана за Дедиње, којим се легализују сви бесправно подигнути објекти. Овим контролерврзним планом, на чије се усвајање чекало четири године, обухваћене су целине Сењак, Топчићевско брдо, Бањички венац и Лисичији поток, које су подељене у осам зона. Скупштина града, састављена од "демократских и просперитетних снага", усвојила је срамну одредбу која је наишла на оправдан револт староседелаца Дедиња и чувара културно-историјског наслеђа града. Овом одредбом легализује се све оно што је требало да се санкционише; тријумф безумља и перманентног ниподиштавања закона наше државе.

Спорни члан 43. Регулационог пла-на фактички је само одшкринуло врата корупцији, јер се овом одредбом деградира кредитабилитет Скупштине града као извршне власти. Поменути члан дозвољава могућност да се урбанистичка дозвола може издати и у случајевима када су објекти подигнути без било каквих решења, уз ставку да при томе својим карактеристикама не нарушавају урбанистичке стандарде. Сама одредба значи много више од уобичајене формулатије, јер после свега шта можемо очекивати од бујања неселективне градње у другим деловима града.

Иначе, спорни члан 43, па ће цела одредба, нису у складу са Законом о просторном планирању. Како то изгледа у пракси, видимо недопустиво уништавање зелених површина у улици Војводе Мишића да би се проширила улица, или у лоцирању ауто-лимарске радионице уз Бели двор. Све ово озакоњује руинирање ове јединствене амбијенталне целине, јер није до краја прецизирено шта се уклапа у простор Дедиња. Али, ова фарса око усвајања Регулационог плана имала је и свој други чин,

чији су актери били трагикомични челници града. Већ после три дана, градоначелник, Војислав Михаиловић, поништава донету одлуку и поново враћа на разматрање. Какви су ефекти накнадне памети, речито говори градоначелник Михаиловић...

"Тек након усвајања плана схватио сам да није било кворума за време гласања и зато сматрам да та одлука није ни донета. Пошто смо почели да гласамо, Регулациони план је усвојен и нисам обраћао пажњу на број одборника у сали". (Блиц)

Да проблем није сувише озбиљан, овај "циркус" градске олигархије био је комичан. После градоначелниковог образложења промене донете одлуке, сваки коментар је излишан, и сам по себи говори о стручној и моралној компетентности дружине која је стицајем околности затечена где јој није место.

Сви добротамерни грађани сведоци су вишемесечног самопреторног рада наших градитеља на обнови порушених објеката НАТО агресијом. Шта је за то време урађено у престоници на санирању последица агресије? Шта је било са смештајем породица чији су домови страдали под НАТО пројектилима? Иако помпезно представљена, Дирекција за обнову града није дала скоро никакве резултате. Ту и тамо скупштинска свита свечано отвори понеки мостић преко непостојеће реке, уз приставу њиховог чеда Студија Б, који свему томе даје парадни карактер. Оно што је много важније, Дирекција није јавности презентовала програм обнове и податке да ли су неки озбиљнији радови започети или којим случајем завршени. За то време, док први снегови прекривају тешко оштећене куће, неки наши суграђани улазе у нови миленијум без права и наде на кров над главом.

Још једна болна страница у владавини безакоња је акутни проблем или, прецизније, малтретирање Београђана са градским превозом. вишемесечна агонија са ГСБ-ом, ових дана поприма драматичне размере. Градски челници за колапс јавног превоза кривца траже на различитим адресама – те крив им је "Југопетрол" због наводне недовољне испоруке горива, те Републичка влада зато што стопира нелегално и инфлаторно повећање цена карата или што санкционише законски широк спектар махинација Градске владе. Тако је бивши директор ГСБ-а, Милану Живановићу, продужен притвор због оптужби за маљверзације при набавци резервних делова за ГСП.

Што се тиче приватних градских превозника, који су у постојећем облику творевина градске скупштине, ситуација није ништа повољнија. Београдским улицама промичу аутобуси сумњивог порекла, регистровани широм Европе, без икакве контроле. Пре известног времена несрећна Градска влада је прописала да аутобуси морају бити плаве боје и дат је рок који је одавно истекао. Уместо доследне примене закона, рокови се и даље пролонгирају без наде у

Nalog SPO: Odmah da se formiraju „Sokoli“

NOVI SAD (Beta) - Predsedništvo Srpskog pokreta obnove uputilo je svim opštinskim odborima dopis u kojem se nalaže da „Sokoli SPO“ moraju biti formirani svuda u roku - odmah“.

„Na skupštinama gradskih i opštinskih odbora, od prednika Sokola, Kluba mladih SPO, kao i svih ostalih pregačica stranke formirajte ‘Srpski Pokret Odbrane od državnog terora’. Broj članova nije ograničen“, navodi se u dopisu od 30. novembra u koji

je agencija Beta imala uvid.

Portparol SPO Ivan Kovačević izjavio je juče da je „među članstvom te partije počelo formiranje operativnih timova pod nazivom ‘Srpski pokret odbrane’, čiji je zadatak borba protiv državnog terorizma“.

Na konferenciji za novinare, on je rekao da je do obrazovanja tih timova došlo nakon pokušaja „atentata na lidera SPO Vuka Draškovića“, ali nije želeo da precizira na koji način će se

ti timovi boriti protiv državnog terorizma niti da li će te grupe biti naoružane.

U dopisu opštinskim odborima ističe se da „SPO jeste demokratska stranka i stranka nacionalnog pomirenja, ali ne sme dozvoliti teroristima države da ubijaju, premlaćuju ili hapse“.

„Za sve ćemo se boriti mirnim i demokratskim metodama ali moramo biti spremni da se branićemo od svake vrste terora i nasilja od strane režima“, navodi se u dopisu.

нормализацију стања. Посебно поглавље ове приче су крајње мутни послови око добијања поједињих линија, што је додатно искомпромитовало надлежне у градској управи. Сетимо се само афера око повлачења из саобраћаја аутобуса са црногорским таблицама. Уследила је палба из широког дијапазона градске владе о наводној саботажи и парализи функционисања Београда. Иза свега тога стајало је противзаконито деловање члника града, и покушај да се скрене поглед са овог својевног легла корупције.

Позната је и афера са наводним тролејбусима „Шкоде“, која је правовремено деловањем државних органа спречена. Одборници Српске радикалне странке су на време открили криминалну позадину овог, по тумачењу члника града, повољног пословног потеза. Пре-конохи су напрасно одустали од овог посла. Потпредседник Градске владе, Александар Милутиновић, својевремено је јавно саопштио да ће нови јединствени ред вожње за возила ГСП-а и приватника почети да се примењује од 1. октобра. Истовремено, градски секретар за саобраћај, Твртко Гаврановић, тај рок је померио до 15. новембра, али све је остало на обећањима. Има ли краја малтретирању грађана? Нездовољни грађани, револтирали другим чекањем и нередовним поласцима возила, све чешће прибегавају блокади саобраћаја и покушају самоорганизовања на отпору према тиранији. Тако су житељи Сремчице, после вишедневног јавног протеста блокадом Немањине улице, издејствовали побољшање у режиму полазака возила на линији 611.

Проблем око исплате плате радницима ГСП-а је константан, али је недавно добио нове димензије. Наиме, синдикална организација запослених ГСБ-а опгужила је градску управу да најави исплате плате представља скретање са проблема око хашшења Живановића. Изненадно побољшање финансија и исплате фебруарске плате и аконтације за септембар је у колизији са досадашњим драматичним апелима града за новчану помоћ. Све то треба да послужи као маска за криминалне радње, јер средства нису била на жиро-рачууну ГСБ-а, већ је о исплатама добављачима одлучивао град.

Што се тиче афера, њих није заобиђен ни Београдски водовод, ни градске топлане. Својевремено је Спасоје Крунић свечано, пред камерама вољеног Студија Б, обзнако склапање уговора са „реномираном“ француском компанијом SAUR International, под повољним финансијским условима. Из те компаније остао је знак питања о њеним активностима, али су се градски чланици потрудили да им доставе планове и комплетну документацију водовода, који спада у стратешки осетљиву институцију. Овај штетан и опасан потез може имати у перспективи за последицу и угрожавање живота Београђана. Кооперативност Српског покрета обмане још

Xoće li se i Beogradu dogoditi slučaj Foje?

једном је показала да за њих нема моралних препрека у издаји свог народа.

Александар Милутиновић је за хладне радијаторе у београдским становима оптужио републичке органе, да они улажу велике напоре за нормализовање грејања, и да све то, тобоже, чине ради здравља и добробити Београђана. Истина је, наравно, далеко поразнија по њих, јер су ти "хуманисти" свесно провоцирали оправдано незадовољство грађана, радећи по диктату западних ментора. Иако је држава улагала максималне напоре да успостави колико-толико нормалну испоруку гаса и мазута преко Мађарске, градски оци су без икакве гриже савести желели да покажу лицемерима из европамеричке осовине да је власт ове земље неодговорна и нехумана, блатећи сопствену државу. Како изгледа аранжман са ЕУ око испоруке мазута у пројекту "енергија за демократију" тзв. "слободним градовима", било је јасно када је разоткривен веома уносан финансијски добитак за одабране из "демократски устројених странака".

Шта рећи после пресека владавине СПО-а, тј. "подвига" у уништавању привредних потенцијала Београда и живота грађана, по чemu ће сигурно бити црним словима исписани у историји града. Иван Ковачевић, портпарол СПО-а, рече недавно да се морају формирати "Соколи СПО-а" под називом Српски покрет одбране, чији ће "задатак бити борба против државног тероризма, за шта ћемо се борити мирним и демократским методама, али морамо бити спремни да се бранимо од сваке врсте терора и насиља од стране режима". Да ли ће се то они бранити од грађана или од своје савести, господин Ковачевић није одговорио на то питање.

Спона – организација за хуманитарни рад или прање новца?

Просто је невероватно чиме се све лоповска братија из Српског покрета обнове бави. Спона, организација која је регистрована за наводно хуманитарни рад, бави се класичним прањем новца. У овај посао укључено је предузеће Ofy company, чији је власник Горан Бошковић, иначе рођени брат Данице Драпковић.

Надлежни органи су у овом предузећу утврдили следеће чињенично стање:

Утврђено је да се по књиговодственом стању на лагеру предузећа налази чоколада марке Милка у вредности од 677.300,35 динара, али приликом провере у магацинину предузећа утврђено је да иста не постоји, а по изјави магационера (власник предузећа се налази у Црној Гори), роба је без икакве документације предата хуманитарној организацији Спона.

На овај начин предузеће Ofy company, односно Горан Бошковић, избегао је обрачун и плаћање пореза на промет у износу од 115.141,06 динара.

Каснијим проверама је утврђено да је предузеће Ofy company у својој пословној документацији лажно приказало да је део своје робе, у вредности од 1.100.000 динара, продало предузећима "Ин-Гамино", "Ричмонд компани" и "Крамонт", а у информативним разговорима са радницима Ofy company нико није могао да каже било ког представника наведених предузећа, а са власником није могуће ступити у контакт.

На овај начин предузеће Ofy company је избегло обрачун и плаћање пореза на промет (читај укравло, опљачкало), у износу од 330.000 динара, а на штету државе!

Користити хуманитарну организацију за прање новца може само Српски покрет обмане. Иако је од њих, превише је.

Ратни профитери

Како изгледа ангажовање Дирекције за обнову Београда, може да послужи пример Стражевице, која је највише страдала током тромесечног константног засипања непријатељским бомбама. Попут општинских органа нису предузели ништа на санацији оштећених кућа, грађани, њих четрдесет четворо, обратили су се за помоћ господину Милосаву Миличковићу, савезном посланику и одборнику у Скупштини града и општине Раковица. У молби за подршку њиховим оправданим захтевима, грађани су изнели низ притужби на неодговорно понашање чланица општине Раковица. Након протестног скупа одржаног испред СО Раковица, председник општине, Предраг Докмановић, избегао је разговор са делегацијом грађана, већ их је послао код Снежане Вукшић, секретара председника Комисије за утврђивање ратне штете и председника ратног штаба општине Раковица.

Након одржане тираде о недостатку новца за санацију, покушала је да за пропуст у обнови Стражевице окриви републичку Дирекцију, иако је знала да је управо Дирекција града Београда, чији је директор Драган Човић, надлежна за обнову порушених објеката на територији града Београда. Све што је Човић у радио, било је изградња двадесет станови од 60 м² за чланове СПО-а и њихове пријатеље. У дослуху са Докмановићем новац је напречашао најен, иако су стапило тврдили да Дирекција не располаже потребним новцем.

За кога се праве ти станови? Списак будућих станара обавијен је велом тајне, а читав случај указује на корупцију, за коју су постали прави експерти. То се догађа у исто време када републичка Дирекција постиже ванредне резултате у сузбијању последица ратних дејстава. Једино је познато да ће породице Бекчић и Вукосављевић, чије су куће потпуно уништене, добити станове, а остатак ће се за огромну новчану накнаду разделити одбранима.

Након тога, Снежана Вукшић даје одговор грађанима 27. 9. 1999, што је наи-

шло на њихов револт. У одговору дословце стоји: ... "Како је Република основала Дирекцију за обнову земље за територију целе Србије, чији је директор господин Мркоњић, кога можете сваког дана видети на првом каналу РТС-а, како зида и отвара нова грађилишта, свакоме је јасно да је та иста Дирекција надлежна за изградњу и санацију порушених објеката на територији општине Раковица. Самим тим, неумесно је питање упућено господину Докмановићу о накнади за ратну штету и решавање питања порушених и оштећених зграда у насељу Стражевица".

Уместо да се помогне грађанима да санирају своје домове пре првих снегова (не траже готове станове), на делу је класична пљачка Дирекције за обнову града и општине Раковица. Господин Миличковић је, као одборник, успео да дође до информација о причиненој материјалној штети на општини Раковица, која се битно разликује од информација које је госпођа Вукшић дала житељима Стражевице – дословце каже да су сви извештаји о ратној штети, које је уредно обавијила Комисија за процену штете, достављени Грађу и Агенцији за обнову града, чија је то надлежност.

Као савезни посланик, господин Миличковић је, у циљу заштите грађана, тражио писмену информацију од ИО СО Раковица, 15. 10. 1999, који је надлежан за решавање свих проблема на територији Раковице, шта се предузима на санацији Стражевице. Одговор добија после извесног времена (21. 10. 99), у којем они траже од њега, као савезног посланика, одговоре на питања – докле се стигло са прикупљањем података о оштећењима у агресији, и да ли је извршена процена ратне штете. Као потписник тог извештаја појављује се Александар Гајић, председник ИО СО Раковица.

Након очигледног покушаја да се пребаци одговорност на републичке органе, господин Миличковић је, 25. 10. 1999. године, послао хитан допис да Драган Човић предузме неопходне мере у циљу обнове оштећених кућа. Одговора који жељно ишчекују житељи Стражевице још нема, у општини се наилази на зид ћутања. А нови станови се ужурабано граде, у које ће се уселити неки непознати људи.

Незванично смо сазнали да Милан Тешић, члан СПО-а и одборник у СО Раковица, има у својој породичној кући, коју је распродao, четири стана – добија из те куће четири стана. То знају сви житељи Стражевице, али не и надлежни из општине, који би по закону морали да санкционишу такве аномалије.

Иван Николић

Савезни посланик Српске радикалне странке
Милосав Милићковић

ПОСЛАНЦУ КАНЦЕЛАРИЈИ

С. О. РАКОВИЦИ

МОЉАЊА ЗА ПОДРШКУ

Ми Грађани Стражевице из чину са Хадук Вељко
сокаком у Којици Вајкова смо са срдцем баш често
пресељенику С. О. РАКОВИЦЕ поклоновати ПРЕДРАГУ ЧИЋ
СЛОДЧИМАЛУ и спортистичким споменицима С. О. РАКОВИЦУ
27-IX-99. Ево што једва већи стражевачки посредник
СНЕЖАНКА ВУКИЋ је поклонила чину ходочасници да им
ПРИМИ.

СНЕЖАНКА која је одиграла улогу члана Савета
129 Каме општине Калеа Новица да ће сада посетити да
Санктарско послушају симболе српског срца, бранце,
брзаре и друге чине је осмислила. Већ чак је то-
слика РЕПУБЛИКОУ ДИРЕКЦИЈИ И ПРОВЕДЕО је
да између дирекције и С. О. РАКОВИЦЕ поставију доброво-
љаје дирекција Грађа од новиших стражевачких здено-
ве Грађа где се село и Стражевица, а чин је односно
ЧОВИЋ ПРЕДРАГА ЧИЋ СА НАЧИН ПРЕСЕДНИКОМ ДОКМА-
НОВИМ ПРЕДРАГОМ ВЕДРИИ ОБЛАЧИ...

Човић се зове њен посао што је било чување звоне
чучлича МЛАДИЧА у Горкома, па на ВРЕЗЛЯРИ и
БЕЛИ ПОТОК. Едо је зовују да ће се њега дају-
ће мажнтарне помоћи, пазе у послужу са поседом
више нашао новач и добру локацију да направи

ГРАЂАНИ ХАДУК ВЕЉКОВОГ СОКАЧЕТА
И ХАДУК ВЕЉКОВЕ СА СТРАЖЕВИЦЕ КОЈИ
ГРАДНИ ПРИЈЕМ.

ЈЕДЕЉКОВИЋ РАДОМЧР

АКОСВИЋ СИБОДАНА
ЛАГОЈЕВИЋ ДОРАДА

ИСТОВИЋ АЦА
ЈУКИЋ СРБА
ЧИЋЕВИЋ ДРАГАН
СФОРНІСЕВИЋ ДУБА
САНКОВИЋ ДРАГИЋ
АБИЋ МИЛОВАН
ЧЕВАЧ НЕБОЈША
ЧИЧАСИЋ ВИЋА
ЧИЧАСИЋ ВИЋА
ЧЕСЛАВАВЕЋИЋ ЗОРАН
ЧИЋИЋ АРСА
АЗАРЕВИЋ ПРЕДРАГ
ЈУКИЋ ЈЕЛЕНА
ХАДУЧИЋ ЛЕДОСАВА
ЕТРОВИЋ СЛАВКО
ДАСОЈЕВИЋ ЗЛАТА
ГАЈИЋ БОЈАНА
ИГОРОВИЋ СЛОДЧИКА
ЈАНДЕЛОВИЋ РУМИЧА
ЈИЧИНОВИЋ СЕЈДА
ЈАРАНЧИЋ ЈИВКО
ГАЈИЋ ЉУБИСАВ
ЈИЧИНОВИЋ МИЧОРАД
ИДЕНКОВИЋ МАРДАН
ДИЧИЋОВИЋ ДРАГОМЧР
БРАДОВИЋ МИХАИЛО
ЈЕВТИЋ СРЕЋКО
ЈОВЧИЋ ЉУБИЧАВОЋ
ЈУКЕВИЋ БРАНКО
ЈУКИЋ МИРОСЛАВ
ЈАРИЋ СЛAVИША
ВАСКОВИЋ РАДЕ
ЧВЕТКОВИЋ МИЧЕ
ЈЕЧАНОВ ВОЈСКА

38. ЈАНКОВИЋ БОРА
39. ЈЕРЕМИЋ ЗЛАТКО
40. ЈАКОВИЋ МИЧА
41. ЧВЕТКОВИЋ СТАНОЈЕ
42. МИЛАНОВИЋ ЗОРАН
43. ОТАШЕВИЋ ДОБРАшин
ЧИЧАСИЋ ДУШАНКА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА-ГРАД БЕОГРАД
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАКОВИЦА
Број: См/99
27.09.1999. године
Београд

ОДГОВОР ГРАЂАНИМА СТРАЖЕВИЦЕ

Поводом Ваших захтева са протестног скупа, који је одржан у просторијама Скупштине општине Раковица, дана 27.09.1999. године, обавештавам Вас следеће:

Дана 07.05.1999. године, основана је Општинска комисија за утврђивање ратне штете проузроковане НАТО агресијом на СРЈ, а по налогу Републике, која је једино надлежна за утврђивање и попис оштећења насталих на објектима који су сврстани у категорије Уредбом одређене у Службеном листу СРЈ бр. 19. од 31.03.1999. године.

Комисија је обрадила, пре свих рокова, објекте који су груписани по оштећењима и то шесте, пете и четврте категорији.

Такође, Уредбом је регулисан ток обраде података, па самим тим, податке којима располаже Општинска комисија доставља Градској комисији, а у многим случајевима и директно Републичкој комисији.

Чланом 11. Уредбе о утврђивању ратне штете проузроковане агресијом НАТО снага на СРЈ, децидирано је предвиђено да ће Савезна комисија "извршити процену штете и о процени штете оштећењима издати потврду о висини штете".

Општинска комисија за утврђивање ратне штете Скупштине општине Раковица, комплетно је обрадила објекте са оштећењима шесте, пете и четврте категорије (категорисани по горе наведеној Уредби), и исте проследила надлежним институцијама. Повратну информацију од Републичке и Савезне комисије о процени штете на наведеним објектима, ни до данас није добила.

Како је Република основала Дирекцију за обнову земље за територију целе Србије, чији је директор господин Мркоњић, кога можете сваког дана видети на Провијансијском каналу РТС-а, како зида и отвара нова градилишта, свакоме је јасно да је та иста Дирекција надлежна за изградњу и санацију порушених објеката и на територији општине Раковица.

REPUBLIKA SRBIJA-GRAD BEograd
SKUPŠTINA OPŠTINE RAKOVICA
Poslanička kancelarija -
Broj: VI-1/lo-99
Beograd, 15.10.1999. godine

Прикњесо
20.10.1999.
Milosav Miličović

SKUPŠTINA OPŠTINE RAKOVICA
- Aleksandra Gajic, predsednik IO SO -

O V D E

U poslaničkoj kancelariji opštine Rakovica,
15.10. o.g., primio sam delegaciju građana sa Stražive i
ul. Hajduk Veljkovo Sokache, koji su me informisali o teškoćama
u vezi novčane naknade za sanaciju svojih kuća od posledica
bombardovanja.

U cilju davanja valjanog odgovora građanima tražim
od IO SO da mi se hitno stavi pismeni izveštaj o dosad preduzetim
merama za sanaciju porodičnih stambenih zgrada u ovoj ulici i
obezbjedjenju uslova da isti mirnije dočekaju dolazenu zimu.

S pozdravom,

SAVEZNI POSLANIK U SKUPŠTINI
SRJ
Milosav Miličović, dipl.ing.

REPUBLIKA SRBIJA-GRAD BEograd
SKUPŠTINA OPŠTINE RAKOVICA
- Poslanička kancelarija -
Broj: VI-1/12-99
RAKOVICA, 25.10.1999. godine

SKUPŠTINA GRADA BEOGRADA
Agencija za izgradnju grada -

11000 B E O G R A D
Dragoslava Jovanovića 2.

Obraćam Vas se s molbom da hitno kao direktor Agencije za izgradnju
Beograda da posledica bombardovanja preduzmete sve neophodne mere
i pomognete građanima Stražive, ul. Hajduk Veljkovo sokache, da pre
dolaska zime saniraju svoje stambene objekte.

Na zahtev 44 građana Stražive, dva puta sam primio njihovu
delegaciju u Poslaničkoj kancelariji opštine, koji su prilično
revoltirani tražili moju pomoć i posredovanje kod nadležnih
organja u vezi dodelje novčane pomoći za sanaciju svojih kuća
od posledica bombardovanja.

Građani su izneli dosta primedbi na nedovoljnu saradnju i
nerazumevanje lokalnih i gradskih organja za rešavanje njihovih
problema.

Molim Vas da me obavestite o preduzetom, radi davanja odgovora
građanima na adresu Poslanička kancelarija Rakovica, ul. Miška
Kranjca 12.

S poštovanjem,

PRILOG: dotokopija peticije i
spisak građana Stražive

SAVEZNI POSLANIK U SKUPŠTINI SRJ
Milosav Miličović, dipl.ing.

REPUBLIKA SRBIJA-GRAD BEograd
SKUPŠTINA OPŠTINE RAKOVICA
- IZVRŠNI ODBOR -
BROJ: 06-1-SL/99-IV
BEOGRAD, 21.10.1999. GODINE

POSLANIČKA KANCELARIJA
-Savezni poslanik Milosav Miličović-

O V D E

U vezi Vašeg dopisa od 15.10.1999. godine, obaveštavam Vas sledeće:
Gospodine Miličoviću, kao Savezni poslanik u Skupštini SRJ, koji
je sigurno učestvovao u donošenju Uredbe Savezne vlade, o utvrđivanju
ratne štete prouzrokovane agresijom snaga NATO-a na Saveznu
Republiku Jugoslaviju ("Sl.list SRJ", br. 19/99 od 31.03.1999.g.),
kao i Odluke o načinu utvrđivanja ratne štete prouzrokovane agresijom
snaga NATO-a na SRJ ("Sl.list SRJ", br. 34/99 od 07.05.1999.g.)
sigurno znate da je čl. 5 Uredbe predviđeno da Savezna komisija
"objedinjuje podatke o celokupnoj ratnoj šteti nastaloj na teritoriji
SRJ, koje prikuplja neposredno i dobija od komisija obrazovanih
u republicama članicama" a u skladu sa čl. 11 Uredbe "Savezna
komisija o procenjenoj šteti oštećenima de se izdati potvrda o
visini štete".

Uredbom Vlade Republike Srbije objavljenom u "Sl.glasniku RS" broj
30/99 od 05.08.1999.g., osnovana je Direkcija za obnovu zemlje kao
nadležna za obnovu i rekonstrukciju, a što se može videti gotovo
svakodnevno u sredstvima informisanja.

Izvršni odbor Skupštine opštine Rakovica je, na sednici održanoj
07.1999.g., doveo Rešenje o obrazovanju Komisije za UTVRDJIVANJE
ratne štete prouzrokovane neposredno ili posredno agresijom snaga
NATO-a na opština Rakovica, a ne za procenu ratne štete koja je us-
pešno obišla i obradila sve objekte za VI, V i IV kategoriju, a o
čemu ste se kao odbornik Skupštine opštine Rakovica mogli upoznati
na sednici Skupštine opštine Rakovica koja je održana 20.09.1999.g.
i za koju ste dobili materijal.

Sve podatke smo blagovremeno, i pre roka, a rok je 6 meseci, i određen
je Uredbom, prosledili Komisiji Grada i Republike, a u nekim
slučajevima, iako to nije u našoj ingerenciji, i Direkciji za
obnovu zemlje.

U cilju davanja valjanih odgovora građanima, a sa kojima smo u
stalnom, svakodnevnom, kontaktu, a obzirom da su nam zajednički
interesi-briga o građanima Rakovice, neophodno je da nas obavestite - kao Savezni poslanik:

Republike Srbije
GRAD BEograd
OPŠTINA RAKOVICA
OPŠTINSKA UPRAVA
- Deljenje za imovinsko pravne poslove
i Gradjevinsku inspekciju
- Gradjevinska inspekcija
- Broj: 354-132/99-VII
4.8.1999. godine
B e o g r a d

Z A P I S N I K
o oštećenjima na stambenom objektu ŽUJEVIĆ
BRANISLAVA, ul. Hajduka Veljkova br.14- Rakovica,
koja su nastala kao posledica vandušnih udara
NATO SNAGA na teritoriji Opštine Rakovica u
periodu od 24.3.-9.6.1999.g.

Na stambenom objektu utvrđena su sledeća oštećenja:

Prozori na stambenom objektu su izbačeni iz ležista i
to: trokrilnih 2 kom. dvokrilnih 1 kom. i na istima su razbijena
stakla de= 3,0 m, veličine 50 x 120 cm - komada 16.

ne izvaljenje prozorina uništene su plastične roletne
u površini P = 5,0 m.
Luž svih konstruktivnih zidova učešće su horizontale
pukotina u dužini od 60,00 m2 i širina pukotina od 3,0 - 8,0 mm.

Plafoni u sobama omalterisani preko kera tavanu ispučali
i otpali u površini od 70,00 m2.

Kompletan drvena krovna konstrukcija zajedno sa krovnim
pokrivcem od crepa potpuno rasstrešena, a crep je polupan u
površini od 90,00 m2. Slemenjaci na četvorovodnom krovu svi
polupani - 80 kom.

na spoljnim zidovima primetnepukotine celom debeljino
zida od temelja do krova,

Usled navedenih oštećenja konstatovamo je da je stambeni
objekat I- kategorije oštećenja u celoj površini od 70,00 m2
i da se od trosobnog stana trenutno može koristiti jedna soba;
trapezarija i ulazni dio.

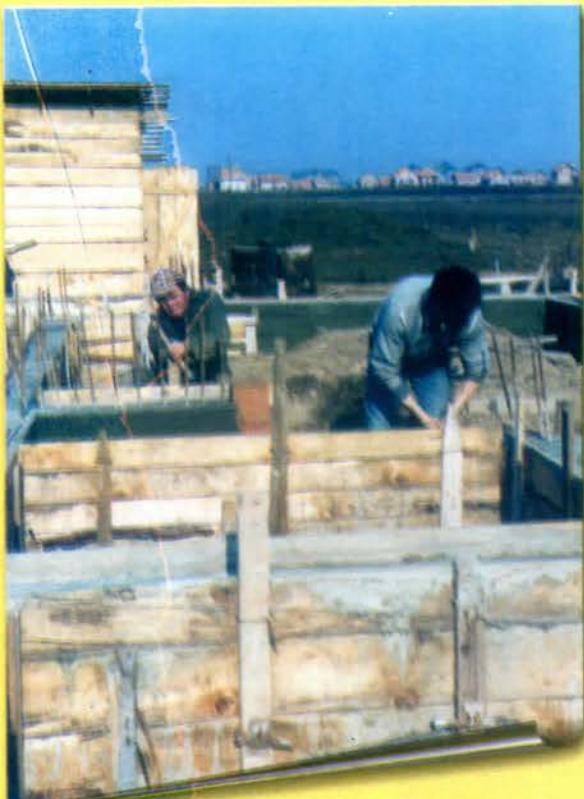
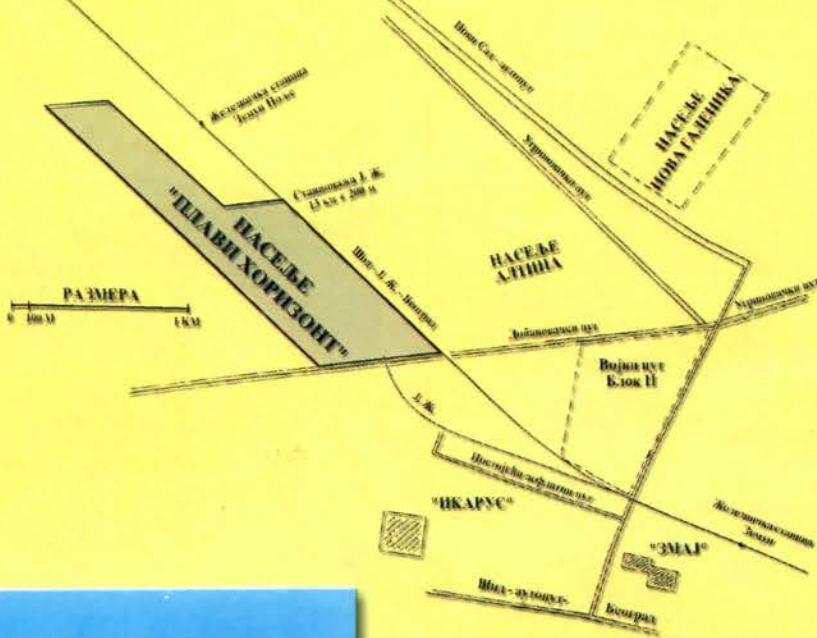
GRADJEVINSKA INSPEKCIJA
Milosav Miličović, dipl.ing. arch.
Svetozara Petrović, dipl.ing. arch.

ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

НАСЕЉЕ
ЗЕМУН ПОЉЕ

**ИЗВРШНИ ОДБОР
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЗЕМУН
РАСПИСУЈЕ
КОНКУРС
ЗА ДОДЕЛУ ПАРЦЕЛА У НАСЕЉУ
ПЛАВИ ХОРИЗОНТ**

- Парцеле се налазе у продужетку насеља Алтина, са леве стране пруге Београд-Батајница, од Добановачког пута до насеља Земун Поље.
- Право учешћа на конкурсу имају сва правна и физичка лица.
- Парцеле се додељују уз надокнаду од 300 динара/м².
- Сваки учесник конкурса дужан је да на име трошкова уплати износ од 300 динара на жиро рачун бр. 40805-601-1-178255 "Земунске новине".
- Пријаве се подносе у Одјељењу за имовинско-правне и стамбене послове, соба 65, а информације на телефон: 198-323 локал 36.

ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

У НАЈСУНЧАНИЈЕМ ДЕЛУ ЗЕМУНА
НАЈМЛАЂЕ ОПШТИНСКО НАСЕЉЕ

НАСЕЉЕ ОД БЛИЗУ 900 ПЛАЦЕВА ВЕЛИЧИНЕ ОД 5 ДО 3 АРИ

ИДЕАЛНА САОБРАГАЈНА ВЕЗА

ИНФРАСТРУКТУРА ВЕЋ НА ОБОДУ НАСЕЉА

ЦЕНА ПЛАЦЕВА:
300 ДИН/М²

